

Ekonomická
fakulta
Faculty
of Economics

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Ekonomická fakulta
Katedra regionálního managementu

Diplomová práce

Využití finančních prostředků z fondů EU pro rozvoj města Písek

Vypracovala: Bc. Vendula Nováčková
Vedoucí práce: Ing. Radka Prokešová, Ph.D.

České Budějovice 2015

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Vendula NOVÁČKOVÁ**
Osobní číslo: **E13719**
Studijní program: **N6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Strukturální politika EU a rozvoj venkova**
Název tématu: **Využití finančních prostředků z fondů EU pro rozvoj města Písek**
Zadávací katedra: **Katedra regionálního managementu**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Cíl práce:

Cílem diplomové práce je zhodnotit využití finančních prostředků z fondů EU čerpaných městem Písek. Zhodnotit, jak efektivně byly zdroje EU využity a jaký dopad měly na rozvoj města Písek. V diplomové práci budou popsány a analyzovány realizované projekty města Písek, dále bude provedena analýza využití finančních prostředků z fondů EU čerpaných městem Písek. Po zhodnocení úspěchů a neúspěchů čerpání financí z EU, v souladu se strategickými cíli města Písek v programovém období 2007 - 2013, se diplomová práce bude zabývat nástínem dalšího možného vývoje a potenciálu, kterého by město mohlo v souvislosti s novým programovacím obdobím využít a bude formulován návrh řešení pro zlepšení výchozí situace.

Metodika práce:

1. Studium odborné literatury zvolené problematiky, vypracování literární rešerše
2. Výzkum kvalitativní povahy s využitím zejména sekundární analýzy dat, komparační analýzy indukce, polostrukturovaných rozhovorů a triangulace
3. Zhodnocení výsledků

Rámcová osnova:

1. Úvod, 2. Literární rešerše, 3. Cíl a metodika, 4. Řešení problematiky, 5. Provedení analýzy, 6. Závěr, 7. Resumé, 8. Použitá literatura, 9. Přílohy

Rozsah grafických prací: dle potřeby

Rozsah pracovní zprávy: 50-60 stran

Forma zpracování diplomové práce: tištěná

Seznam odborné literatury:

1. Boháčková, I., & Hrabánková, M., (2009). Strukturální politika Evropské unie. Praha: C.H. Beck.
2. Chvojková, A., & Květoň, Viktor., (2007). Finanční prostředky fondů EU v programovacím období 2007-2013. Praha: IREAS, Institut pro strukturální politiku.
3. Hrabánková, M., Rolínek, L., & Štys, D., (2008). The methodology of monitoring and evaluation of project implementation in practice. České Budějovice: Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Ekonomická fakulta.
4. Marek, D., & Kantor, T., (2009). Příprava a řízení projektů strukturálních fondů Evropské unie. (2nd ed.). Brno: Společnost pro odbornou literaturu - Barrister&Principal.
5. Tauer, V., Zemánková, H., & Šubrťová, J., (2009). Získejte dotace z fondů EU: tvorba žádosti a realizace projektu krok za krokem: metodika, pravidla, návody. Brno: ComputerPress.
6. Wokoun, R., (2006). Strukturální fondy a obce. Praha: ASPI * WoltersKluwer.

Vedoucí diplomové práce: **Ing. Radka Prokešová, Ph.D.**
Katedra právních oborů, řízení a ekonomiky

Datum zadání diplomové práce: **30. listopadu 2013**

Termín odevzdání diplomové práce: **30. dubna 2015**

doc. Ing. Ladislav Rolínek, Ph.D.
děkan

JIHOČESKÁ UNIVERZITA
V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
EKONOMICKÁ FAKULTA
Studěňská 13 (26)
370 05 České Budějovice

doc. Ing. Eva Cudlínová, CSc.
vedoucí katedry

V Českých Budějovicích dne 26. března 2014

Prohlašuji, že svoji diplomovou práci jsem vypracoval/a samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47 zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své diplomové práce, a to - v nezkrácené podobě/v úpravě vzniklé vypuštěním vyznačených částí archivovaných Ekonomickou fakultou - elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

V Českých Budějovicích dne 17. 4. 2015

Bc. Vendula Nováčková

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala všem, kteří se jakkoli podíleli při zpracování této práce. Zejména děkuji své vedoucí Ing. Radce Prokešové, Ph.D. za odborné vedení, cenné rady a připomínky k obsahu a formální úpravě. Dále děkuji 1. místostarostovi města Písek JUDr. Josefu Knotovi, Ing. Petru Jelínkovi a Ing. Bc. Janu Venclíkovi za poskytnuté materiály a součinnost při rozhovorech.

OBSAH

1 ÚVOD.....	3
2 Regionální politika EU	5
2.1 Vývoj regionální politiky EU	7
2.2 Evropské zdroje	11
2.2.1 Strukturální fondy	12
2.2.2 Fond soudržnosti.....	12
2.2.3 Iniciativy Společenství.....	13
2.2.4 Komunitární programy	14
2.2.5 Ostatní zdroje.....	14
3 Realizace politiky soudržnosti 2007-2013.....	16
3.1 Programové dokumenty	16
3.2 Cíle, nástroje a principy	17
3.3 Řízení fondů EU	21
3.4 Rozpočet EU	22
3.5 Územní vymezení	24
4 Komparace programového období 2007-2013 a 2014-2020	27
5 Regionální a strategické plánování	31
5.1 Vymezení rozvojového potenciálu	31
5.2 Strategické plánování.....	32
6 Cíle, metodika práce	38
6.1 Cíle.....	38
6.2 Metodika	38
7 Praktická část	42
7.1 Základní údaje.....	42
7.2 Strategické a programové dokumenty	43
7.3 Socioekonomický profil.....	44
7.3.1 SWOT analýza.....	55
7.4 Analýza využití finančních prostředků městem Písek	56
7.4.1 Prioritní oblasti	56
7.4.2 Čerpané finanční prostředky a realizované projekty	58
7.5 Úvahy o volbě realizovaných projektů	72
7.6 Doporučení pro rozvoj města Písku.....	74

8 Závěr	78
I. Summary a keywords	80
II. Seznam použitých zdrojů	81
III. Seznam zkratk	85
IV. Seznam obrázků, grafů a tabulek.....	86
V. Přílohy.....	88
Příloha 1: SWOT analýza	88
Příloha 2: Otázky pro polostrukturovaný rozhovor	90

1 ÚVOD

Evropská unie (dále jen „EU“) představuje uskupení 28 států, které disponuje řadou nástrojů, jež využívá přímo či prostřednictvím členských států k dosažení svých cílů. Regionální politika EU nebo také politika hospodářské a sociální soudržnosti (dále jen „politika HSS“) je zaměřena na podporu regionů, a to zejména hospodářsky slabých, které se potýkají s existencí některé z forem negativních disparit. V současnosti je politice HSS přikládán velký význam. To dokládá rozsah finančních prostředků, které jsou pravidelně uvolňovány z rozpočtu EU na spolufinancování projektových záměrů. Politika HSS představuje zásadní podporu, bez níž by k realizaci zejména nákladných investičních projektů pravděpodobně nedošlo.

Regionální politika EU je koordinovanou politikou, jejíž směřování je formováno samotnými institucemi EU, přičemž její implementace je zajišťována členskými státy. Vychází ze dvou základních hodnot, a to soudržnosti a solidarity. Solidaritou se vyjadřuje pomoc hospodářsky nebo sociálně znevýhodněným regionům, která je vyjadřována na vyspělejších státy EU. Soudržnost odráží výhodu pro všechny členské státy EU, které jsou oprávněny používat status členského státu této nadnárodní organizace.

Z rozpočtu EU bývá pro každé programové období vyčleněna suma finančních prostředků, která cíleně směřuje na spolufinancování projektů realizovaných v jednotlivých státech a regionech. Alokace pro členské státy je vymezena na základě programových dokumentů, jež jsou schvalovány na evropské úrovni. V programovém období 2007-2013 byla pro ČR alokace získávána zejména ze strukturálních fondů a Fondu soudržnosti, přičemž pro nové programové období 2014-2020 byl počet nástrojů politiky HSS rozšířen. V souvislosti s touto skutečností vstoupil v platnost nový termín „Evropské strukturální a investiční fondy“ (dále jen „ESIF“).

Cílem této diplomové práce je podat přehled o regionální politice a o působení této politiky ve vztahu ke zvolené obci. Hlavním cílem je zhodnotit čerpání finančních prostředků z fondů EU městem Písek. Práce si klade také několik dílčích cílů. Jedním z nich je popsat a analyzovat realizované projekty, dále provést analýzu využití finančních prostředků z fondů EU, posoudit realizované projekty z pohledu kontinuity na cíle strategického dokumentu města. Poslední dílčí cíl v podobě formulace návrhů pro zlepšení výchozí situace uzavírá řešenou problematiku.

Stanoveným cílům odpovídá členění jednotlivých kapitol. První kapitola seznamuje se základní terminologií problematiky regionální politiky, uvádí její stručný vývoj vzniku a proměn. Další část práce je věnována sledovanému období, a sice programovému období 2007-2013. Charakterizuje vytvářené dokumenty na evropské i národní úrovni, cíle, principy a nástroje politiky HSS, zaměřuje se také na územní vymezení ČR a řízení fondů EU. Čtvrtá kapitola komparuje programové období 2007-2013 s novým programovým obdobím 2014-2020. Tato kapitola je zásadní zejména z hlediska komparace operačních programů (dále jen „OP“) programového období 2007-2013 s OP nového programového období. Pátá kapitola uzavírá literární přehled tématem regionálního a strategického plánování.

Na teoretickou část navazuje část analytická, která v úvodu představuje město Písek včetně jeho socioekonomického profilu. Na základě vytvořeného socioekonomického profilu města byl vybrán reprezentativní vzorek klíčových faktorů, které působí na vnitřní a vnější prostředí města. Existuje množství analýz, které jsou schopny pomoci při rozboru výchozího stavu obce. V posledních letech se SWOT analýza stala nejčastěji užívanou metodou, která je vytvářena aktéry státní správy a územní samosprávy v oblasti regionálního rozvoje a strategického plánování. Smyslem této analýzy je posoudit působení vnějšího a vnitřního prostředí na řešený subjekt, např. obec, vyhodnotit situaci a zaujmout účinné stanovisko. Postupně text přechází k analýze působení politiky HSS na území města s cílem analyzovat realizované projekty v programovém období 2007-2013, zhodnotit úspěšnost čerpání finančních prostředků zejména ze zdrojů EU a navrhnout možná řešení stávající situace. Vlastní návrhy a doporučení jsou prezentovány v poslední podkapitole práce s názvem „Doporučení pro rozvoj města Písku“.

2 Regionální politika EU

Regionální politika EU pro vymezení své věcné stránky používá řadu charakteristických termínů. Základními pojmy jsou: region, regionální rozvoj a disparity.

Regionální rozvoj je definován jako aplikace ekonomických procesů a zdrojů dostupných v regionu. Výsledkem aplikace těchto procesů je udržitelný rozvoj a ekonomické výsledky, které jsou v souladu s očekáváním subjektů v regionu. (Stimson, Stough, & Roberts, 2006)

Disparity jsou přirozenou věcí, jsou součástí každého regionu. Mohou nabývat povahy pozitivní, neutrální či nežádoucí. Často bývají chápány a prezentovány jako nežádoucí jev, který představuje problém v daném území. Regionální disparity jsou vymezeny jako neodůvodněné rozdíly mezi regiony. V zásadě se jedná o rozdíly v úrovni ekonomického, sociálního a ekologického rozvoje regionů. (Jáč & kol., 2010)

Vymezení pojmu **region** není lehkou záležitostí. Lze na něj nahlížet z několika hledisek, např. z geografického či funkčního hlediska, dále dle účelu, ekonomické výkonnosti, dle zákona č. 248/2000 Sb., z pohledu regionální politiky EU a dalších. (Jáč & kol., 2010)

Zákon č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje je platnou judikaturou regionálního rozvoje na území ČR. Vymezuje region jako „*územní celek vymezený pomocí administrativních hranic krajů, okresů, správních obvodů obcí s pověřeným obecním úřadem, správních obvodů obcí s rozšířenou působností obcí nebo sdružení obcí, jehož rozvoj je podporován podle tohoto zákona*“.¹

Shrneme-li jednotlivé definice, lze v podstatě říci, že regionem je prostorově ohraničená oblast vykazující daný stupeň vnitřní soudržnosti. Má své typické vlastnosti, jimiž se odděluje od ostatních. (Foret & kol., 2013)

Regionální politika EU je nezpochybnitelně jedním z hlavních zájmů Evropské integrace. Tento zájem je spatřován mimo jiné v dosažení ekonomické stability svých členů. Síly Společenství jsou směřovány na snížení nezaměstnanosti a rozvoj regionů, především pomoc směřuje do regionů, které se potýkají s některou z forem znevýhodnění.

Regionální, tzv. kohezní politika či také politika hospodářské a sociální soudržnosti (politika HSS) je prováděna procesy, jejichž účelem je eliminace disparit mezi regiony,

---

¹ Nutno podotknout, že použití termínu „region“ neudává velikostně identická území.

posilování hospodářské a sociální soudržnosti a naopak snižování rozdílů sociálního vypětí regionů napříč Evropou (Boháčková & Hrabánková, 2009). Hrabánková (2009) upřesňuje proměnu motivů intervencí regionální politiky v čase. Původně byly intervence směřovány do řešení již existujících problémů, s nimiž se jednotlivé regiony potýkaly. Státy orientovaly podporu do problémových oblastí v návaznosti na vlastní potřeby. V současné době slouží především k podpoře rozvojového potenciálu daného regionu a k pomoci vlastními schopnostmi čelit problémům.

Společenství disponuje několika nástroji k omezování výrazných disparit mezi regiony. Jedná se nejen o pomoc finančními prostředky v podobě alokací ze strukturálních fondů a Fondu soudržnosti, ale i o jiné zdroje, např. zdroje přerozdělované samotnými institucemi EU.

V odborné literatuře lze nalézt řadu definic, které vystihují podstatu a účel regionální politiky. Bývalý komisař pro regionální rozvoj Johannes Hahn² uvádí, že regionální politika je strategickou investiční politikou zaměřenou na všechny regiony a města EU. Jejím cílem je podpořit jejich hospodářský růst a zvýšit kvalitu života. Podpora se soustřeďuje do nejméně rozvinutých regionů, je tedy jednou z forem vyjádření solidarity. (Evropská komise, 2014)

Výkladový slovník Dictionary of Human Geography definuje regionální politiku jako politiku, prostřednictvím které dochází k rozmístění hlavních ekonomických zdrojů a aktivit na celém území státu nebo v jeho části. Regionální politika zahrnuje opatření napomáhající jednak k růstu stupně ekonomické aktivity v území, které trápí vysoká nezaměstnanost a malé naděje na přirozený ekonomický růst, a dále zahrnuje opatření, která slouží ke kontrole ekonomických aktivit v územích s nadměrným růstem. (Kolektiv autorů, 2004)

Regionální politika je formou intervence vedoucí ke zlepšení geografického rozdělení ekonomických činností a pokusem o nápravu určitých prostorových důsledků volné tržní ekonomiky ve smyslu dosažení vzájemných cílů, a to ekonomického růstu a zlepšení sociálního přerozdělení. Je souborem opatření a nástrojů, pomocí kterých má dojít ke zmírnění nebo odstranění rozdílů v ekonomickém rozvoji regionů. (Kolektiv autorů, 2004)

---

² Od 1. 11. 2014 začalo nové funkční období Evropské komise, do pozice komisařky pro regionální rozvoj byla ustanovena bývalá poslankyně Evropského parlamentu a rumunská kandidátka Corina Cretu.

Marek a Baun (2010) uvádí jako jeden z nejzásadnějších důvodů vzniku regionální politiky to, že byla vytvořena k podpoře zaostávajících regionů a ke snižování ekonomických rozdílů mezi regiony v rámci EU. (Marek & Baun, 2010)

Wokoun (2004) definuje regionální politiku jako projev solidarity na úrovni EU, která má nezastupitelný význam při posilování soudržnosti a společné identity. (Kolektiv autorů, 2004)

Z obecného hlediska lze označit společné faktory³ definic regionální politiky:

1. ekonomické faktory;
2. sociální faktory;
3. politické faktory;
4. ekologické faktory.⁴ (Kolektiv autorů, 2004)

Regionální politika je často označována jako politika soudržnosti. Tuto je možné vymezit obecným cílem, kterým je prohloubit „hospodářskou, sociální a územní soudržnost“ v regionech. Hospodářská a sociální soudržnost zajišťuje podporu konkurenceschopnosti, zelený růst regionálních ekonomik a vyšší kvalitu služeb, více pracovních příležitostí a vyšší kvalitu života, zatímco územní soudržnost usiluje o propojení regionů tak, aby mohly využívat svých silných stránek, spolupracovat a aby při tom vytvářely nová seskupení zacílená na inovace a řešení problémů, které přinesou prospěch a posílí Společenství jako celek. Cílem politiky HSS je odstraňovat vzniklé disparity mezi ekonomickou a sociální vyspělostí jednotlivých regionů EU, prostřednictvím které dochází k podpoře rozvoje regionů a strukturálních změn vedoucích k hospodářským a sociálním přeměnám. (Vilamová, 2005)

Funkce regionální politiky:

- růstová → podpora využití potenciálu jednotlivých území;
- disparitní → řešení dlouhodobé regionální nerovnováhy;
- preventivní → předcházení rizikům budoucího vývoje. (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR [MMR ČR], 2013)

2.1 Vývoj regionální politiky EU

Základy regionální politiky EU byly položeny ve Velké Británii ve 30. letech 20. století v souvislosti s hospodářskou krizí. Velká Británie se v té době potýkala s úpadkem

---

³ Některé publikace hovoří o tzv. motivech.

⁴ Některé publikace na místo politický faktorů zmiňují faktory demografické.

průmyslových regionů a docházelo zde ke vzniku výrazných socioekonomických rozdílů mezi regiony. Na vzniklé skutečnosti vláda reagovala přijetím zákona o speciálních územích v roce 1934. V dalších evropských státech se regionální politika rozvinula jako reakce na potřebu obnovy území stížená událostmi druhé světové války (Jáč & kol., 2010).

Historický vývoj regionální politiky je spjat se dvěma koncepty pojetí. Původní, tzv. tradiční regionální politika byla konstruována za stavu geograficky stálých problémových regionů (zejména agrární oblasti). Strategie tradiční regionální politiky směřovala k regionálnímu růstu, orientovala se na suroviny, kapitál a jejím typickým aspektem byla centralizace. Koncept tradičního pojetí byl uplatňován do poloviny 70. let 20. století. Po zhodnocení důsledků takto pojaté regionální politiky směřovaly úvahy k tzv. současné regionální politice. Ta se přetransformovala, aby byla schopna efektivněji řešit regionální problémy. Možnou nejzásadnější změnou uplatňování regionální politiky byla decentralizace. Těžiště regionální politiky bylo převedeno na nižší úroveň správy, na samotné regiony, ale zároveň v rámci efektivity byly jiné kompetence přesouvány na národní, potažmo nadnárodní orgány. Přenesení správy na nižší úroveň umožnilo pružně reagovat na existující problémy. Nové pojetí regionální politiky se zaměřilo na řešení stávajících problémů strukturálních změn v ekonomice, orientovalo se na technologie, služby a inovace. Důležitým aspektem mimo jiné se staly informace. (Kolektiv autorů, 2004)

Sepsání a podpisu Maastrichtské smlouvy, od níž se datuje vznik dnešní nadnárodní instituce EU, předcházel postupný vývoj, jenž spočinul do nynější podoby regionální politiky EU, resp. politiky HSS. Na počátku vývoje se několik států, které sdílely vidinu společného trhu a spolupráce Evropy směrem k naplňování vytyčených cílů, dohodlo na vzniku uskupení.⁵ Mezi původními zakládajícími členy nebyly výrazné rozdíly, spíše se jednalo o diference uvnitř jednotlivých států.⁶ Regionální politika nabývala na významnosti postupem času v souvislosti se vstupem nových států ke Společenství.⁷

---

⁵ Nezbytné je uvést, že v počátku založení dnešního Evropského společenství existence kohezní politiky nebyla potřebná.

⁶ Zakládajícími státy původního Evropského hospodářského společenství: Belgické království, Spolková republika Německo, Francouzská republika, Italská republika, Lucemburské velkovévodství, Nizozemské království.

⁷ V 70. letech byly přistupujícími státy Dánsko, Irsko a Velká Británie, které se potýkaly s vnitřními regionálními diferencemi.

Původní uskupení započalo svoji cestu podpisem tzv. Římských smluv. V Římě roku 1957 byla podepsána Smlouva o Evropském hospodářském společenství (Smlouva o EHS). Text Smlouvy o EHS abstrahuje od jakéhokoli kladení důrazu na strukturální politiku. Realizace této politiky se omezovala na články sociálních motivů. Příkladem je článek 3 odst. i) Části první, který pokládá základ **Evropského sociálního fondu** (dále jen „ESF“), jakožto prvního strukturálního fondu. Zmíněný článek jako důvod uvádí vytvoření ESF pro zlepšování možností zaměstnávání pracovníků a přispění ke zvýšení jejich životní úrovně. (Boháčková & Hrabánková, 2009)

Roku 1962 vznikl **Evropský zemědělský orientační a záruční fond** (dále jen „EAGGF“), původně v pořadí druhý zdroj finančních prostředků ze strukturálních fondů⁸. Společenství se usneslo na založení tohoto finančního nástroje, neboť zemědělství pokládalo za jednu z hlavních oblastí zájmu. (Boháčková & Hrabánková, 2009)

Společenství se v roce 1973 rozrostlo o další členy. Na vzniklé skutečnosti muselo reagovat, neboť mezi nově přistupujícími byly i státy, které se potýkaly s vnitřními rozvojovými problémy (např. bývalá průmyslově orientovaná Velká Británie). Výsledkem potřeby řešit nastalé problémy byla „Zpráva o regionálních problémech v rozšířeném Společenství“, tzv. Thomsonova zpráva. Ve zprávě byla mj. popsána skutečnost existujících regionálních disparit, ale také vyjádřena vůle finančně podporovat a snižovat tyto rozdíly mezi regiony. (Boháčková & Hrabánková, 2009)

Hlavním finančním nástrojem pro vyrovnávání rozdílů mezi regiony se měl stát tzv. Fond regionálního rozvoje. Tento počín lze právem považovat za reálné utváření regionální politiky Společenství. V Paříži roku 1974 vznikl **Evropský fond pro regionální rozvoj** (ERDF), který se stal základní nástrojem pro snižování výrazných regionálních disparit ve Společenství. Uvádí se, že podíl ERDF v začátcích svého působení, tedy v roce 1975 činil 4,8 % a do roku 1986 se zvýšil na 8,6 % celkového rozpočtu Společenství. Úkolem ERDF je napomáhat k rozvoji, přeměně strukturálních změn zaostávajících regionů a upadajících průmyslových oblastí a odstraňovat zásadní regionální difference ve Společenství (Paláček, 2005).

Existence strukturální politiky byla podpořena také Jednotným evropským aktem z roku 1987. Tato podstatná revize Římských smluv přispěla, mj. článkem 23, pododdílu IV., k posílení ekonomické a sociální soudržnosti. Do části tři, Smlouvy o EHS, byl připojen

---

⁸ V programovacím období 2007-2013 již nebyl jedním ze strukturálních fondů, nýbrž byl řazen mezi jeden ze zdrojů na financování společné zemědělské politiky.

čl. 130A, který uvádí: „Společenství za účelem podpory harmonického vývoje rozvíjí a prosazuje svou činnost vedoucí k posilování hospodářské a sociální soudržnosti. Společenství se především zaměří na snižování rozdílů mezi úrovní rozvoje různých regionů a na snížení zaostalosti nejvíce znevýhodněných regionů nebo ostrovů, včetně venkovských oblastí“. (Paláček, 2005)

Působnost strukturálních fondů prošla dvěma významnými reformami. První z nich byl tzv. Delorsův balíček I z roku 1988, který obsahoval reformu finančního rámce Společenství pro období 1988-1993. Myšlenkou této reformy bylo snížit finanční prostředky jdoucí do společné zemědělské politiky a posílit strukturální fondy tak, aby v roce 1993 tvořily 25 % rozpočtu Společenství. V roce 1992 proběhla druhá významná reforma pod názvem Delorsův balíček II, která představovala reformu rozpočtového rámce na období následující, tedy 1993-1999. V rámci tohoto rozhodnutí měly být posíleny strukturální fondy až na 41 % rozpočtu Společenství. V období působení Delorsova balíčku II byl nařízením Rady zřízen finanční nástroj v podobě Kohezního fondu. (Boháčková & Hrabánková, 2009)

Maastrichtská smlouva (Smlouva o EU) z roku 1992 s sebou přinesla mj. změnu orgánu, který se do té doby zabýval problematikou politiky soudržnosti. Tímto orgánem byl Výbor pro regionální politiku a rozvoj, jehož působnost přešla na Výbor regionů. Výbor regionů je konzultativním orgánem EK a reprezentantem samotných regionů EU (Had & Urban, 2000). Ctí zásadu subsidiarity, blízkosti a partnerství. Důvodem vzniku byla nemožnost ponechat stranou zástupce regionů, jichž se otázky regionálního rozvoje a uplatňovaná opatření přímo týkají.

V roce 1994 vznikl **Fond soudržnosti** nebo také Kohezní fond (dále jen „CF“), zásadní fond pro financování rozsáhlých investic v oblasti dopravy a životního prostředí. Postupem času začala být pozornost směřována více na venkovské regiony a jejich rozvoj. Po roce 2000 politika rozvoje venkova získává novou dimenzi, stává se jednou z priorit nejen v oblasti společné zemědělské politiky, ale i v oblasti politiky regionální. Důkazem o této skutečnosti je vznik nového nástroje **Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova** (dále jen „EAFRD“) v roce 2007. Tento nejmladší nástroj přispívá k podpoře udržitelného rozvoje venkova. Zaměřuje se na plnění priorit společné zemědělské politiky, politiky HSS a společné rybářské politiky. (Boháčková & Hrabánková, 2009)

Tabulka 1: Stručný vývoj regionální politiky EU

<u>Stručný vývoj regionální politiky EU</u>	
1957	první zmínka v Římské smlouvě
1958	vytvoření ESF
1975	vytvoření ERDF
1986	právní základ regionální politiky stanoven v JEA
1988	strukturální fondy jsou v zájmu jejich lepší adaptace na vstup Řecka (1981), Španělska a Portugalska (1986) začleněny do komplexní „politiky soudržnosti“. Rozpočet: 64 miliard ECU (pozn. „ECU“ bylo předchůdcem eura).
1993	Maastrichtská smlouva zavádí Fond soudržnosti, zakládá Výbor regionů a stanoví zásadu subsidiarity
1994-1999	zdvojnásobení objemu zdrojů pro fondy EU, dosahují výše jedné třetiny rozpočtu EU
1995	přidán zvláštní cíl určený řídicí obydleným regionům Finska a Švédska. Rozpočet: 168 mld. ECU
2000-2004	finanční prostředky ve formě předvstupních nástrojů pro země, které se připravují na vstup do EU
2004	vstup deseti nových zemí do EU Rozpočet: 213 mld. EUR pro 15 stávajících členů, 22 mld. EUR pro nové členské země (2004-2006)
2007-2013	Rozpočet: 347 mld. EUR (z toho 25 % je vyčleněno na výzkum a inovace a 30 % na environmentální infrastrukturu a opatření pro boj proti změně klimatu)
2014-2020	Rozpočet: 351,8 mld. EUR se zvláštním zaměřením na čtyři klíčové investiční priority 1) výzkum a inovace 2) digitální agenda 3) podpora malých a středních podniků 4) nízkouhlíkové hospodářství

Zdroj: vlastní zpracování, dle (Evropská komise, 2014)

2.2 Evropské zdroje

Cíle stanovené Společenstvím v oblasti politiky HSS jsou plněny zejména prostřednictvím strukturálních fondů, Fondu soudržnosti a tzv. iniciativ Společenství. Představují nástroje, které slouží prioritně členům EU. Jejich účelem je zajistit rovnoměrný rozvoj napříč Evropou. Strukturální fondy svojí existencí napomáhají k vytvoření a udržení požadované ekonomické a sociální úrovně.

2.2.1 Strukturální fondy

Strukturálními fondy pro programové období 2007-2013 byly Evropský sociální fond a Evropský fond regionálního rozvoje.

Evropský sociální fond (dále jen „ESF“) z roku 1957 se orientuje na lidské zdroje. Vznikl v době vysoké míry nezaměstnanosti, s níž se v té době potýkala především Itálie. Původní cíl ESF byl směřován na řešení problémů souvisejících s nárůstem počtu nezaměstnaných. V souvislosti s programovým obdobím 2007-2013 se angažoval v podpoře růstu zaměstnanosti ekonomicky slabých regionů a států. Mezi podporované oblasti ESF patří především neinvestiční projekty, někdy označované jako tzv. měkké projekty. Podporovanými oblastmi jsou, např. rekvalifikace nezaměstnaných, projekty zaměřené na děti, mládež, znevýhodněné skupiny obyvatel (osoby se zdravotním postižením, etnické skupiny atd.), tvorba programů pro zaměstnance, osoby samostatně výdělečně činné, dále programy směřované na zvyšování kompetencí pracovníků, stáže studentů a mnoho dalších. (Evropská komise, 2014)

Evropský fond regionálního rozvoje (dále jen „ERDF“) vznikl v roce 1974 za účelem pomoci řešit regionální problémy a disparity, které se prohloubily díky rozšíření Společenství o další státy v 70. letech 20. století. Příspěvek z ERDF dle čl. 2 Nařízení č. 1080/2006⁹ má být zacílen na posílení HSS formou vyrovnávání regionálních rozdílů podporou rozvoje a strukturálních změn regionálních ekonomik, včetně přeměny upadajících průmyslových oblastí a zaostávajících regionů a podporou přeshraniční, nadnárodní a meziregionální spolupráce. Oblastmi zájmu financovanými prostřednictvím ERDF jsou investiční projekty, tzv. tvrdé projekty zaměřené na výstavbu, rozvoj a obnovu areálů a objektů. Dále jsou jim poskytovány finanční prostředky na projekty zaměřené na využití obnovitelných zdrojů energie, regeneraci a revitalizaci sídlišť, investice do dopravní a technické infrastruktury a další. (Evropská komise, 2014)

2.2.2 Fond soudržnosti

Fond soudržnosti nebo také Kohezní fond (dále jen „CF“) vznikl v roce 1994 Nařízením Rady č. 1164/1994. Svými intervencemi působí mimo rámec strukturálních fondů. Zásadní odlišností tohoto fondu je podpora rozvoje chudších států, nikoli regionů. Podporovány jsou investiční projekty obdobné jako z ERDF, avšak s užším zaměřením na oblast dopravy a ochrany životního prostředí. Prostřednictvím tohoto fondu jsou finan-

---

⁹ Nařízení č. 1080/2006 z 5. 7. 2006 o Evropském fondu pro regionální rozvoj a o zrušení Nařízení č. 1783/1999

covány zejména velké infrastrukturní projekty, např. dálnice a silnice I. třídy, vodní doprava, železniční, námořní a letecká doprava. Oprávněnými žadateli/příjemci finančních prostředků z CF jsou pouze členské státy s HNP na obyvatele měřený paritou kupní síly nižším než 90 % průměru EU. V rámci ČR se jedná o celé území státu. (Evropská komise, 2014)

V souvislosti s programovým obdobím 2014-2020 jsou ERDF a ESF řazeny mezi tzv. strukturální fondy. Spolu s CF a EAFRD a Evropským rybářským fondem (EFF) budou vytvářet soubor tzv. Evropských strukturálních a investičních fondů (ESIF).

2.2.3 Iniciativy Společenství

Kromě zdrojů ze strukturálních fondů a CF mohou státy využít pro realizaci politiky HSS i jiných intervencí. Jednou z nich je čerpání finanční pomoci z tzv. iniciativ Společenství, které má pod svou správou přímo Evropský komise (dále jen „EK“). Obecným úkolem je podporovat hospodářský růst a vytvářet nová pracovní místa. Volba podporovaných oblastí jsou relevantní z pohledu zájmu celého Společenství, nikoli pouze z pohledu zájmu členských států. Počet a podoba zájmových oblastí se v období 2004-2006 a 2007-2013 změnily, některé prošly fází slučování, jiné vznikaly nově. V zásadě pro programové období 2007-2013 byly aktivní následující iniciativy.

INTERREG IV.C – směřoval k naplňování Cíle 3 – Evropská územní spolupráce. Obsahoval dvě priority. První byla zaměřena na inovace a znalostní ekonomiku, druhá na životní prostředí a prevenci rizik.

URBACT – v rámci této iniciativy byly zvoleny dvě priority, a to „Města – motor rozvoje“ a priorita „Přitažlivá města“. Iniciativa URBACT byla vytvořena v návaznosti na politiku soudržnosti a v kontextu se strategiemi přijatými v Lisabonu a Göteborgu.

JASPER - jeden ze třech nově vytvořených nástrojů pro programové období 2007-2013, který poskytoval podporu v oblasti životního prostředí, dopravy a energetických zdrojů. Předmětem podpor byly velké projektové aktivity nad 25 mil. EUR v oblasti životního prostředí a nad 50 mil. EUR v dopravě a dalších oblastech. Podporovanými aktivitami byly oblasti zvyšování energetické efektivity, obnovitelných zdrojů energie, transevropská dopravní síť atd.

JEREMIE – jde o nástroj, jehož prioritou byla podpora malých a středních podniků i mikropodniků zejména v oblasti transferu technologií a know-how.

JESSICA - tento finanční nástroj byl zacílen na obnovu a rozvoj městských oblastí. Finanční prostředky byly směřovány na investice do městských oblastí, kde je koncentrováno velké množství obyvatel. Mezi podpořenými byly oblasti, které se potýkaly/jí s problémy, zejména se sociálními.

2.2.4 Komunitární programy

Komunitární programy jsou finančním nástrojem, který podporuje mezinárodní spolupráci. Finanční prostředky jsou poskytovány přímo z rozpočtu EU. Oproti operačním programům je správa komunitárních programů zpravidla v kompetenci EK a v členských státech byla zřizována pouze kontaktní místa pro jejich administraci. Další odlišnost lze shledat v osobě žadatelů, kterými mohou být zájemci napříč členskými státy Společenství. Finanční prostředky byly zacíleny na podporu aktivit v oblasti výzkumu a inovací, životního prostředí, dopravy, energetiky, zdraví, vzdělání, svobody, ochrany spotřebitele a dalších. Mezi nejznámější patří LIFE+, Mládež v akci, Galileo, Erasmus atd. (MMR ČR, 2007)

2.2.5 Ostatní zdroje

Na projektech podpořenými finančními prostředky EU se kromě EK podílí i evropské bankovní instituce, jako např. Evropská investiční banka a Evropský investiční fond. Mezi další poskytovatele podpor patří organizace Rozvojová banka Rady Evropy a Evropská banka pro obnovu a rozvoj.

Fond solidarity – finanční zdroje z tohoto fondu představovaly podporu při výskytu velkých přírodních katastrof. O finanční pomoc z tohoto fondu měly možnost žádat členské státy EU i státy přistupující za předpokladu, že vzniklá škoda katastrofy převyšovala o více než 0,6 % HDP daného státu. Česká republika v rámci Fondu solidarity získala finanční pomoc na vypořádání se s ničivými povodněmi, které zemi zasáhly v srpnu roku 2002. (MMR ČR, 2007)

Evropský fond pro přizpůsobení se globalizaci (dále jen „EFG“) – z tohoto finančního nástroje byly financovány projekty, které se zaměřují na pomoc pracovníkům, kteří ztratili zaměstnání v důsledku globalizace. Tato pomoc směřovala pouze do členských států, které se potýkaly s koncentrací nezaměstnaných určitého odvětví, jehož útlum lze přiřadit k důsledkům globalizace, např. přemístění továrny, zautomatizování výroby a další. (MMR ČR, 2007)

Evropská investiční banka – poskytuje zejména dlouhodobé úvěry. Disponuje s vlastními prostředky, které uvolňuje na financování projektů, jež svou realizací napomáhají dosáhnout cílů Společenství. V zásadě tato finanční instituce působí k podpoře hospodářských rozvojových projektů, k pomoci rozvíjení přeshraniční infrastruktury, ale i k podpoře projektů zaměřených na ochranu životního prostředí. (Wokoun, 2006)

3 Realizace politiky soudržnosti 2007-2013

3.1 Programové dokumenty

Regionální politika jako jedna z koordinovaných nebo také komunitárních politik EU je aplikována na principu přenesení působnosti na orgány EU, přičemž aplikace politiky HSS zůstává v členských státech a orgánům EU přísluší její koordinace a harmonizace (Had & Urban, 2000). Politice HSS podléhá povinnost zpracovat příslušné dokumenty, přičemž některé z nich jsou vytvářeny na úrovni EU, jiné na úrovni národní.

Národní soubor dokumentů ČR zastřešuje *Strategie regionálního rozvoje České republiky* (dále jen „SRR ČR“), z níž vychází tvorba dokumentů nižší úrovně. Představuje základní strategický dokument pro podporu regionálního rozvoje na území ČR. Lze ho právem považovat za výchozí element programování. Zpracování tohoto dokumentu spadá do gesce Ministerstva pro místní rozvoj ČR (dále jen „MMR ČR“), přičemž je schvalován Vládou ČR (Wokoun & Mates (eds.), 2006). Vyšší územní samosprávné celky vytváří strategie rozvoje krajů či programy rozvoje krajů, nižší územní samosprávné celky zpracovávají programy rozvoje obcí, strategické plány a jiné.

Strategické obecné zásady Společenství (dále jen „SOZS“) definují hlavní zásady a priority politiky HSS pro období 2007-2013. Jsou zpracovány na evropské úrovni a každý členský stát tento dokument využívá jako podklad pro vypracování tzv. Národního strategického referenčního rámce (NSRR), který je předkládán Evropské komisi. Za zpracování SOZS odpovídá EK a jeho konečná podoba je přijímána prostřednictvím schvalovacího procesu EU.

Národní rozvojový plán (dále jen „NRP“) představuje dokument, který se vytváří na národní úrovni. Definuje cíle, kterých má být dosaženo, stanovuje priority státu a způsob jejich dosažení. Dále obsahuje identifikované rozvojové problémy. Posláním NRP ČR je představit záměry ČR a sloužit jako podklad pro vyjednávání NSRR s EK.

Národní strategický referenční rámec (dále jen „NSRR“) je předlohou pro jednotlivé OP a jeho podoba je v souladu s požadavky EK. Představuje jakousi spojnicí mezi SOZS vzniklými na evropské úrovni a NRP vytvořeném členským státem. Český NSRR stanovuje strategické cíle, způsoby řízení a realizace politiky HSS v ČR.

Operační programy (OP) představují dokumenty, které jsou prioritní především pro žadatele, potažmo řídicí orgán daného OP či zprostředkující subjekty. Smyslem je

podrobnější rozpracování stanovených strategických cílů obsažených v NSRR. Konečná podoba OP je v rukou EK, která tyto oficiální dokumenty schvaluje. Z OP jsou patrné priority a oblasti intervencí, které mohou být podporovány. V rámci programového období 2007-2013 byly vytvořeny a schváleny dvě varianty OP, a to tematicky zaměřené OP neboli sektorové (dále jen „TOP“) a regionální OP (dále jen „ROP“). TOP se specifikují na konkrétní oblast, kterou je žádoucí řešit, např. životní prostředí, vzdělání, konkurenceschopnost, doprava a další. Gesce spadá do rukou jednotlivých ministerstev. Druhým typem jsou ROP, jejichž působnost je omezená na daný region soudržnosti (NUTS II). Řídícími orgány v případě ROP jsou jednotlivé Regionální rady regionu soudržnosti. Zaměření konkrétních OP podá potenciálním žadatelům a příjemcům jasný přehled podporovaných aktivit. Pro programové období 2007-2013 bylo přijato a EK schváleno celkem 24 OP a dva tzv. síťové OP. Z celkového počtu OP bylo selektováno osm tematických a sedm regionálních, dva OP pro Region soudržnosti Hl. m. Prahy a sedm OP pro evropskou územní spolupráci. (Marek & Kantor, 2009)

3.2 Cíle, nástroje a principy

Finanční zdroje určené k podpoře politiky HSS v programovém období 2007-2013 směřovaly k podpoře růstu a tvorby pracovních míst v méně rozvinutých oblastech (Wokoun, 2006). Nařízením Rady č. 1083/2006 o obecných ustanoveních o ERDF, ESF a CF byly stanoveny celkem tři cíle, k jejichž dosažení bylo v rámci tzv. finanční perspektivy vyčleněno celkem 347 miliard EUR.

Cíl 1 – **Konvergence** - byl určen na urychlení procesu konvergence nejméně rozvinutých členských států a regionů, jejichž HDP na obyvatele měřený paritou kupní síly je nižší než 75 % průměru EU. V ČR finanční podpora směřovala do hospodářského a sociálního rozvoje do všech regionů soudržnosti vyjma Hl. m. Prahy. V rámci tohoto cíle bylo možno čerpat finanční zdroje EU ze všech tří fondů. Cílem podporovaných opatření, např. investice do hmotného a lidského kapitálu, rozvoj inovací, kvalita životního prostředí, bylo vytvářet podmínky pro ekonomický růst a růst zaměstnanosti. (Chvojková & Květoň a kol., 2007)

Cíl 2 – **Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost** - byl určen na posílení konkurenceschopnosti a atraktivnosti regionů. Oprávněnými příjemci pomoci byly regiony NUTS I nebo NUTS II, na které se nevztahovala podpora v rámci cíle 1 – Konvergence.

V ČR se jedná o Hl. m. Praha, jehož HDP na obyvatele měřený paritou kupní síly překračuje 75 % průměru EU. (Chvojková & Květová a kol., 2007)

Cíl 3 – Evropská územní spolupráce - byl zacílen na posílení přeshraniční spolupráce prostřednictvím společných místních a regionálních iniciativ, dále na posílení nadnárodní spolupráce a na posílení meziregionální spolupráce a výměnu zkušeností. Do tohoto cíle byly zařazeny regiony v blízkosti vnitřních i vnějších hranic na úrovni NUTS III a všechny regiony úrovně NUTS III podél mořských hranic, vzdálených od sebe maximálně 150 km. (Boháčková & Hrabánková, 2009)

Nástroji pro naplnění stanovených cílů pro období 2007-2013 byly finanční prostředky z ERDF, ESF, CF. Schéma 1 znázorňuje princip fungování a financování jednotlivých OP konkrétními nástroji politiky HSS.

Politika HSS je založena na řadě společných zásad. Pro programové období 2007-2013 byly aplikovány následující základní principy.

Princip koncentrace odráží úsilí směřovat pomoc do oblastí, které se potýkají s největšími strukturálními problémy. Z hlediska komparace se jedná o oblasti, které lze právem označovat za tzv. problémové regiony.

Princip aditionality (doplňkovosti) dokládá skutečnost, že finanční zdroje, které poskytuje Společenství, představují doplnění finančních zdrojů k národním zdrojům. V žádném případě nejsou stoprocentním podílem a nenahrazují národní finance.

Princip partnerství je zásadou úzké spolupráce mezi EK a odpovídajícími orgány na národní, ale i regionální a místní úrovni jednotlivých členských států.

Princip programování uplatňuje zásadu víceletého rámce pro dosahování cílů formou alokací jednotlivých OP.

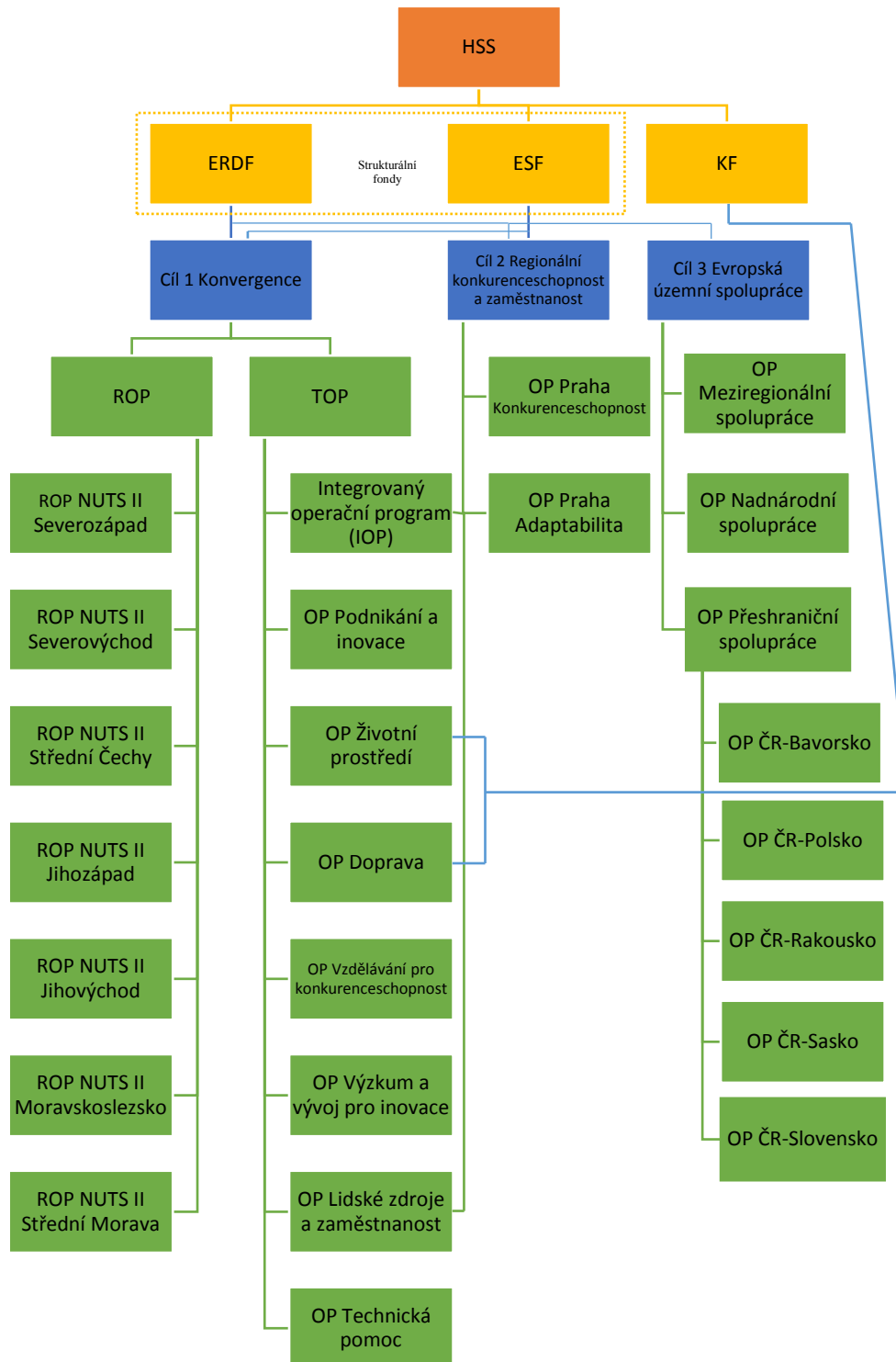
Princip monitorování a vyhodnocování zaujímá významné postavení. Jeho účinnost úzce souvisí s veškerou přípravou programové dokumentace, OP a projektů. Snahou je zajistit efektivitu při vynakládání financí ze zdrojů EU. Existuje několik způsobů monitorování, které se navzájem z časového hlediska odlišují. Dochází k hodnocení ex ante (předběžné hodnocení), interim/on going (průběžné) a ex post (následné).

Princip solidarity dokládá filozofii celého Společenství. Smyslem této zásady je směřovat pomoc formou příspěvků hospodářsky vyspělejších států do společného rozpočtu a přerozdělovat do států ekonomicky zaostalejších.

Princip subsidiarity představuje zásadu, která klade požadavek ponechat rozhodování na úrovni, jež je schopna nejefektivněji řešit konkrétní problém. (Wokoun, 2006)

Schéma 1: Politika soudržnosti 2007-2013

Zdroj: vlastní zpracování, dle (Evropská komise, 2014)

3.3 Řízení fondů EU

Řízení fondů EU zahrnuje soubor úkonů počínající přípravou, realizací a vyhodnocením efektivnosti a úspěšnosti čerpání finančních zdrojů z fondů EU. Mezi subjekty, které se účastní řízení fondů EU, patří především instituce EU, ministerstva jednotlivých členských států, úřady na regionální a lokální úrovni, agentury a další.

Evropská úroveň

Obecně nejvlivnějším orgánem na evropské úrovni je EK, která je odpovědná za politiku HSS jako celek. Jednak schvaluje obsah povinných dokumentů, monitoruje a vyhodnocuje průběh čerpání prostředků jednotlivými státy, ve své gesci má i zasílání peněz z účtů fondů EU na účty, které si zřizují členské státy pro účely příjmu finančních prostředků z rozpočtu EU. Vrcholný orgán EU, Evropská rada, vypracovává tzv. finanční perspektivu. V zásadě jde o střednědobý plán výdajů rozpočtu EU, prostřednictvím něhož rozhoduje o sumě finančních prostředků na realizaci politiky HSS. Na základě tohoto dokumentu EK formou nařízení definuje pravidla pro čerpání prostředků z rozpočtu EU. (Evropská komise, 2014)

Národní úroveň

Každý členský stát má povinnost určit instituce pro řízení a koordinaci politiky soudržnosti. V ČR byly definovány čtyři základní instituce, jejichž úkolem je zajišťovat průběh převodu a správy finančních prostředků z rozpočtu EU. Jedná se o:

- 1) Národní orgán pro koordinaci, kterým je Ministerstvo pro místní rozvoj ČR;
- 2) Monitorovací výbor NSRR, kterým je Řídící a koordinační výbor;
- 3) Platební a certifikační orgán, kterým je odbor Národní fond Ministerstva financí ČR;
- 4) Auditní orgán, kterým je Centrální harmonizační jednotka. (Evropská komise, 2014)

Úroveň operačních programů

Každý OP má definovanou strukturu několika orgánů, které dohlížíjí a zajišťují průběh realizace politiky HSS:

Řídící orgán (dále jen „ŘO“) má kompetence v oblasti řízení jednotlivých OP, výběru projektů a dohledu nad jejich úspěšnou realizací. V případě TOP jsou řídicími orgány

příslušná ministerstva, v případě ROP činnost ŘO zajišťují regionální rady regionů soudržnosti.

Zprostředkující subjekty (dále jen „ZS“) v rámci svých kompetencí zajišťují činnosti, které na ně delegovaly ŘO. Těmito činnostmi je mj. samotná komunikace se žadateli a realizátory projektů, ale i např. vypisování výzev, volba a hodnocení projektových žádostí a další. ZS sídlí zpravidla v samotných regionech, výjimkou není, že funkci ZS zastávají příslušné odbory ministerstev.

Monitorovací výbor (dále jen „MV“) zajišťuje dohled nad realizací OP. Jeho působnost spadá na řešení vzniklých problémů, schvalování závěrečné a výroční zprávy, podávání návrhů na změny v OP a další.

Platební a certifikační orgán (dále jen „PCO“) zajišťuje tok finančních prostředků z rozpočtu EU do členských zemí. V ČR tato působnost spadá pod odbor Národní fond Ministerstva financí ČR. Hlavní činností tohoto orgánu je správa financí z fondů EU, které dále postupuje prostřednictvím ZS či ŘO (např. v případě předfinancování ze státního rozpočtu) k příjemcům podpory. Z uvedeného vyplývá, že PCO nepřichází do přímého kontaktu s příjemci podpory.

Poslední institucí je *auditní orgán* (dále jen „AO“). V ČR pozici auditního orgánu zajišťuje Centrální harmonizační jednotka Ministerstva financí ČR. Úkolem AO je kontrolovat hospodaření s veřejnými prostředky, které jsou vynakládány na správu OP a kontrolovat subjekty zapojené do realizace OP. (MMR ČR, 2007)

3.4 Rozpočet EU

V programovém období 2007-2013 bylo na politiku HSS vyčleněno z rozpočtu EU více než 347 miliard EUR. Tato alokace představuje více než třetinu rozpočtu Společenství pro toto rozpočtové období. Podíl pro ČR byl stanoven na více než 26 miliard EUR, jak je uvedeno níže.

Tabulka 2: Rozpočet EU na politiku HSS

Cíl	Fondy pro EU27 ¹⁰		Fondy pro ČR ¹¹	
Konvergence	283 mld. EUR	81,54 %	25,88 mld. EUR (cca 730,00 mld. Kč)	96,98 %

¹⁰ Údaje pro programovací období 2007-2013, bez 28. členské země EU Chorvatska, které přistoupilo k 1. 7. 2013.

¹¹ Přepočtení směnného kurzu 1 EUR = 28,2 CZK

Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost	54,96 mld. EUR	15,95 %	419,09 mil. EUR (cca 11,73 mld. Kč)	1,56 %
Evropská územní spolupráce	8,72 mld. EUR	2,52 %	389,05 mil. EUR (cca 10,97 mld. Kč)	1,46 %
Celkem	347 mld. EUR	100,00 %	26,69 mld. EUR (cca 752,70 mld. Kč)	100,00 %

Zdroj: vlastní zpracování, dle (MMR ČR, Strukturální fondy EU, 2007)

Pravidlo n+3 / n+2 je považováno za administrativní nástroj k zajištění plynulosti čerpání finančních prostředků ze SF/CF. Podle tohoto pravidla musí být alokace podpory pro n-tý rok vyčerpána v následujících třech/dvou kalendářních letech. Pro alokace roku 2008, 2009 a 2010 platilo pravidlo n+3. Na alokace roku 2011, 2012 a 2013 se vztahovalo pravidlo n+2. Finanční prostředky, které nejsou z příslušné alokace vyčerpány do konce daného roku, podléhaly tzv. automatickému zrušení závazku. Důsledkem je, že alokace podpory na daný rok byla snížena o nevyčerpané finanční prostředky.¹² (MMR, 2014)

3.4.1 Průběh čerpání

Vyhlášení výzvy – ŘO nebo ZS vyhlásí výzvu k předkládání žádostí o podporu.

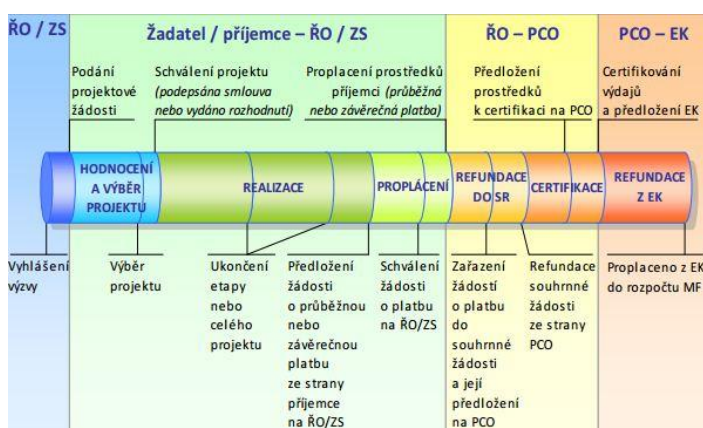
Hodnocení a výběr projektu – žadatelé dle pokynů obsažených ve vyhlášené výzvě předloží projektový záměr, který má být podpořen. Dle definovaných kritérií jsou vybrány projekty, kterým bude podpora poskytnuta. Po přiznání dotace podepisuje ŘO/ZS s budoucím příjemcem rozhodnutí/smlouvu o podmínkách poskytnutí dotace.

Realizace a proplácení – podpora je vyplácena na základě žádosti o platbu, kterou příjemce předkládá ŘO/ZS ve stanovené lhůtě určené prováděcím dokumentem daného OP. Platby probíhají dle nastavených pravidel jednotlivých OP, zpravidla formou ex-post plateb (proplácení plateb až po vynaložení výdajů), ale i formou ex-ante (před realizací výdajů).

Certifikace – finanční prostředky z rozpočtu EU putují na financování příslušného projektu po tzv. předfinancování. Nejprve jsou tedy prostředky pro spolufinancování předfinancovány z rozpočtu jednotlivých kapitol státního rozpočtu a až posléze je tato částka refundována zpět do státního rozpočtu ze zdrojového účtu PCO. (MMR, 2014)

¹² Pro programové období 2007-2013 je v textu používám minulý čas, aby došlo k odlišení dvou zkoumaných programových období. Ve skutečnosti, vzhledem k pravidlu n+2, se jedná o dobíhající období.

Obrázek 1: Průběh čerpání finančních prostředků

Zdroj: (MMR, 2014)

3.5 Územní vymezení

V ČR je období po transformaci spjato, kromě se změnami fungování ekonomiky a politiky, i s několika zásadními proměnami územního uspořádání. Na našem území bylo ústavním zákonem č. 347/1997 Sb., o vytvoření vyšších územních samosprávných celků a o změně ústavního zákona České národní rady č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky zavedeno celkem 14 krajů (13 krajů a Hl. m. Praha). Vzhledem k velikosti a počtu obyvatel spadajících do těchto vymezených vyšších samosprávných celků bylo nezbytné pro zapojení se do čerpání financí ze zdrojů EU přistoupit k vytvoření nových administrativně funkčních území. Implementace politiky soudržnosti vyžadovala vznik teritoriálních jednotek tzv. NUTS¹³. Novou právní úpravou, zákonem č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje, došlo k systematickému seskupení dvou či tří krajů (kromě Prahy, Středočeského a Moravskoslezského kraje, které zůstaly zachovány) tak, aby vytvořily požadovaný počet obyvatel. Tímto počinem vzniklo celkem 8 regionů soudržnosti. Zmíněná judikatura uvádí důvod vytvoření NUTS pro potřeby spojené s koordinací a realizací politiky HSS, spočívající zejména ve využívání finančních prostředků z předvstupních a strukturálních fondů Společenství.¹⁴

¹³ Nomenklatura územních statistických jednotek (Nomenclature des Unités Territoriales Statistiques)

¹⁴ Nový koncepční dokument Strategie regionálního rozvoje 2014-2020 (SRR 2014-2020) zavedl typologii území ČR, která rozděluje území ČR podle socioekonomických ukazatelů a polohového potenciálu celkem do třech základních typů území – rozvojová, stabilizovaná a periferní území. Zavedením této koncepce členění nedochází ke změně typologie dle ustanovení § 4 odst. 2 zákona č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje – hospodářsky problémové regiony, sociálně znevýhodněné regiony, vojenské újezdy. Členění NUTS pro statistické a ekonomické účely EU je stále platné pro čerpání ze zdrojů EU.

Tabulka 3: Kritéria pro ustanovení NUTS

Úroveň NUTS	Počet obyvatel	
	min.	max.
NUTS I	3 000 000	7 000 000
NUTS II	800 000	3 000 000
NUTS III	150 000	800 000

Zdroj: vlastní zpracování, dle (Wokoun, 2006, str. 45)

Zavedená klasifikace je určena především pro účely:

- potřeb regionální politiky EU;
- potřeb regionálních statistik členských států EU, zejména se jedná o důvody komparace evropských regionů;
- provádění analytických rozborů ekonomických ukazatelů v jednotlivých regionech a vyhodnocování zásahů regionální politiky. (Vilamová, 2004)

Tabulka 4: Územní členění NUTS v ČR

Úroveň	Úroveň	úroveň	úroveň	úroveň
NUTS I	NUTS II	NUTS III	LAU I (NUTS IV)	LAU II (NUTS V)
Název	Název	Název	Počet jednotek	Počet jednotek
Česká republika	Praha	Praha	76 okresů + 15 pražských obvodů	1
	Střední Čechy	Středočeský kraj		1145
		Severozápad		Ústecký kraj
	Karlovarský kraj			132
	Jihozápad	Plzeňský kraj		501
		Jihočeský kraj		623
	Severovýchod	Liberecký kraj		215
		Královehradecký kraj		448
		Pardubický kraj		451
	Jihovýchod	Vysočina		704
		Jihomoravský kraj		673
	Střední Morava	Olomoucký kraj		398
		Zlínský kraj		305
	Moravskoslezsko	Moravskoslezský kraj		299

Zdroj: vlastní zpracování, dle (MMR ČR, 2008)

Obrázek 2: Seskupení 14 krajů (NUTS III) do 8 regionů soudržnosti (NUTS II)

Zdroj: (MMR ČR, 2012)

4 Komparace programového období 2007-2013 a 2014-2020

V souvislosti s implementací nového programového období 2014-2020 dochází k několika podstatným změnám. Rozpočet na politiku HSS na financování projektů pro programového období 2014-2020 vzrostl na 351,8 mld. EUR ve srovnání s obdobím 2007-2013. V alokaci pro ČR však došlo ke krácení. Zatímco v programovém období 2007-2013 dosahovala výše alokace 26,69 mld. EUR, pro následující období 2014-2020 byla vyčleněna částka 23,83 mld. EUR. Pro ČR z uvedeného plyne závěr, že bude moci vyčerpat téměř o 3 mld. EUR méně.

Členské státy EU se snaží naplnit stanovené cíle obsažené v NSRR získáním finančních zdrojů z fondů EU. Následující tabulka představuje stanovené cíle programovacího období 2007-2013 a 2014-2020.

Tabulka 5: Komparace programových cílů ČR

Programové období 2007-2013	Programové období 2014-2020
Konkurenceschopná česká ekonomika	Tvorba pracovních míst
Otevřená, flexibilní a soudržná společnost	Konkurenceschopnost firem
Atraktivní prostředí	Hospodářský růst
Vyvážený rozvoj území	Udržitelný rozvoj
	Zlepšování kvality života občanů

Zdroj: vlastní zpracování, dle (MMR, 2014)

S implementací programovacího období 2014-2020 dochází k výrazným změnám, např.:

- kladen větší důraz na výsledky → stanovovat jasnější a měřitelné cíle s důrazem na vyšší míru odpovědnosti;
- zjednodušení → jeden soubor pravidel pro všech pět fondů, z nichž bude možné čerpat podporu;
- podmínky → splnění podmínek pro lepší a efektivnější investice fondů ještě před poskytnutím finanční podpory;
- posílení městské dimenze a úsilí o sociální začlenění → vyčlenění minimálního podílu finančních prostředků na integrované projekty ve městech a na podporu vyloučených komunit;
- spojení s hospodářskou reformou → povinnost dodržovat hospodářská pravidla EU pod hrozbou pozastavení financí pro členský stát. (MMR, 2014)

Tabulka 6: OP platné v programovém období 2007-2013 v komparaci s novým programovým obdobím 2014-2020¹⁵

Počet	Programové období 2007-2013	Počet	Programové období 2014-2020
1	ROP NUTS II Severozápad	1	Integrovaný regionální operační program
2	ROP NUTS II Moravskoslezsko		
3	ROP NUTS II Jihovýchod		
4	ROP NUTS II Severovýchod		
5	ROP NUTS II Střední Morava		
6	ROP NUTS II Jihozápad		
7	ROP NUTS II Střední Čechy		
8	Integrovaný operační program		
9	OP Doprava	2	OP Doprava
10	OP Životní prostředí	3	OP Životní prostředí
11	OP Podnikání a inovace	4	OP Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost
12	OP Lidské zdroje a zaměstnanost	5	OP Zaměstnanost
13	OP Výzkum a vývoj pro inovace	6	OP Výzkum, vývoj a vzdělávání
14	OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost		
15	OP Technická pomoc	7	OP Technická pomoc
16	OP Praha Konkurenceschopnost	8	OP Praha – pól růstu ČR
17	OP Praha Adaptabilita		
18	OP Přeshraniční spolupráce ČR-Bavorsko	9	OP Přeshraniční spolupráce ČR-Bavorsko
19	OP Přeshraniční spolupráce ČR-Polsko	10	OP Přeshraniční spolupráce ČR-Polsko
20	OP Přeshraniční spolupráce ČR-Rakousko	11	OP Přeshraniční spolupráce ČR-Rakousko
21	OP Přeshraniční spolupráce ČR-Sasko	12	OP Přeshraniční spolupráce ČR-Sasko
22	OP Přeshraniční spolupráce ČR-Slovensko	13	OP Přeshraniční spolupráce ČR-Slovensko
23	OP Mezuregionální spolupráce	14	OP Mezuregionální spolupráce
24	OP Nadnárodní spolupráce	15	OP Nadnárodní spolupráce

Zdroj: vlastní zpracování, dle (MMR,2014)

Každý OP je rozdělen do prioritních os či oblastní intervencí, na které navazují oblasti popř. podoblasti podpory, v rámci kterých jsou vyhlášovány konkrétní výzvy. V programovém období 2007-2013 obce a města nejčastěji čerpaly z následujících OP:

¹⁵ Je potřeba mít na paměti, že nástroje financování projektů v rámci politiky HSS pro nové programové období 2014 - 2020 byly rozšířeny.

ROP NUTS II Jihozápad (dále jen „ROP JZ“) – podporoval projekty realizované na území Jihočeského a Plzeňského kraje. Cílem programu bylo zvýšit konkurenceschopnost a atraktivitu regionu v zájmu zvyšování kvality života jeho obyvatel. Disponoval čtyřmi prioritními osami: Dostupnost center, Stabilizace a rozvoj měst a obcí, Rozvoj cestovního ruchu a Technická pomoc (ROP JIHOZÁPAD, 2011). Města/obce čerpala především z prioritní osy stabilizace a rozvoj měst a obcí, ale také z prioritní osy dostupnost center a prioritní osy rozvoj cestovního ruchu.

Integrovaný OP (dále jen „IOP“) – působil v 6 oblastech intervencí, přičemž možnost čerpat finanční prostředky veřejnou správou byla poskytnuta zejména z prioritní osy: Modernizace veřejné správy, Zavádění ICT v územní veřejné správě, Zvýšení kvality a dostupnosti veřejných služeb, Národní podpora cestovního ruchu a Národní podpora územního rozvoje. (Programový dokument IOP, 2008)

OP Životní prostředí (dále jen „OP ŽP“) – program podporoval projekty zaměřené na ochranu a zlepšování životního prostředí ČR. Mezi prioritní osy, ze kterých obce a města nejčastěji čerpala, patří: Dotace pro vodohospodářskou infrastrukturu a snižování rizika povodní, Dotace pro zlepšování kvality ovzduší, Dotace na udržitelné využívání zdrojů energie, Dotace pro odpadové hospodářství a odstraňování starých ekologických zátěží, Dotace na omezování průmyslového znečištění a environmentálních rizik, Dotace pro zlepšování stavu přírody a krajiny, Dotace pro environmentální vzdělávání, poradenství a osvětu. (Ministerstvo životního prostředí ČR, 2008)

OP Doprava (dále jen „OP D“) – jednalo se o OP, který měl nejvyšší alokaci ze všech tematickým OP. Pro obce a města v pozici vlastníků či správců dotčené infrastruktury se naskytovala možnost čerpat finance zvláště z následujících prioritních os: Výstavba a modernizace dálniční a silniční sítě TEN-T, Modernizace silnic I. třídy mimo TEN-T (Ministerstvo dopravy ČR, 2010).

OP Lidské zdroje a zaměstnanost (dále jen „OP LZZ“) – umožnil čerpat finanční prostředky na neinvestiční projekty. Veřejná správa čerpala finance zejména z prioritní osy: Veřejná správa a veřejné služby, přičemž prioritních oblastí bylo zvoleno celkem sedm. (Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR, 2008)

OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost (dále jen „OP VK“) – stanovil sedm prioritních os, přičemž obce a města podávaly žádosti o dotaci především v rámci prioritních

os: Počáteční vzdělávání, Terciární vzdělávání, výzkum a vývoj, Další vzdělávání. (Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR, 2008)

V novém programovém období 2014-2020 budou projekty veřejné správy podporovány zejména z následujících OP:

Integrovaný regionální OP (dále jen „IROP“) – prioritní osy tohoto OP v zásadě budou připomínat prioritní osy jednotlivých ROP. Byly odsouhlaseny celkem čtyři prioritní osy: Konkurenceschopné, dostupné a bezpečné regiony, Zkvalitnění veřejných služeb a podmínek života pro obyvatele regionů, Dobrá správa území a zefektivnění veřejných institucí, Komunitně vedený místní rozvoj (MMR ČR, 2014). Z uvedených prioritních zaměření se IROP jeví jako jeden z nejvhodnějších OP, z něhož bude čerpat většina obcí a měst.

OP Životní prostředí (OP ŽP) – podávat žádosti o dotaci bude možné v rámci vyhlášených výzev pěti prioritních os: Zlepšování kvality vody a snižování rizika povodní, Zlepšování kvality ovzduší v lidských sídlech, Odpady a materiálové toky, ekologické zátěže a rizika, Ochrana a péče o přírodu a krajinu, Energetické úspory. (Ministerstvo životního prostředí ČR, 2014)

OP Doprava (OP D) – poskytne příležitosti čerpat finanční prostředky ze tří prioritních os. Obce a města zastupující veřejnou správu budou moci využít výzev v rámci prioritních os: Infrastruktura pro železniční a další udržitelnou dopravu, Silniční infrastruktura na síti TEN-T a veřejná infrastruktura pro čistou mobilitu, Silniční infrastruktura mimo síť TEN-T. Intervence budou zaměřeny zvláště na propojení center a regionů, efektivnost silniční dopravy, zvýšení bezpečnosti a plynulosti, snížení dopadů dopravy na veřejné zdraví a další. (Ministerstvo dopravy ČR, 2014)

OP Zaměstnanost (dále jen „OP Z“) – představuje možnou alternativu k ukončenému OP LZZ v programovém období 2007-2013. Z prioritních os: Podpora zaměstnanosti a adaptability pracovní síly, Sociální začleňování a boj s chudobou, Sociální inovace a mezinárodní spolupráce, Efektivní veřejná správa, Technická pomoc budou financovány tzv. měkké projekty. (MPSV ČR, 2015)

5 Regionální a strategické plánování

„V rozvoji území se prolínají velmi různorodé prvky environmentálního, společenského a hospodářského charakteru, jejichž řešení vyžaduje komplexní pojetí a interdisciplinární přístup.“

(Magdalena Hrabánková)

5.1 Vymezení rozvojového potenciálu

Smyslem dotačních titulů není financovat, resp. spolufinancovat projekty, které by problémy regionu nevyřešily nebo minimálně nezlepšily, nýbrž by měly pouze funkci udržovací. Neefektivnost vynaložených prostředků, stejně tak absence cílů a nevyužití potenciálu jsou nežádoucí a neúčelné. Definovat rozvojový potenciál regionu v zásadě není jednoduchou záležitostí. V území probíhají procesy (ekonomické, sociální, ekologické), jejichž identifikace, stanovení cílů a následná kontrola je předmětem regionálního managementu (Foret & kol., 2013).

Rozvojový potenciál lze vymežit prostřednictvím obecných a individuálních faktorů. Individuální faktory identifikují přesně daný region. Důležité je uvážit, zda představují rozvojový potenciál či nikoliv. Druhou skupinu charakteristik regionů představují obecné faktory. Jedná se o znaky, které jsou platné ve všech regionech. Mezi obecné znaky regionu lze zahrnout ekonomickou politiku státu, sociální politiku, obchodní politiku, legislativní rámec atp. Při vymežování potenciálu daného území musí být i tyto vlivy zahrnuty. (Svatošová, Boháčková, & Hrabánková, 2005)

Autorky (Svatošová, Boháčková, & Hrabánková, 2005) v textu dále vymezují vybrané charakteristiky obecných faktorů, které se podílejí na povaze regionu:

- rozloha regionu;
- podíl zemědělsky obhospodařované půdy na celkové výměře regionu;
- struktura osídlení regionu;
- lokalizace regionu;
- hustota osídlení.

Stejně tak vymezují charakteristiky „hmotného“ a „lidského“ vybavení regionu. Poukazují na:

- investiční aktivitu;
- podnikatelskou strukturu;

- nezaměstnanost v regionu;
- strukturu zaměstnanosti;
- vzdělanost obyvatelstva.

Neméně důležité jsou ukazatele životního prostředí, jako např. míra znečištění prostředí v regionu a produkce odpadů. Možným ukazatelem by mohla být i hodnota ekologické stopy.

Před každým rozhodnutím o dalším směřování daného území je nutné provést hloubkovou analýzu, kterou lze chápat jako identifikování, monitorování a hodnocení procesů, které svým působením pozitivně ovlivní rozvoj regionu. Účelem provedené analýzy je stanovení strategie rozvoje, která je shrnuta srozumitelně ve formě vize. Požadavkem vize je, že odpovídá přírodním a sociálně ekonomickým podmínkám řešeného regionu. (Foret & kol., 2013)

5.2 Strategické plánování

Strategické plánování je systematický proces řízení změn, prostřednictvím něhož města a obce mohou dosahovat vytyčených cílů. Zájem o strategické plánování ve veřejném sektoru narostl především ze dvou důvodů. Prvním z nich bylo uvědomění si problémů, s nimiž se sledované území potýká. Druhým důvodem se stala zvyšující se odpovědnost představitelů veřejné správy za správu svých území. Ocitli se před potřebami existence nástrojů, které by jim pomohly dosáhnout svých cílů. (Stimson, Stough, & Roberts, 2006)

Strategické plánování je metodou (procesem), jejímž výstupem je vytvořená koncepce rozvoje. Rozvojová koncepce může být označována různými názvy. Mohou to být programy rozvoje, strategické plány rozvoje, začínají se hojně vytvářet tzv. integrované plány rozvoje měst. Nejen působnost podniků v soukromé sféře se potýká s konkurencí, obdobně jsou na tom i obce. Obce využívají strategických koncepcí pro rozvoj oblastí ekonomické, společenské, environmentální a dalších. Cílem vytvořených koncepcí je podpořit potenciál území prostřednictvím vhodně zvolených nástrojů. Významnými právními předpisy, které se zabývají problematikou regionů a jejich rozvojem je zákon č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje, paralelu lze dále sledovat v zákoně č. 128/2000 Sb., o obcích a v zákoně č. 129/2000 Sb., o krajích.¹⁶ Strategické plánování

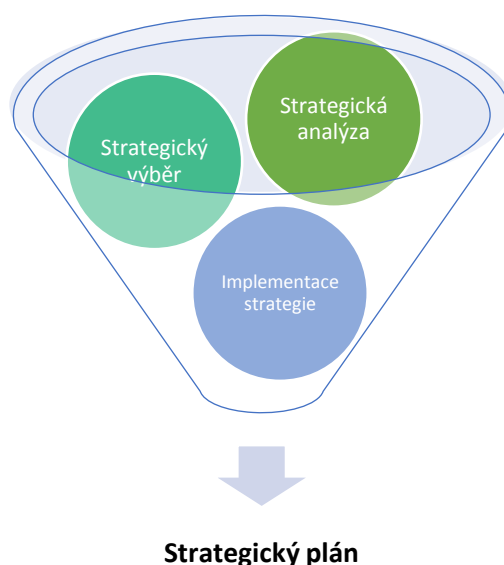
¹⁶ Vzhledem k analýze obce/města Písek považuji za nezbytné vymežit pojem „obec“. Jde o všeobecný název pro vesnici, obec a město (Káňa, 2007, Základy veřejné správy)

v podstatě pracuje s výchozím stavem, v němž se obec či jinak vymezené území nachází. Následným krokem je komparace výchozího stavu se situací, v níž se chce nacházet za 5, 10 či 15 let.¹⁷ Obecně je strategické plánování přirovnáváno k systematickému procesu, který zahrnuje vytyčení cílů, stanovení priorit a aktivit. Proces plánování lze rozčlenit na sebe navazující etapy, a to analýzu území, výběr strategie a stanovení cílů a realizaci.

Principy lokální povahy strategického plánování jsou:

- kromě územních aspektů je zájmem sociální, kulturní, ekonomická, ekologická oblast;
- lze na něj nahlížet jako na určitý předstupeň územního plánu¹⁸;
- schopnost určí strategické cíle obce a reagovat na aktuální problémy;
- stanovuje rámcová pravidla rozvoje obce, identifikuje problémy obce. (Kolektiv autorů, 2004)

Obrázek 3: Proces strategického plánování

Zdroj: vlastní zpracování, dle (Wright & Nemeč, 2003)

Model strategického plánování naznačuje vzájemné vztahy všech tří uvedených prvků. Hlavním účelem analýzy je definovat soubor klíčových faktorů, které budou využity jako podklad pro výběr samotné strategie. Tento krok je významný z hlediska správného nastavení směru rozvoje obce či regionu. Výsledek analýzy by měl poskytnout širo-

¹⁷ Zpravidla se na tuto dobu zpracovávají strategické plány, délku si však stanovují jednotlivé obce.

¹⁸ Povinnost zpracování územní plánu je dána zákonem č. 183/2006 Sb., stavební zákon

kou škálu informací. Mimo jiné by analýza měla podat informace o ekonomických subjektech, přírodním prostředí, situaci na trhu práce, struktuře nezaměstnanosti a další. Zhodnocené informace je nezbytné zpracovat do podoby konceptu vypovídajícího o silných a slabých stránkách daného území. Kromě sledování vnitřního prostředí je žádoucí pro komplexnost identifikovat vnější prostředí v podobě příležitostí a ohrožení. Na základě strategické analýzy je další postup směřován k výběru konkrétní strategie. Běžnou praxí je, že se nabízí i několik možností strategického výběru. Často využívanou metodou je právě SWOT analýza. Volba strategie závisí na dostupnosti nástrojů, skrze nichž je možné nejefektivněji dosáhnou stanovených cílů.¹⁹ Po volbě strategie je následným krokem její implementace.

Wright & Nemeč (2003) člení implementaci strategie do tří částí:

1. specifikace klíčových úkolů, definování časového harmonogramu, stanovení odpovědnosti;
2. realizace nutných změn organizační struktury, stanovení kompetencí jednotlivým oddělením obecního úřadu, zvažování rekvalifikace aktérů místní samosprávy;
3. mechanismy managementu změny (přebudování organizace, prolomení politických bariér atd.). (Wright & Nemeč, 2003)

Při strategickém plánování je důležité zvýšenou pozornost věnovat volbě nástrojů. V souladu s úspěšným plánováním je žádoucí zahrnout do analýzy dimenzi ekonomickou, sociální ale i územní. Přestože je Evropa různorodá, v současnosti není problémem získat kromě obecných dat i data specifická pro konkrétní území. Různorodost napříč Evropou je nezbytné pojímat jako výhodu. Obce mohou volit takové strategie, které podpoří jejich region. Příkladem může být využití územních potenciálů, určitých diferencí. Nicméně je nutné mít na paměti, že odlišnost jako silná stránka jednoho území nemusí být silnou stránkou jiného regionu. Je potřeba pracovat s konkrétními problémy a přednostmi, které formují individuální faktory daného území. Dobře míněná politika nemusí vždy zajistit kýžený úspěch, naopak může být začátkem vzniku nepříznivých důsledků. Příkladem těchto negativních výsledků mohou být změny ve složení krajiny, nahromadění sektorově zaměřených problémů, demografické změny a další.

---

¹⁹ Formulovaný cíl by měl být měřitelný, náročný, avšak dosažitelný, srozumitelný, kvantitativně vyjádřitelný tam, kde je to možné.

Tvůrci politiky na lokální úrovni vychází z koncepcí národní, potažmo nadnárodní. Přidělují váhy individuálním odvětvím (např. vzdělávání, zdravotnictví, nakládání s odpady, hospodářský rozvoj), skrze nichž se snaží zaručit udržitelný rozvoj. Praktickou stránku rozvoje zabezpečují místní tvůrci regionálního rozvoje, kteří jsou ovlivňováni okolním prostředím, zejména politickou vůlí představitelů moci. Stanovit agendu udržitelnosti pomocí nastavení bodové škály se jeví jako vhodný nástroj pro rozpoznání příležitostí a zájmů obce. Výsledkem je vytvoření kvalitativního výstupu, který poodhalí sporná místa, vzájemně provázané agendy a nastíní privilegia zájmu obce.

Lyons a Deutz (2010) uvádí přítomnost souboru sporných oblastí, na které tvůrci politiky musí reagovat. Města jsou omezená limity přírodních zdrojů, oblastí sociální, politickou a ekonomickou. Vzhledem k politickému ovlivnění volby strategie rozvoje je žádoucí učinit rozhodnutí a vytvořit soubor ukazatelů udržitelnosti, které budou využitelné jednak pro místní agendu ale i v národním, resp. nadnárodním měřítku. Je nezbytné začít tvořit stupnici od spodní hranice, tedy od úrovně obcí a postupně přecházet přes vyšší úrovně až k úrovni státu. Pro komplexní uchopení problematiky rozvoje je účelné přizvat i veřejnost. Není pochyb, že názory a diskuze s veřejností mohou vést k lepšímu porozumění počínů místní samosprávy. Prostřednictvím veřejných debat dojde k výměně názorů nejlépe k pozitivnímu závěru, kterým je soulad těchto dvou aktérů diskuze. Na závěr lze shrnout, že regiony v kontextu udržitelného rozvoje budou nadále zastávat významné postavení v plánování a volbě strategie prosperity, nicméně stojí před těžkým úkolem vypořádat se s realitou ovlivněnou politickými silami. (Lyons & Deutz, 2010)

Výše je uvedeno několik možností, kterými se aktéři regionálního rozvoje mohou při tvorbě či revizi strategických dokumentů inspirovat. Jedním z nich je program ESPON. V rámci tohoto tzv. síťového programu EU vznikají jednak tematické projekty zaměřené na územní trendy, prostorové aspekty a dopady uplatňovaných politik, ale vznikají i studie, výzkumy a scénáře, a to na různých geografických úrovních.

Pro naplnění cíle předkládané práce jsou klíčové výstupy programu ESPON, které lze uplatnit na regionální či lokální úrovni. Výzkumy a studie programu ESPON lze využít jako podklad pro hledání inspirace a příležitostí regionálního rozvoje. Regionální rozvoj není uzavřenou koncepcí, naopak má i sociální a ekonomický rozměr, potažmo i rozměr environmentální. Znalost evropské dimenze poskytuje místním a regionálním tvůrcům

politik zásadní data a informace, které jim při zohlednění svých územních, ekonomických a sociálních možností pomohou při tvorbě vlastních strategií.

Studie TOWN vznikla v rámci programu ESPON 2013. Její výzkum se zabýval významem malých a středních měst²⁰ napříč Evropou. Role malých a středních měst je vzhledem k velkému počtu těchto municipalit významná. Na „významnost“ těchto měst je nutné nahlížet z různých hledisek. Některá z nich mohou být dokonce „bezvýznamná“ v evropském měřítku, zároveň mohou zastávat významné postavení na regionální úrovni. Celková hypotéza projektu byla nastavena tak, že malá a střední města jsou nezastupitelná v regionálním kontextu, přispívají k udržitelnému rozvoji a pomáhají naplňovat cíle EU. Ve studii byla analyzována závislost malých a středních měst na aglomeracích, zjišťována postavení k městským centrům poskytujícím občanskou vybavenost, pracovní příležitosti a další. Výsledky studie dokládají skutečnost existence rozdílů mezi regiony a státy. Odkrývají způsoby, jak nahlížet na konkrétní region či obec při tvorbě strategických koncepcí. (MMR, 2013)

Strategický plán rozvoje města je výsledkem procesu strategického plánování. Jeho přijetí slouží jako podklad pro strategické řízení²¹ obce. Strategický plán by měl zahrnovat dva rozměry, a to rozměr závažnosti a dlouhodobosti. Závažnost je dána skutečnostmi, které předurčují budoucnost obce. Dlouhodobostí se liší od jiných zpracovaných plánů. Volba časového výhledu, pro který je strategický plán platný, závisí na dané organizaci. V praxi však platí, že bývá koncipován minimálně na 5 let. (Rektořík, Šelešovský, & kol., 1999)

Databáze projektových aktivit, označovaná často jako tzv. projektový zásobník, v sobě zahrnuje projektové záměry, které mají být zrealizovány. Prvotním kritériem by měla být přínosnost projektu nejen z pohledu eliminace problému konkrétní sektorové oblasti, ale upřednostňovány jsou i takové projekty, jejichž výsledkem je podpora regionu jako celku. (Hrabánková, Svatošová, & Boháčková, 2006)

Integrovaný plán rozvoje města (dále jen „IPRM“) je mechanismem k získávání finančních prostředků ze strukturálních fondů v programovém období 2007-2013. Představuje soubor akcí, jejichž realizací dochází k zásadní proměně lokalit uvnitř regionu či jinak vymezeného území, např. města. K prioritním oblastem IPRM se řadí ekonomický rozvoj, sociální integrace, životní prostředí, přitažlivá města, dostupnost a mobility a sprá-

---

²⁰ Studie pracuje s vymezením malých a středních měst jako území s 5 000 až 50 000 obyvateli.

²¹ Smyslem strategické řízení je naplňování představ stanovených ve strategickém plánu.

va věcí veřejných. Investiční akce se zaměřují na lokality stížené např. vysokou koncentrací obyvatelstva, vyšší mírou kriminality či na oblasti, které se potýkají s obdobným negativním nebo dokonce nežádoucím jevem. Na projekty zahrnuté v rámci IPRM je kladen značný důraz. Podpora projektů realizovaných v rámci IPRM v programovém období 2007-2013 byla poskytována zejména z ROP, v případě řešení problematiky bydlení z IOP, podpora byla možná i z TOP. (Regionální rada regionu soudržnosti Severozápad, 2009)

6 Cíle, metodika práce

6.1 Cíle

Hlavní cíl

Diplomová práce s názvem „Využití finančních prostředků z fondů EU pro rozvoj města Písek“ si kladla za hlavní cíl zhodnotit čerpání finančních prostředků z fondů EU městem Písek. Na hlavní cíl navazují dílčí cíle, kterých bylo postupně v práci dosaženo prostřednictvím zvolených metod a postupů použitých v jednotlivých kapitolách.

Dílčí cíle

Cíl 1: Popsat a analyzovat realizované projekty městem Písek.

Cíl 2. Provést analýzu využití finančních prostředků z fondů EU.

Cíl 3: Posoudit, zda realizované projekty byly v souladu se strategickými cíli města.

Cíl 4: Formulovat návrhy a doporučení pro zlepšení výchozí situace.

6.2 Metodika

Teoretická část

Vzhledem ke složitosti terminologie dotační politiky EU nejprve došlo ke studiu zvolené české a zahraniční odborné literatury včetně využití internetových zdrojů, především webových stránek Evropské unie, Českého statistického úřadu, Ministerstva pro místní rozvoj ČR, Ústavu územního rozvoje atd. Následným krokem po nastudování a porozumění teoretickým poznatkům bylo vytvoření teoretického rámce práce. V této části práce byly použity termíny, které přesně definují oblast poskytování financí ze zdrojů EU. Úzké zaměření práce umožnilo do hloubky analyzovat rozvojové aspekty, jež stojí za úspěšností čerpání finančních prostředků, a které napomáhají k rozvoji problémových oblastí. Nezbytnou součástí teoretické části bylo přiblížit budoucí situaci z hlediska nového programového období. Podrobný teoretický základ posloužil jako podklad pro zpracování analytické části práce, která se zabývá samotnou analýzou čerpání financí zejména ze zdrojů EU městem Písek.

Analytická část

V práci byly využity metody, jejichž provedení bylo žádoucí z hlediska dosažení stanovených cílů. Výzkum práce byl *kvalitativní povahy*. Základní výzkumný soubor byl tvořen materiály a dokumenty, které poskytly informace o průběhu čerpání financí EU

městem Písek v programovém období 2007-2013. Tyto materiály byly poskytnuty pracovníky odboru investic a rozvoje Městského úřadu Písek (dále jen „MěÚ Písek“). Další potřebné údaje byly získány z webových stránek příslušných institucí, např. MMR ČR, MPSV ČR a oficiálních stránek EU.

Základní výzkumní soubor byl využit k provedení *sekundární analýzy dat*. Sekundární výzkum neboli analýza sekundárních dat využívá informace jak z interních, tak z externích zdrojů. Zdroji dat jsou informace z jiných obdobně zaměřených výzkumů, na základě kterých je možné verifikovat stanovené hypotézy (Kotíková & Schwarzhoffová, 2008). Interní zdroje v podobě poskytnutých materiálů a externí zdroje v podobě informací z webových stránek, legislativy, odborných publikací, údajů o sčítání lidu a dat z oficiálních statistik byly upraveny a selektovány do podoby k dalšímu použití.

Pro ověření výsledků byla použita metoda *triangulace*, která účelně kombinuje různé výzkumné postupy. Její význam spočívá v myšlence, že sběr informací pomocí více zdrojů (lidé, události) lépe objasní různé stránky situace. Triangulace datových zdrojů dovoluje lépe vyhodnotit rozdíly a podobnosti informací a prozkoumat co největší počet aspektů zkoumaného problému (Hendl, 2005). Provedeny byly polostrukturované rozhovory s experty, kteří byli ve sledovaném období zodpovědní za projektovou činnost města Písek. Dotazovanými byli JUDr. Josef Knot, nynější 1. místostarosta města Písku a referenti oddělení rozvoje MěÚ Písek Ing. Petr Jelínek jako projektový manažer a Ing. Bc. Jan Venclík za strategický plán rozvoje města.

Při rozhovorech byly položeny následující otázky:

1. Z poskytnutých materiálů odboru investic a rozvoje MěÚ Písek je zřejmé, že město Písek v programovém období 2007-2013 čerpalo finanční prostředky z fondů EU zejména na financování investičních projektů. Z jakého důvodu město Písek nepodávalo žádosti o dotaci na neinvestiční projekty?

2. Rok 2008 byl úvodním rokem programového období 2007-2013, kdy město Písek v pozici žadatele podalo velký počet žádostí o dotaci. Poté následoval pokles v počtu podaných a přiznaných projektů. Co bylo příčinou postupného poklesu projektové činnosti, která měla výrazný útlum zejména v letech 2011 a 2012?

3. Město Písek čerpalo finanční prostředky ze čtyř operačních programů EU, a to z ROP JZ, OP ŽP, IOP a OP LZZ. Vyhlášené výzvy ostatních operačních programů v průběhu programového období město Písek neoslovily?

4. V rámci IOP a OP LZZ byly podány žádosti o podporu pouze v roce 2009 (IOP, OP LZZ) a v roce 2010 (IOP). Jak si vysvětlujete toto počínání?

5. Během programového období 2007-2013 se ve vedení města Písek vystřídaly dvě politické strany. V roce 2006 zvítězila ve volbách ODS, v roce 2010 se stala vítězem ČSSD. Souvisí tato skutečnost s průběhem a četností podávání žádostí o dotaci, považmo se zaměřením projektů (volbou OP)?

6. V současnosti se město Písek nachází ve fázi příprav nového strategického plánu rozvoje města. Bude strategický plán navazovat na „nové“ OP?

7. Připravujete nové projekty, které chcete spolufinancovat z OP, resp. fondů EU?

8. Předpokládáte, že město Písek bude i v novém programovém období podávat žádosti o dotace do obdobných OP jako v minulém období?

9. Jaký/é projekt/y, dle Vašeho názoru, zásadně napomohl/y k rozvoji města Písek?

10. Jaký postup doporučujete k nastartování projektové činnosti do nového programového období?

Pro lepší ilustraci a určení závěrů byla zpracována řada grafů a přehledných tabulek. Z elektronických zdrojů byl zpracován socioekonomický profil města, který byl následně využit pro zpracování a vyhodnocení SWOT analýzy. SWOT analýza je v rámci strategického plánování prostředkem pro identifikaci podstatných opatření, která je potřeba přijmout pro dosažení lepší budoucnosti (Stimson, Stough, & Roberts, 2006).

SWOT analýza je zkratkou anglických slov, a to:

- S – Strengths (Silné stránky)
- W – Weaknesses (Slabé stránky)
- O – Opportunities (Příležitosti)
- T – Threats (Ohrožení/hrozby)

Principem je vyhodnotit sílu vlivu silných a slabých stránek, které působí ve vnitřním okolí na postavení obce. Dále odhalit příležitosti, které představují potenciál rozvoje území a hrozby, které mohou mít negativních dopady na rozvoj regionu.

Možné kombinace výsledků provedené SWOT analýzy podají zpracovatelům strategického dokumentu návod, jak dále postupovat a jaká opatření přijmout. Volba strategie záleží na převaze jednotlivých složek SWOT analýzy, jde-li o převahu:

- silných stránek a příležitostí ⇒ EXPANZE
- silných stránek a hrozeb ⇒ AKTIVNÍ OBRANA
- slabých stránek a příležitostí ⇒ ADAPTACE
- slabých stránek a hrozeb ⇒ PASIVNÍ OBRANA (ÚSTUP) (Kolektiv autorů, 2004)

Existuje množství metod, jak dojít ke konkrétnímu výsledku. Jednou z nich je použití Fullerova trojúhelníku. Principem je zpracování trojúhelníkového schématu, v němž se vytváří dvojřádky s pořadovými čísly nastavených kritérií. Prvotním úkonem je uspořádat čísla tak, aby se každá z dvojic čísel vyskytla v trojúhelníkovém schématu jedenkrát. Následně hodnotitel zvolí to kritérium, které považuje za významnější, přičemž výsledek se vypočte dle vzorce:

$$w_j = \frac{z_j}{Z}$$

kde

w_j je váha j-tého ukazatele

z_j je počet zakroužkování j-tého ukazatele

Z je celkový počet všech zakroužkování (Kislingerová, 2003)

Součástí kvalitativního výzkumu bylo využití metody *komparační analýzy indukce*. Indukce jakožto obecná vědní metoda byla použita při vyvozování obecného závěru na základě získaných poznatků, postřehů, teorie a vlastního úsudku. Použití indukce umožňuje překročit časoprostorovou omezenost dat a napomáhá k formulaci všeobecně platných pravidel, principů či zákonitostí. V konečném důsledku umožňuje využít dostupné informace k vytvoření vědeckých teorií – induktivní závěry překračují informaci získanou v původních datech (Hendl, 2005). Jádro práce a vlastní přínos v podobě osobních doporučení byly vyjádřeny v závěru práce, v podkapitole „Doporučení pro rozvoj města Písku“.

7 Praktická část

7.1 Základní údaje

Město Písek se nachází se v nadmořské výšce 378 m. n. m. Skládá se z celkem pěti katastrů a devíti částí²². Území města Písek je součástí okresu Písek a vyššího územního samosprávného celku Jihočeského kraje. S počtem téměř 30 tis. obyvatel se řadí na třetí místo, a to za krajské město České Budějovice a město Tábor.

Historie města Písku sahá do období 13. století, kdy na břehu řeky Otavy bylo založeno českými králi. Častými návštěvníky v té době královského města byli Přemysl Otakar II. a Václav IV. Jako příčinu vzniku této municipality je uváděn úmysl posílit královskou moc na jihu Čech. Další významnou skutečností, která přispěla k založení města, byla přítomnost tzv. Zlaté stezky, která se táhla daným územím dále přes Prachatice do Bavorska. Od 14. století bylo město Písek centrem Prácheňského kraje. Třicetiletá válka byla pro Písek nešťastným obdobím. V té době bylo město několikrát dobýváno, dle dochovaných záznamů bylo dobyto 30. září 1620. Od 19. století město měnilo svou tvář – vystoupilo z hradeb, došlo k výstavbě celých ulic, vznikly kulturní tradice a spolky. Písek byl nazýván městem škol a studentů i Mekkou houslistů. V 19. století se také zrodilo označení, které přetrvává dodnes: „Písek - město v moři lesů“. Písek byl vyhledávaným místem a oblíbeným cílem turistů. Začátkem 20. století zde žilo téměř 15,5 tis. obyvatel. Město se začalo rozvíjet i v oblasti průmyslu, vznikly továrny, např. Jitex, Kovosvit, Masokombinát, Jihočeské cihelny Písek a další.

Památek města Písku je celá řada. K nejstarší se řadí hrad, jehož pozůstatkem je Rytířský sál v Prácheňském muzeu. Písecký hrad byl budován v polovině 13. století za vlády krále Přemysla Otakara II, nachází se nad řekou Otavou. Další památkou je místní radnice vystavěná v barokním stylu. Nedaleko budovy radnice stál dominikánský klášter, jehož slávu připomíná kostel Povýšení sv. Kříže. Děkanský kostel narození Panny Marie se svou výškou 70 metrů se nachází nedaleko centra města. V místě, kde byl hradní příkop, který byl součástí městských hradeb, se nyní nachází Palackého sady, vzniklé ve čtyřicátých letech 19. století. Město Písek se pyšní další významnou stavbou, a to Městskou elektrárnou, kterou projektoval František Křižík, jenž osvětlil Písek jako jedno z prvních měst v Čechách. Absolutní prvenství v hierarchii dochovaných mostů

---

²² Budějovické předměstí, Hradiště, Nový Dvůr, Pražské předměstí, Purkratice, Semice, Smrkovice, Václavské předměstí a Vnitřní město.

napříč celé ČR patří Kamennému mostu. Tzv. Jelení most, jak je mu přezdíváno, je dlouhý 111 metrů a spojuje levý a pravý břeh řeky Otavy. (Písek CZ, 2004)

7.2 Strategické a programové dokumenty

Vize „*Písek je městem vzdělaných a aktivních lidí, centrem dynamicky se rozvíjejících a na znalostech založených moderních podnikatelských aktivit a svým prostředím a okolím vstřícným a přívětivým místem pro obyvatele i návštěvníky*“. (Aktualizace Strategického plánu rozvoje města Písek, 2008)

Strategický plán rozvoje města Písek byl zpracován roku 2001. Vzhledem k tomu, že se jedná o tzv. živý dokument, byl dle potřeb několikrát revidován. Tento dokument byl schválen Zastupitelstvem města Písek (ZM) dne 20. 9. 2001. Od té doby byly usnesením schváleny dvě aktualizace, 1. aktualizace ze dne 26. 1. 2006 usnesením ZM č. 44/06 a 2. aktualizace ze dne 15. 5. 2008 usnesením ZM č. 164/08. Město se 1. aktualizací důsledně připravilo na budoucí čerpání finančních prostředků ze zdrojů EU. Aktualizace z roku 2008 reagovala na přítomné potřeby města. Každoročně probíhá schvalování výroční zprávy o plnění, která obsahuje oddíl, ve kterém dochází ke zhodnocení naplňování stanovených cílů.

Město Písek posoudilo stávající situaci a usneslo se k rozhodnutí zpracovat nový strategický plán. Vzhledem k možnosti získání financí na zpracování tohoto dokumentu, pracovníci městského úřadu podali materiál k projednání radě města dne 19. 6. 2014. V materiálu určenému radě stojí, že město se pokusí získat dotaci prostřednictvím vyhlášené výzvy Ministerstva vnitra ČR. Nový strategický dokument bude formulován a následně realizován s ohledem na podmínky nového programovacího období 2014-2020, bude vycházet z potřeb a potenciálu města. Na základě výběrového řízení, jehož předmětem bylo zadání veřejné zakázky s názvem „Strategický plán a tvorba koncepce rozvoje města Písek do roku 2025“, byla vybrána do pozice dodavatele společnost BERMAN GROUP s. r. o. se sídlem v Přelouči, jejíž nabídka byla vyhodnocena jako nejvýhodnější.

Tabulka 7: Vývoj strategického plánu rozvoje města Písek

2007	Strategický plán rozvoje města byl schválen Zastupitelstvem města Písek dne 20. 9. 2001, 1. aktualizace byla schválena dne 26. 1. 2006. V roce 2007 bylo aktualizováno personální složení pracovních skupin s úmyslem aktivní práce ve skupině, hledání cest a motivace pro plnění jednotlivých projektů.
-------------	---

2008	Zahájena průběžná činnost pracovních skupin pro postupné naplnění cílů strategického plánu. Dle potřeb došlo ke změnám v personálním složení pracovních skupin. Schválení 2. aktualizace ve formě rozšíření strategického plánu o další projekty, např. Integrovaný plán rozvoje města Písek
2009	Beze změny
2010	Činnost pracovních skupin strategického plánu byla tehdejším starostou města Písek Ing. Miroslavem Sládkem ukončena k datu 31. 5. 2010
2011	Beze změny
2012	Beze změny
2013	S ohledem na nové programovací období EU od roku 2014–2020 byla na konci roku 2012 zahájena jednání o dalším postupu a přípravě nového strategického plánu rozvoje města Písku. Příprava započala v roce 2013. Vzhledem ke stavu příprav nového programovacího období 2014–2020, byly práce na dokumentu přerušeny a odloženy na rok 2014.
2014	Ve třetím kvartálu roku 2014 proběhlo zadávací řízení na zpracování nového strategického plánu. Stejně tak jako v roce 2001 i nyní město přistoupilo ke zpracování strategického plánu expertním přístupem.

Zdroj: vlastní zpracování, dle údajů výročních zpráv o plnění (2007-2014) (Město Písek, 2007 - 2014)

Integrovaný plán rozvoje města

V roce 2008 byl do strategického plánu doplněn projekt Integrovaný plán rozvoje města Písek, kterému je věnována podrobněji část textu.

7.3 Socioekonomický profil

Vytvořit socioekonomický profil je zásadní z hlediska prognózy tendencí zejména demografického, sociálního a ekonomického vývoje zkoumaného území. Pro účely dosažení cílů práce je v následujícím textu rozebrána municipalita Písek. V rámci podání aktuálního přehledu byla data čerpána zejména ze statistických údajů zveřejňovaných Českým statistickým úřadem a z dat jednotlivých ministerstev.

Struktura využití ploch

Zjištěná data dokládají platnost označení města Písek, jakožto tzv. města v lesích. Největší část zaujímají lesy, následně zemědělská půda. Zajímavým faktem je, že výměra území města dosahuje dvojnásobné velikosti oproti okresnímu městu Strakonice (3364 ha) či Příbrami (3341 ha). Zároveň je překvapující, že katastrální území města Písek je rozměrnější i než katastrální území Českých Budějovic (5556 ha).

Tabulka 8: Struktura využití ploch

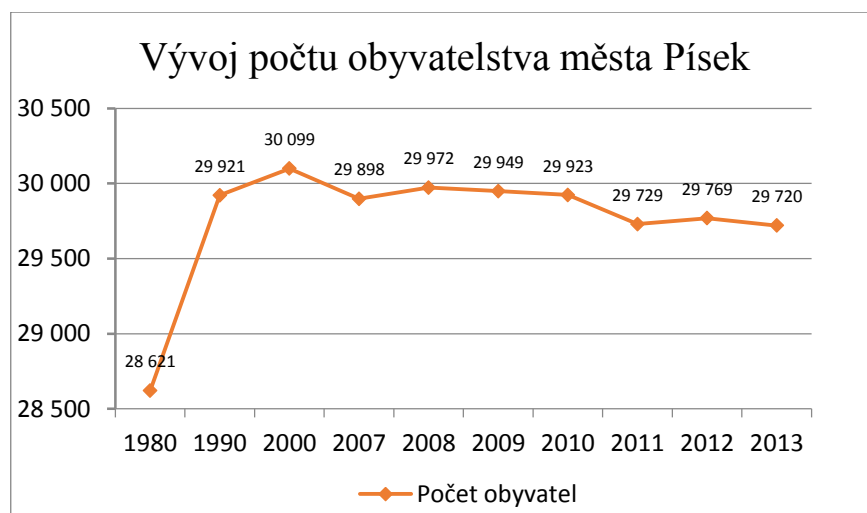
Druh pozemku	Výměra v ha
Orná půda	1523
Zahrady a ovocné sady	186
Trvalé travní porosty (TTP)	497
Zemědělská půda	2206
Lesní půda	2982
Vodní plochy	179
Zastavěné plochy	235
Ostatní plochy	720
Celková výměra	6323

Zdroj: vlastní zpracování, dle údajů ČSÚ²³

Obyvatelstvo

Počet obyvatelstva byl v programovacím období 2007-2013 relativně stálý. V porovnání s počtem obyvatel v roce 1980 došlo k nárůstu obyvatelstva o více než tisíc. Z grafu lze dále vyčíst, že počet obyvatel byl srovnatelný v období 2007-2010, přičemž následující rok došlo k poklesu téměř o dvě stě obyvatel.

Graf 1: Vývoj počtu obyvatelstva města Písek

Zdroj: vlastní zpracování, dle údajů z ČSÚ

²³ Údaje k 31. 12. 2013.

Tabulka 9: Počet obyvatel věkových skupin

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Obyvatelstvo celkem	29 898	29 972	29 949	29 923	29 729	29 769	29 720
0-14 let	4 267	4 278	4 292	4 299	4 351	4 414	4 459
15-64 let	21 001	20 945	20 772	20 619	20 230	20 000	19 761
65+	4 630	4 749	4 885	5 005	5 148	5 355	5 500
Průměrný věk	40,7	40,9	41,1	41,4	41,7	41,9	42,1

Zdroj: vlastní zpracování, dle údajů z ČSÚ

Tabulka podává přehled změn složení věkové populace žijící v Písku. Značná změna proběhla u obyvatelstva poproduktivního věku. Počet obyvatelstva na počátku programového období 2007-2013 překonal hranici 4 600 obyvatel a na konci roku 2013 byl počet vyšší téměř o tisíc obyvatel. Znepokojující skutečností je vývojová tendence počtu obyvatel produktivního věku. Z tabulky je zřejmé, že se počet obyvatelstva této kategorie trvale snižuje, na což je potřeba reagovat. Tato vzniklá skutečnost nekoresponduje s vizí města Písek. Prioritou města je udržet, resp. navýšit počet aktivních obyvatel. Doporučením je přijmout opatření a vytvořit podmínky pro kvalitní život této skupiny obyvatelstva. Naopak pozitivem je, že obyvatelstvo předproduktivního věku po dobu sledovaného období narůstá. Lze předpokládat, že tento trend bude pokračovat nadále.

Následující graf zobrazuje skladbu obyvatelstva v roce 2013, jehož počet byl **29 720 obyvatel**.

Graf 2: Podíl obyvatelstva v produktivním věku v roce 2013 na celkovém počtu obyvatel

Zdroj: vlastní zpracování, dle údajů z ČSÚ

Tabulka 10: Pohyb obyvatelstva v roce 2013

	<i>Písek</i>	<i>Muži</i>	<i>Ženy</i>	
Stav k 1. 1. 2013	29 769			
Živě narození	296	149	149	
Zemřelí	334	155	179	
Přistěhovalí	663	292	317	
Vystěhovalí	674	317	357	
Přírůstek (úbytek)	Přirozený	-38	-25	-13
	Stěhování	-11	-8	-3
	Celkem	-49	-33	-16
Stav k 31. 12. 2013	29 720	14 211	15 509	

Zdroj: vlastní zpracování, dle údajů ČSÚ

Vzdělání

Vzdělanostní struktura obyvatelstva města Písek je vcelku rovnoměrně rozdělena mezi muže a ženy. Data byla získána z posledního sčítání lidí, domů a bytů v roce 2011.

Tabulka 11: Obyvatelstvo podle nejvyššího ukončeného vzdělání

	<i>Celkem</i>	<i>Muži</i>	<i>Ženy</i>	
Obyvatelstvo ve věku 15 a více let	25493	12 052	13 441	
Z toho podle stupně vzdělání	bez vzdělání	79	41	38
	základní vč. neukončeného	3 826	1 485	2 341
	střední vč. vyučení (bez maturity)	7 552	3 996	3 556
	úplné střední (s maturitou)	8 162	3 586	4 576
	nástavbové studium	927	323	604
	vyšší odborné vzdělání	382	168	214
	vysokoškolské	3 556	1 918	1 638

Zdroj: vlastní zpracování dle SLDB 2011, ČSÚ

Školství

Na území města se nachází celkem třináct zařízení mateřských škol, jejich zřizovatelem je město Písek. Celkový počet základních škol zřizovaných městem Písek je celkem šest. Dále se na území města nachází několik dalších zařízení, které jsou pod správou Jihočeského kraje. Jedná se zpravidla o střední či střední odborné školy ale i základní

uměleckou školu, dětský domov, gymnázium či vyšší odborné školy. Z uvedeného rozboru je zřejmé, že struktura školských zařízení je rozsáhlá. To dokládá skutečnost, že mnoho žáků a studentů dojíždí do okresního města Písek z okolních obcí a měst.

V rámci celostního uchopení socioekonomického profilu města Písek považují za žádoucí podat přehled obyvatelstva žijícího na území obce dle národnostního složení. Následující tabulka poskytuje přehled národností a počet osob hlášených k dané národnosti na území obce v roce 2011.

Tabulka 12: Složení obyvatelstva podle národnosti

		<i>Celkem</i>	<i>Muži</i>	<i>Ženy</i>
Obyvatelstvo celkem		29 706	14 206	15 500
Z toho národnost	česká	22 000	10 336	11 667
	moravská	42	29	13
	slezská	1	-	1
	slovenská	433	213	220
	německá	13	9	4
	polská	35	16	19
	romská	38	23	15
	ukrajinská	95	41	54
	vietnamská	57	37	20
	neuveďeno	6 623	3 295	3 328

Zdroj: vlastní zpracování dle SLDB 2011, ČSÚ

Tabulka ilustruje obecně platný fakt, že lidé často nedůvěřují formě dotazníkových šetření a neuvádějí osobní záležitosti. V přehledu celkem 6 623 obyvatel neuvedlo národnost, což konečný výsledek velmi zkresluje.

Tabulka 13: Obyvatelstvo dle ekonomické aktivity

		<i>Celkem</i>	<i>Muži</i>	<i>Ženy</i>	
Ekonomicky aktivní		14 650	7 686	6 964	
Z toho	Zaměstnaní		13 493	7 093	6 400
	podle postavení v zaměstnání	zaměstnanci	10 482	5 192	5 290
		zaměstnavatelé	543	393	150
		pracující na vlastní účet	1 621	1 108	513
		pracující důchodci	782	394	388

	ze zaměstnaných	ženy na mateřské dovolené	281	-	281
	Nezaměstnaní		1 157	593	564
Ekonomicky neaktivní			13 770	5 778	7 992
Z toho	nepracující důchodci		6 698	2 514	4 184
	žáci, studenti, učni		4 332	2 105	2 217
osoby s nezjištěnou ekonomickou aktivitou			1 286	742	544

Zdroj: vlastní zpracování dle SLDB 2011, ČSÚ

Tabulka 14: Vyjíždějící do zaměstnání a škol

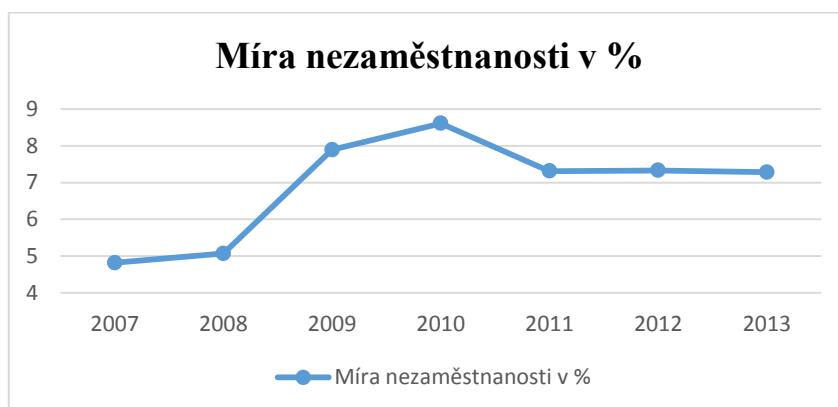
Vyjíždějící celkem			7 071
z toho	vyjíždějící do zaměstnání		5 040
	v tom	v rámci obce	3 408
		do jiné obce okresu	424
		do jiného okresu kraje	587
		do jiného kraje	480
		do zahraničí	141
		vyjíždějící do škol	2 031
	v tom	v rámci obce	1 151
		mimo obce	800

Zdroj: vlastní zpracování, dle SLDB 2011 ČSÚ

Trh práce

Průzkum trhu práce v sobě zahrnuje především informace o míře nezaměstnanosti, data o počtu uchazečů o zaměstnání, neméně důležitý je stav počtu volných míst.

Graf 3: Vývoj míry nezaměstnanosti správního obvodu ORP Písek

Zdroj: vlastní zpracování, (ČSÚ, 2014)

Graf vývoje míry nezaměstnanosti ilustruje situaci, která byla obecně platnou na území většiny okresů a krajů ČR. Jak bylo uvedeno již několikrát, rok 2009 byl náročným rokem jak pro podnikatelské subjekty z hlediska jejich působnosti na trhu, tak náročným byl pro obyvatelstvo z hlediska uplatnění na trhu práce. Míra nezaměstnanosti ve správním obvodu ORP Písek dosáhla v roce 2010 celých 8,61, což je téměř o 4 procentní body více oproti roku 2007. Z grafu je zřejmé, že v následujícím roce došlo ke zlepšení situace na trhu, kdy míra nezaměstnanosti klesla o více než 1 procentní bod na 7,31 %.

Tabulka 15: Uchazeči o zaměstnání a volná pracovní místa v ORP Písek

	2007	2008	2009	2010	2011
Počet uchazečů o zaměstnání	1 374	1 392	2147	2355	2018
Celkový počet volných míst	961	329	143	162	122
Počet uchazečů na jedno volné místo	1,4	4,2	15,0	14,5	16,5

Zdroj: vlastní zpracování, údaje z SLDB 2011

Uvedená tabulka, resp. i předchozí graf podává situaci na trhu práce. Počet uchazečů²⁴ o zaměstnání od roku 2007 stoupal mírným tempem, nicméně v roce 2009 dosahoval 2 147 uchazečů o zaměstnání, čímž došlo k 54% nárůstu. Naopak rok 2011 s sebou přinesl snížení na hranici dvou tisíc uchazečů. Toto snížení lze spojovat se světovou finanční krizí, která území ČR postihla ve čtvrtém kvartálu 2008. V souvislosti s tehdejší situací se museli vypořádat klíčoví zaměstnavatelé působící na území měst a regionů. Tyto subjekty mají mateřské či jiné centrální umístění v zahraničí a na území města Písek jsou umístěny dceřiné společnosti či jejich odštěpy. Ve většině případů jde o subjekty ze států EU, zejména z Francie, Španělska a Německa, ale i mimo Evropu z Asie. Počet uchazečů o zaměstnání na jedno volné místo v časové řadě rostl, v kontextu s nízkým počtem volných míst muselo zákonitě k této situaci přímou úměrou dojít.

Tabulka 16: Přehled klíčových zaměstnavatelů ve městě Písek

Obchodní jméno	Převažující činnost	Počet zaměstnanců
AMTEK PRECISION ENGINEERING CZECH REPUBLIC s. r. o.	Obrábění	500 - 999

²⁴ Uchazečem o zaměstnání může být osoba, která splňuje podmínky způsobilosti vystupovat v pracovních právních vztazích a která má trvalý pobyt na území ČR.

Nemocnice Písek, a.s.	Ústavní zdravotní péče	500 - 999
OTAVA, výrobní družstvo	Výroba elektrických rozvodných a kontrolních zařízení	500 - 999
s. n. o. p. cz a.s.	Obrábění	500 - 999
Schneider Electric, a.s.	Výroba elektrických rozvodných a kontrolních zařízení	500 - 999
AISIN EUROPE MANUFACTURING CZECH s.r.o.	Výroba ostatních čerpadel a kompresorů	250 - 499
Faurecia Automotive Czech Republic s.r.o.	Výroba ostatních dílů a příslušenství pro motorová vozidla	250 - 499
Faurecia Components Písek, s.r.o.	Výroba ostatních dílů a příslušenství pro motorová vozidla	250 - 499

Zdroj: (Ústav územního rozvoje, 2001-2014)

Ekonomická struktura

K 31. 12. 2013 bylo evidováno celkem 7 422 podnikatelských subjektů. V obci převažují typické subjekty, jejichž podnikatelská činnost se zaměřuje na velkoobchod či maloobchod, a to v celkovém počtu 1 456. Druhé místo zauímají profesní, vědecké a technické činnosti, kterých bylo evidováno celkem 958. Významné místo zastává celkem 746 podnikatelských subjektů, které podnikají v oblasti průmyslu a výrazně snižují počet uchazečů o zaměstnání. Při úvaze nad množstvím podnikatelských subjektů, jež se zabývají danou činností, je překvapující počet profesních, vědeckých a technických činností, které převyšují o více jak dvě stovky podnikatelů zabývajících se průmyslem. Nicméně v souvislosti s vývojem ekonomiky zůstávají průmyslové podniky klíčovými faktory pro další rozvoj města Písek. Nejenže nabízejí velké množství pracovních míst, ale představují i donátory různých akcí pořádaných ve městě Písek.

Tabulka 17: Struktura místní ekonomiky podle převažující činnosti

Počet podnikatelských subjektů dle převažující činnosti	
Velkoobchod a maloobchod	1 456
Profesní, vědecké a technické činnosti	958
Stavebnictví	795
Průmysl	746
Činnost v oblasti nemovitostí	549
Peněžnictví a pojišťovnictví	536
Ubytování, stravování a pohostinství	400

Kulturní, zábavní a rekreační činnosti	246
Zemědělství, lesnictví, rybářství	178
Doprava a skladování	178
Vzdělávání	164
Administrativní a podpůrné činnosti	132
Zdravotní a sociální péče	111
Informační a komunikační technologie	101
Veřejná správa a obrana; povinné sociální zabezpečení	15
Ostatní činnosti	637
Nezjištěno	220
Celkem	7 422

Zdroj: vlastní zpracování, dle údajů ČSÚ (ČSÚ, 2013)

Tabulka 18: Struktura místní ekonomiky podle právní formy

Počet podnikatelských subjektů dle právní formy	
Živnostníci	4 924
Svobodná povolání	860
Obchodní společnosti	628
Zemědělští podnikatelé	44
Akciové společnosti	36
Státní organizace	23
Družstevní organizace	19
Ostatní	888
Celkem	7 422

Zdroj: vlastní zpracování, dle údajů ČSÚ

Právní forma podnikajících subjektů je obdobná jako v jiných regionech. Osoby podnikající na základě živnostenského oprávnění nejsou významnými subjekty, které pozitivně ovlivňují rozvoj daného regionu. Výše jsem uváděla souvislost obchodních společností a rozvoje území. Obchodních společností bylo k 31. 12. 2013 registrováno 628. Řada z nich spadá do kategorie malých a středních podniků. Jsou významným prvkem, který přispívá k rozvoji měst a obcí formou zaměstnávání většího počtu osob. Díky tomu je na území města Písek registrována relativně nízká míra nezaměstnanosti.

Sociální oblast

Pro ucelený socioekonomický profil je vhodné zahrnout i problematiku sociální oblasti. Jednak z důvodu ochrany lidského zdraví, které je chráněno nejvyšším zákonem státu Ústavou ČR, ale zejména ochrana práv je vyžadována Listinou základních práv a svobod²⁵, dále také sociální politikou ČR. Důležitost sociální oblasti je vkládána i do programového období 2014-2020. V souvislosti s ním, je jednou z hlavních oblastí sociální začleňování – boj s chudobou a systém sociální péče²⁶.

Tabulka 19: Sociální systém ve městě Písek k 31. 12. 2013

Domovy pro seniory	3
Domovy pro osoby se zdravotním postižením	1
Chráněné bydlení	1
Denní stacionáře	2
Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež	1
Sociální poradny	4
Domy s pečovatelskou službou	4

Zdroj: vlastní zpracování, dle ČSÚ

Dopravní infrastruktura

V rámci občanské vybavenosti je pro město Písek rozhodující silniční a železniční doprava. Důležité jsou i rekreační způsoby dopravy ve formě cyklistických a turistických tras. Silnice I. a II. třídy poskytují pohodlné a časově úsporné způsoby dopravy do Hl. m. Prahy (106 km), ale i do krajského města Českých Budějovice (51 km) a do centra Plzeňského kraje města Plzeň (87 km). Dobrá dostupnost zajišťuje možnost cestování za prací a rekreací do větších měst bez nutnosti usazení se v těchto oblastech.

Na území města včetně jeho přilehlých městských částí je zajišťována přeprava osob městskou hromadnou dopravou ČSAD České Budějovice. Autobusovou dopravu do okolních obcí a měst zabezpečují regionální dopravci.

Kvalita života a životní prostředí

Při identifikaci kvality životního prostředí se sleduje řada ukazatelů, které informují o stavu životního prostředí. Mezi ně patří míra emisí, které jsou vypouštěny do ovzduší. K hlavním znečišťovatelům v této oblasti patří Teplárna Písek, výrobní závody

²⁵ Zákon č. 2/1993 Sb., usnesení předsednictva České národní rady o vyhlášení Listiny základních práv a svobod jako součásti ústavního pořádku České republiky

²⁶ Podporovány budou zejména projekty zaměřené na sociální exkluzi a sociální inkluzi.

v průmyslové zóně a další výrobní objekty na území, zejména na okraji města Písek (CENIA, 2012). Společnosti, které provádějí průmyslovou činnost na území města, se v rámci svých interních směrnic zavazují dodržovat stanovené normy, které jim ukládají platné právní předpisy, zároveň si stanovují i své vlastní ekologické cíle. Např. AISIN EUROPE MANUFACTURING CZECH s. r. o. se v rámci politiky ochrany životního prostředí snaží používat takové technologie, díky nimž dosáhne co nejnižších limitů, snižovat materiálovou a energetickou náročnost a volit vhodné metody zpracování a likvidace odpadu (Takase, 2008).

„Město v lesích“, jak je Písku přezdíváno, je obklopeno Píseckými horami, dříve spadající do kategorie území klidu. V současné době je jejich část přírodním parkem, tedy obecně chráněným územím podle zákona č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny. Při pohledu do krajiny, je město Písek dále obklopenou zemědělskou půdou, řadou rybníků a luk. Město Písek „rozděluje“ řeka Otava, která se táhne od Strakonice a u hrádu Zvíkov se vlévá do řeky Vltavy.

Kvalita života obyvatel je bezesporu spjata s bezpečností. Pocit bezpečí je obecně základní potřebou všech lidí. Představitelé státní správy, resp. samosprávy dbají na zvyšování kvality života. Ve městě Písek chrání bezpečnost obyvatel, ochranu majetku a zajišťuje veřejný pořádek Policie ČR a Městská policie Písek.

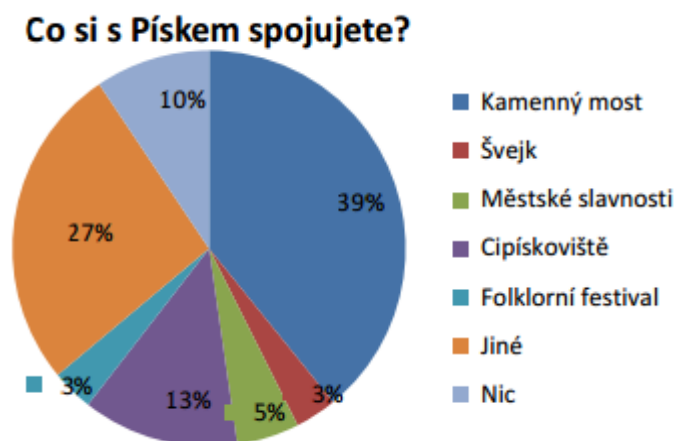
Cestovní ruch a kultura

Oblast cestovního ruchu byla vložena do správy samostatnému subjektu, tzv. kanceláři Destinačního managementu Písecko (KDM). Působí od roku 2007. Nejdříve byla spravována soukromoprávním subjektem, nicméně tato forma se neosvědčila, a proto bylo vedením rozhodnuto o zbudování vlastní destinační kanceláře. V době vzniku byla začleněna do struktury Sladovny Písek o.p.s. Hlavním úkolem DKM je podat potenciálním turistům povědomí o městě Písek a přilákat je k návštěvě. V budově Sladovny o.p.s. je sídlo Turistického informačního centra, které je připraveno zodpovědět návštěvníkům města jejich dotazy a nasměrovat je na místa, do nichž by měli zavítat. KDM spolupracuje na rozvoji cestovního ruchu se Svazkem obcí regionu Písecko. (Myslivcová, 2014)

Infocentrum v roce 2013 navštívilo bezmála 40 tis. lidí, z toho bylo necelých 38 tis. českých návštěvníků. Byl proveden průzkum, jehož dílčím cílem bylo zjistit, jakou pří-

ležitost či památku si lidé nejčastěji spojují s městem Písek. Výsledek naznačuje níže uvedený obrázek.

Obrázek 4: Co si s Pískem spojujete?

Zdroj: (Destinační management Písecko, 2014)

7.3.1 SWOT analýza

V současnosti je běžnou praxí vytvářet SWOT analýzu, která napomůže odhalit problémy a poukáže na směr, kterým by se daný subjekt měl dále ubírat. Pro zpracování SWOT analýzy byla zvolena ta kritéria, která vychází ze socioekonomického profilu města Písek a lze je právem považovat za nejzásadnější z hlediska dalšího působení města.

Tabulka 20: SWOT analýza města Písek

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
1. Průmyslová zóna poskytující velké množství pracovních míst	5. Finančně náročné objekty na provoz a údržbu, jež jsou ve vlastnictví města
2. Dobrá dostupnost do krajského města a Hl. m. Prahy	6. Neperspektivní pracovní prostředí pro absolventy středního a vysokého školství
3. Vytvořené vazby s partnerskými městy a organizacemi	7. Problém brownfields (bývalé kasárny a jiné vojenské objekty)
4. Atraktivní prostředí Píseckých hor, kulturní a historické památky	
PŘÍLEŽITOSTI	OHROŽENÍ
8. Snížení míry nezaměstnanosti	11. Odliv obyvatel do periferií města

s návaznosti na rozšíření průmyslové zóny	či mimo region
9. Využitelnost volných ploch ke komerci či jiným účelům	12. Růst počtu uchazečů o zaměstnání na jedno pracovní místo
10. Růst návštěvnosti města a podpora přírodního a kulturně-historického potenciálu	13. Ukončení výroby v průmyslové zóně a odchod klíčových zaměstnavatelů a zahraničního investorů

Zdroj: vlastní zpracování

7.4 Analýza využití finančních prostředků městem Písek

Prioritní oblasti strategického plánu přibližují směr působení města. Jejich výběr byl objektivně stanoven na základě provedených průzkumů. Obecným cílem bylo dostáhnout rozvoje území města prostřednictvím zvolené strategie.

7.4.1 Prioritní oblasti

Prioritními oblastmi pro období od roku 2001, dle analýzy potenciálu a problémových okruhů města Písek, byly určeny:

1. Podnikání
2. Lidské zdroje
3. Cestovní ruch

ad 1. Podnikání

Již vize z roku 2001 obsahovala odkaz na budoucnost města Písek, a sice vizi centra moderního sofistikovaného průmyslu. Není překvapující, že jednou z prioritních oblastí je oblast podnikání. Vizí města bylo do roku 2020 být sídlem stabilizovaných a známých investorů různých oborů a sídlem komerčních služeb a malého a středního podnikání. Aktualizací v roce 2006 město úzce specifikovalo směr příznivého a dynamického podnikatelského prostředí. Tato první aktualizace nepřinesla v prioritní oblasti podnikání nic nového. K výraznému zlomu došlo druhou aktualizací, která připojila nové projekty. Na tyto projekty se město Písek ve svém dalším působení zaměřilo, prostřednictvím OP, z nichž lze čerpat finanční prostředky na investiční akce (např. ROP). Došlo k realizaci projektů zaměřených na revitalizaci objektů a ploch pro podnikání. Na území města Písek se nachází množství objektů vhodných pro podnikání. Často jsou tyto objekty v majetku města a potřebují rozsáhlé investice. Příkladem jsou bývalé vojenské

areály a plochy pro komerční účely. V souvislosti s těmito investice se úzce pojí další investice, a to do dopravní infrastruktury.

Dále jak uvádím níže v podrobnější analýze, v roce 2008 došlo k vytvoření IPRM, zásadního dokumentu, díky kterému se městu Písek otevřely nové možnosti dalšího čerpání financí. Jednak je podmínkou pro čerpání z konkrétních prioritních os, dále představuje výhodu a napomáhá k vyššímu bodovému ohodnocení při administraci žádostí. Další problém představuje existence brownfields, které byly do strategického plánu zaneseny za účelem jejich přeměn. V plánu byla i tvorba klastrů a podnikatelský inkubátor. Neméně důležité jsou setkávání podnikatelů a kampaně Podnikáme v Písku. Prioritní oblast podnikání je vhodně zvolenou oblastí zaměření. Tuto skutečnost dokládá také prvenství ve srovnávacím výzkumu Město pro byznys pro rok 2013, jehož vyhlášovatelem je týdeník Ekonom. Prvenství v roce 2013 bylo v pořadí již druhé. Vítězem se město Písek stalo také v roce 2010.

Srovnávací výzkum Město pro byznys komparuje sedmnáct největších jihočeských měst. Srovnávací kritéria zahrnují počet firem a jejich meziroční vývoj, nezaměstnanost, průměrný plat, ale i vývoj počtu obyvatel, úroveň znečištění ovzduší, vývoj cen bytů a další. K úspěšnému umístění přispěla ochota úředníků, množství lékařů, přítomnost rozsáhlé průmyslové zóny a další. (Kolářová, 2013)

ad. 2. Lidské zdroje

Podpora a rozvoj lidských zdrojů je v zásadě klíčovou oblastí z hlediska rozvoje daného regionu. Město Písek v první aktualizaci strategického plánu zmiňuje kvalitu vzdělávání a tvorby možností vzdělávání. Snahou je docílit nízké nezaměstnanosti a zajistit příliv vzdělaných lidí, kteří by našli uplatnění a jistotu na území města. Již v roce 2006 byl kladen důraz na investice v podobě infrastruktury pro rozvoj lidských zdrojů. Aktualizace neopomíjí potřebu komunitního centra vzdělávání a sociálních služeb. Druhou aktualizací z roku 2008 došlo k zařazení projektů zaměřených na rekonstrukce školských objektů a objektů pro sociální účely. Rekonstrukce těchto objektů je nezbytná. Tyto budovy jsou zejména v majetku a správě města Písek, jsou v nevyhovujícím stavu a energeticky náročné.

ad. 3. Cestovní ruch

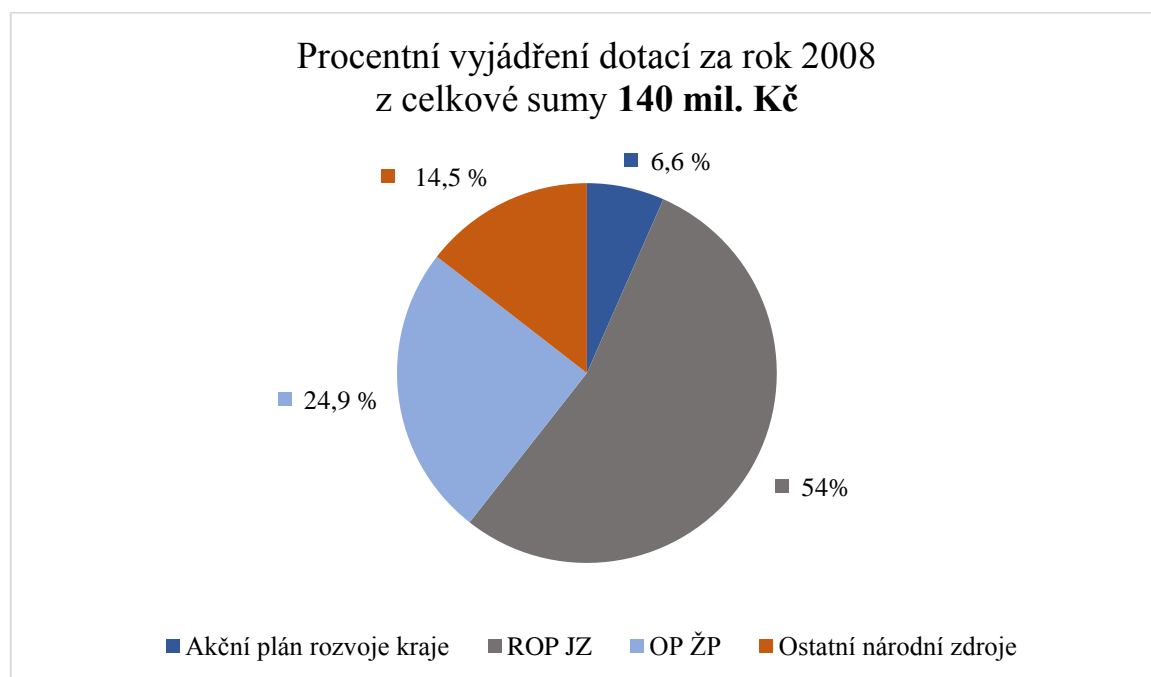
Cestovní ruch je součástí mnoha strategických a programových dokumentů měst a obcí napříč celou republikou. Atraktivita měst pro návštěvníky, ale i své vlastní obyvatele

navazuje na způsob využití přírodního a kulturního potenciálu. Touto prioritní oblastí se mělo docílit vyššího počtu turistů přijíždějících do města a okolí, přičemž efektem je vyšší ekonomická výkonnost podnikatelských subjektů, ale i zvýšené povědomí o městu samotném. Pro úspěšné docílení stanovených cílů bylo potřeba zlepšit turistickou infrastrukturu a vytvořit nové turistické produkty, které do svých úvah zařadila již první aktualizace strategického plánu. V roce 2008 druhou aktualizací strategického plánu došlo k zařazení projektů spočívajících v investicích do regenerací a rekonstrukcí kulturních památek, objektů pro kulturu a rozvoj cyklistické infrastruktury. V programovacím období 2007-2013 došlo ke zbudování turistických a cyklistických tras v atraktivním prostředí Píseckých hor, ale i mimo ně, např. výstavba trasy spojující centrum města s přílehlou osadou Smrkovice, jež je využívána cyklisty a in-line bruslaři.

7.4.2 Čerpané finanční prostředky a realizované projekty

Volba projektů určených ke spolufinancování by měla navazovat na prioritní oblasti strategického plánu rozvoje města. Další text a grafické vyjádření podává přehled čerpaných finančních prostředků z fondů EU v jednotlivých letech programového období 2007-2013, jež by měly být v souladu s oblastmi zaměření ve strategickém plánu rozvoje.

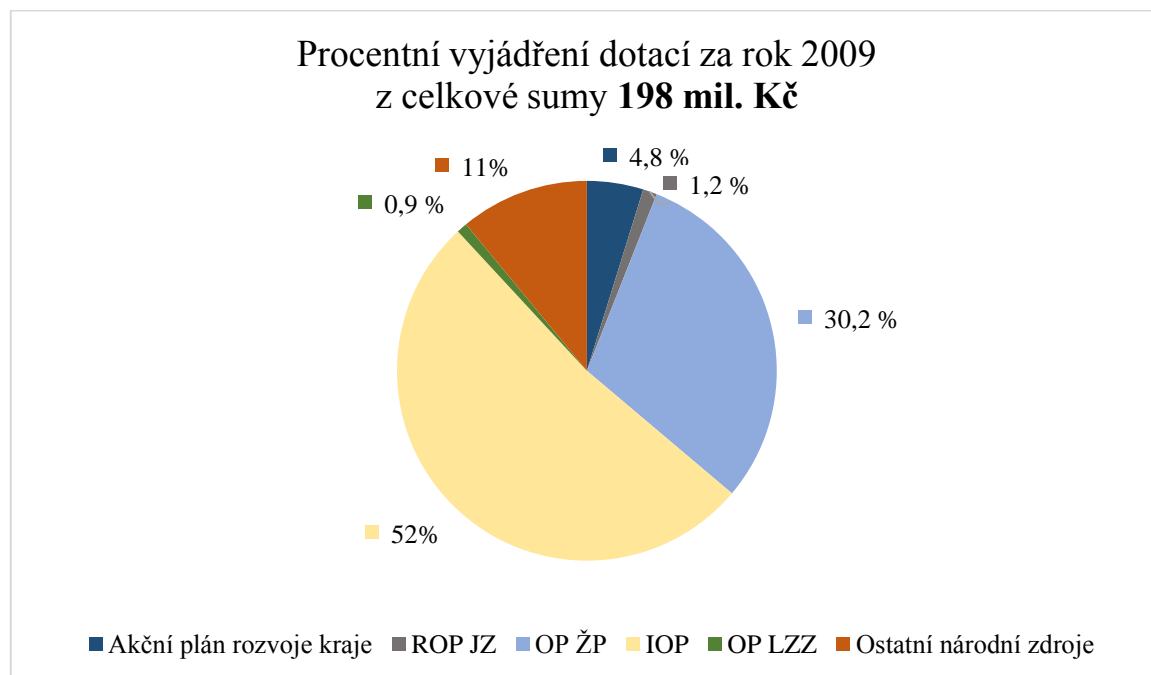
Graf 4: Procentní vyjádření dotací za rok 2008

Zdroj: vlastní zpracování

Rok 2008 pro město Písek představoval významný rok, ve kterém město získávalo první zkušenosti s problematikou čerpání finančních zdrojů z EU. Zrealizováno bylo celkem 33 projektů v částce více jak **140 mil. Kč**. Požadovaná částka dotací dosahovala přes 373 mil. Kč. Celkové náklady projektů byly vyčísleny téměř na 429 mil. Kč. Z uvedeného vyplývá skutečnost, město získalo přes 32 % celkových nákladů investičních akcí. Nejvíce prostředků bylo získáno z ROP JZ administrovaného Úřadem Regionální rady Jihozápad. Byly financovány investiční projekty, např. revitalizace ploch, modernizace hřišť, výstavba autobusové zastávky atd. V rámci ROP JZ bylo podáno celkem 16 žádostí o poskytnutí dotace, avšak úspěšně přiznaná dotace byla u 6 z nich, a to v hodnotě celkem 75,6 mil. Kč. Další významný zdroj dotací představoval OP ŽP, z něhož bylo z celkové požadované sumy přes 36,8 mil. Kč přiznáno 34,8 mil. Kč. Jedná se o nejúspěšnější výsledek za rok 2008, jednak v porovnání podaných a úspěšných žádostí, ale i v požadované částce a částce přiznané. Úspěšnost dosáhla výše 94,5 %.

Graf 5: Procentní vyjádření dotací za rok 2009

Zdroj: vlastní zpracování

Získané zkušenosti s podáváním žádostí o poskytnutí podpor z roku 2008 se osvědčily a v roce 2009 se dále prohlubovaly. V tomto roce byla podána žádost o podporu projektů v rámci IOP. Poskytnutá dotace z tohoto OP představovala více jak polovinu finanční pomoci z fondů EU. Přiznané dotace za rok 2009 dosáhly výše **198 mil. Kč**. V porovnání s celkovými náklady téměř 955 mil. Kč se jedná o 20,7% úspěšnost.

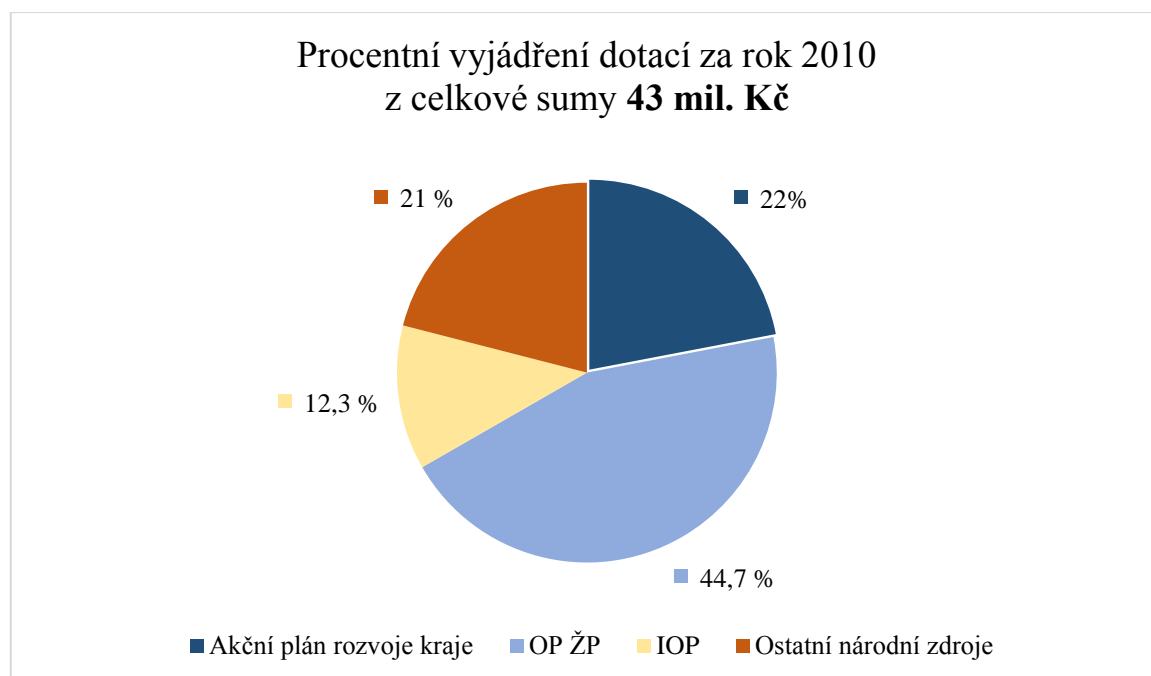

Z výše uvedeného grafu pro rok 2009 vyplývá skutečnost realizace nákladných investičních akcí prostřednictvím IOP²⁷. Město Písek zpracovalo Integrovaný plán rozvoje města Písek pro deprimovanou zónu Portyč. Celková získaná dotace činila 102 mil. Kč a směřovala na revitalizaci a regeneraci sídliště. Město Písek předkládalo žádost v rámci intervence 5.2 IOP. V této zóně došlo mimo jiné k úpravám pozemní komunikace, vybudování parkovacích míst, výsadbě zeleně a dalším.

Druhé místo v přiznané výši finančních prostředků jako v roce 2008 zastává OP ŽP. Bylo podáno celkem 9 žádostí, z nichž úspěšné byly celkem 4. V souvislosti s prostředky z OP ŽP město Písek realizovalo modernizaci a rozšíření kompostárny v celkové výši přiznané dotace přes 42 mil. Kč, což představuje více jak 71 % celkových dotací tohoto OP. Dále bylo financováno vybudování sběrného dvora a podzemních kontejnerů, ale i např. odbahnění rybníka Němec.

Nejméně finančních prostředků bylo získáno z ROP JZ. Přestože bylo podáno celkem 10 projektů, úspěšně schvalovacím procesem prošel jediný projekt, který řešil zpřístupnění věže Děkanického kostela narození Panny Marie, z níž mají návštěvníci Písek jako „na dlani“.

Graf 6: Procentní vyjádření dotací za rok 2010

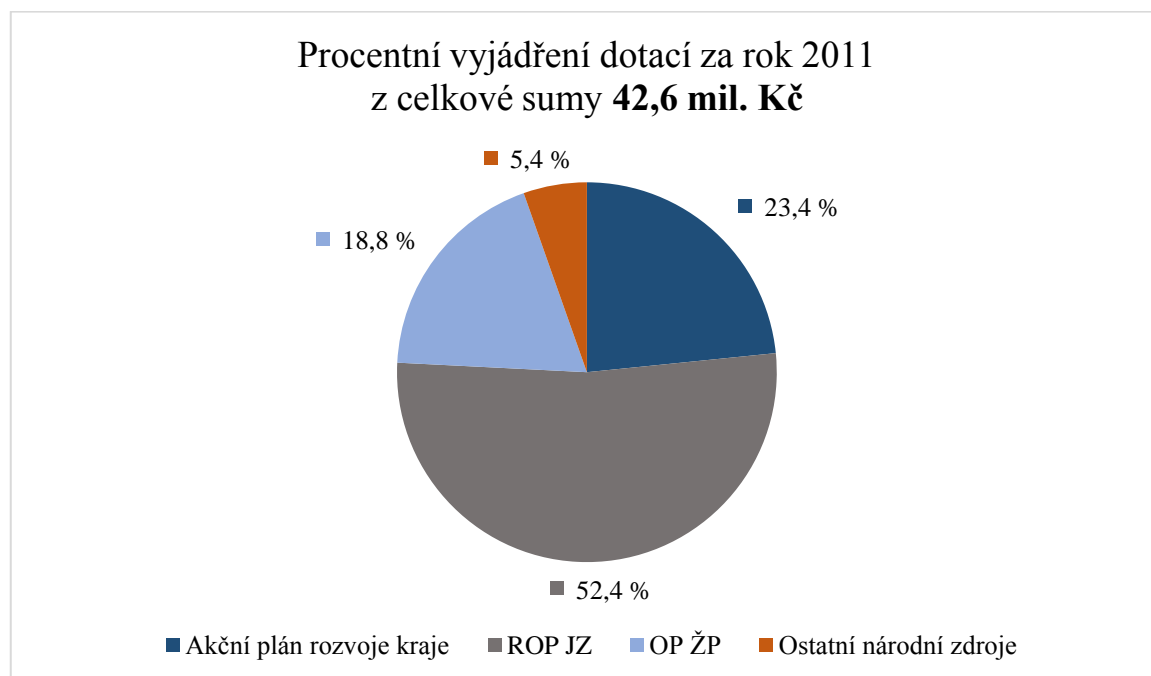

Zdroj: vlastní zpracování

²⁷ Města nad 20 tis. obyvatel čerpají na IPRM prostřednictvím IOP, města převyšující stanovený počet obyvatel 50 tis. obyvatel podávají žádosti o poskytnutí dotací v rámci ROP.

Rok 2010 byl rokem výrazného poklesu získaných financí. Finanční pomoc dosáhla celkem necelých **43 mil. Kč**. Náklady na realizaci všech plánovaných projektů byly stanoveny na 324 mil. Kč. Téměř 243 mil. Kč bylo plánováno na realizaci projektů s finanční pomocí z ROP, kde byla podána jediná žádost, avšak neúspěšně. Necelých 20 mil. Kč bylo přiznáno na projekty OP ŽP, z něhož došlo k odbahnění rybníků, vybudování sběrného dvora, k pomoci s biologickým odpadem, ale také ke zpracování digitálního povodňového plánu pro město a ORP Písek a vybudování varovného systému ochrany před povodněmi. V roce 2010 byla úspěšnost přiznaných dotací pouze 32,5 % ve vztahu k požadovaným financím na realizaci plánovaných projektů.

Graf 7: Procentní vyjádření dotací za rok 2011

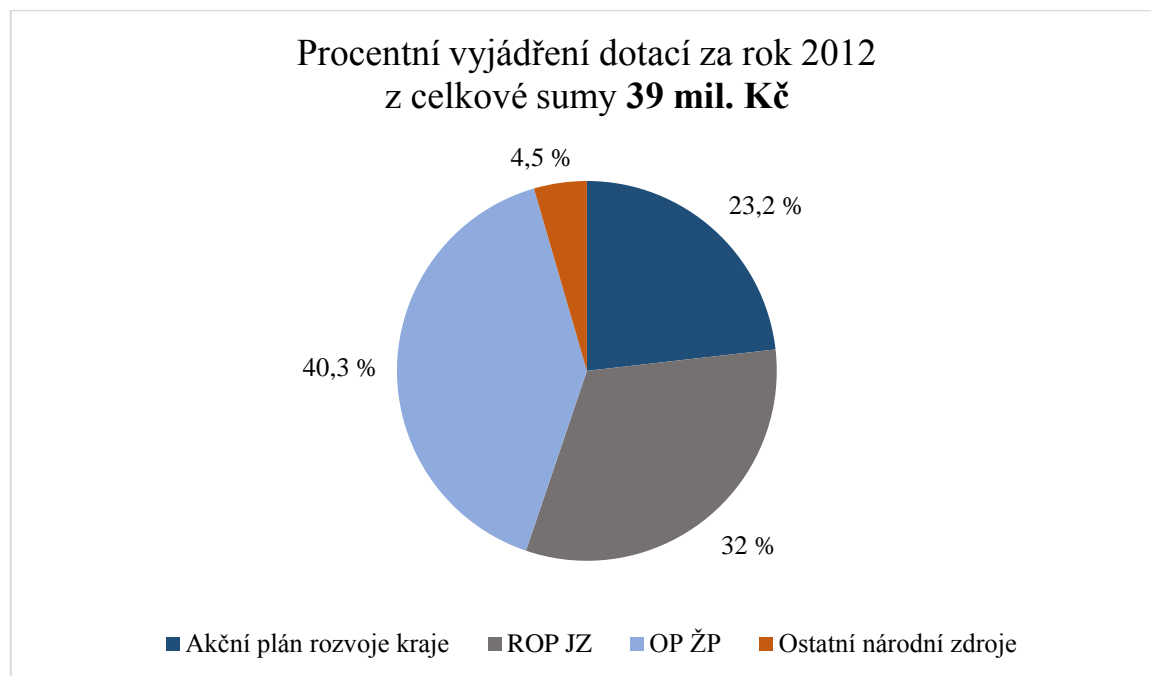

Zdroj: vlastní zpracování

V následujícím roce pokračovala tendence poklesu přiznaných dotací, jejichž hodnota dosáhla **42,6 mil. Kč**. Téměř polovina získaných prostředků směřovala na realizaci jednoho projektu financovaného z ROP JZ. Výše získaných financí dosáhla přes 22 mil. Kč. Přiznané prostředky směřovaly na vybudování Sportovně komunitního centra Písek zasídlého v areálu zimního stadionu. Kromě této investiční akci nedošlo k takto rozsáhlé investici, ale realizovaly se menší projekty v částkách do 1 mil. Kč. Kromě ROP JZ bylo čerpáno z OP ŽP, ze kterého lze zmínit provedení investic do snížení energetické náročnosti budov a činnosti na ochranu rybníků. Dále bylo pod záštitou odboru rozvoje, investic a majetku žádáno o dotaci na aktualizaci digitálního protipovodňového

plánu, nicméně město se svou žádostí o poskytnutí bezmála 10ti milionové dotace neuspělo. V návaznosti na sumu požadovaných a přiznaných finančních prostředků úspěšnost pro rok 2011 dosáhla výše 41,8 %.

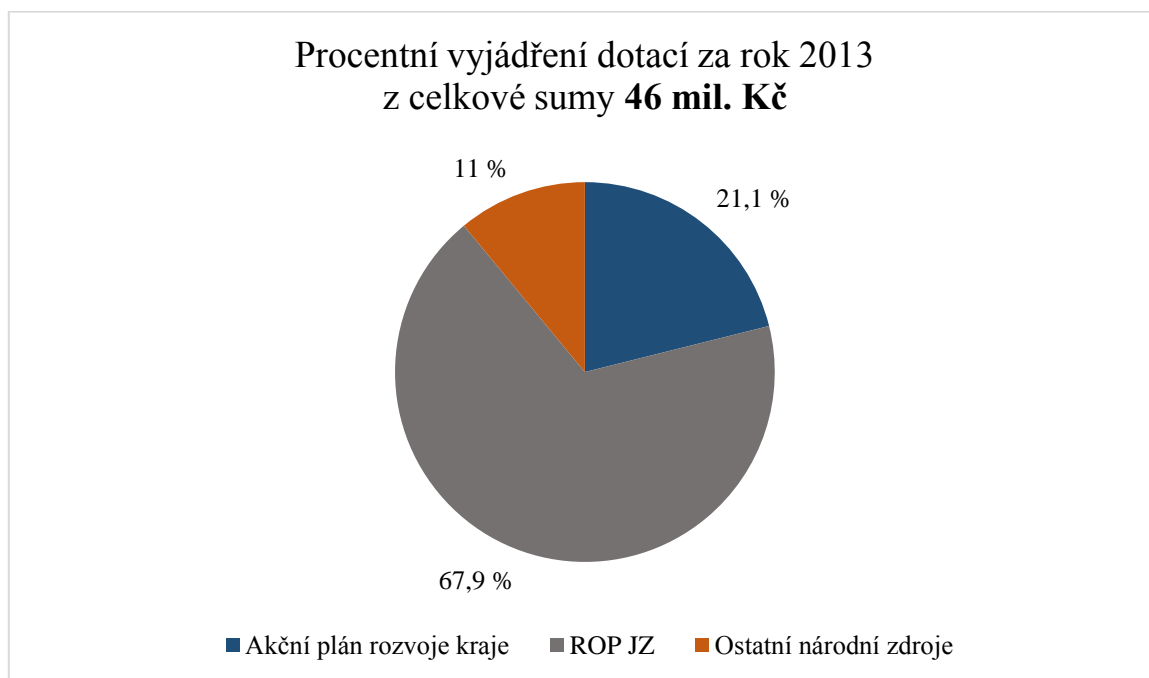
Graf 8: Procentní vyjádření dotací za rok 2012

Zdroj: vlastní zpracování

Rok 2012, již v pořadí třetí, představuje opětovný pokles přiznaných finančních prostředků. Celkem dotace z fondů EU za rok 2012 dosáhly **39 mil. Kč**. Finanční pomoc z ROP pomohla k vybudování cyklostezky spojující město Písek s jeho městskou částí Smrkovice. Tento projekt byl několikrát probíraný a diskutovaný v mnoha debatách. V souvislosti s touto investicí bylo možné se setkat se slovy chvály, ale i nepochopení. Nicméně pravdou je, že získaná dotace převyšující 12 mil. Kč pomohla rozšířit prostranství, které nejen obyvatelé města Písku mohou využívat ve svých volných chvílích. Přiznané dotace z OP ŽP opět byly cíleny do snížení energetické náročnosti budov v majetku města. Došlo k výměně a zateplení školských zařízení, ale také k zateplení a výměně oken jedné z budov MěÚ Písek. Pro rok 2012 úspěšnost získaných financí dosáhla 47,6 % z celkové požadované dotace.

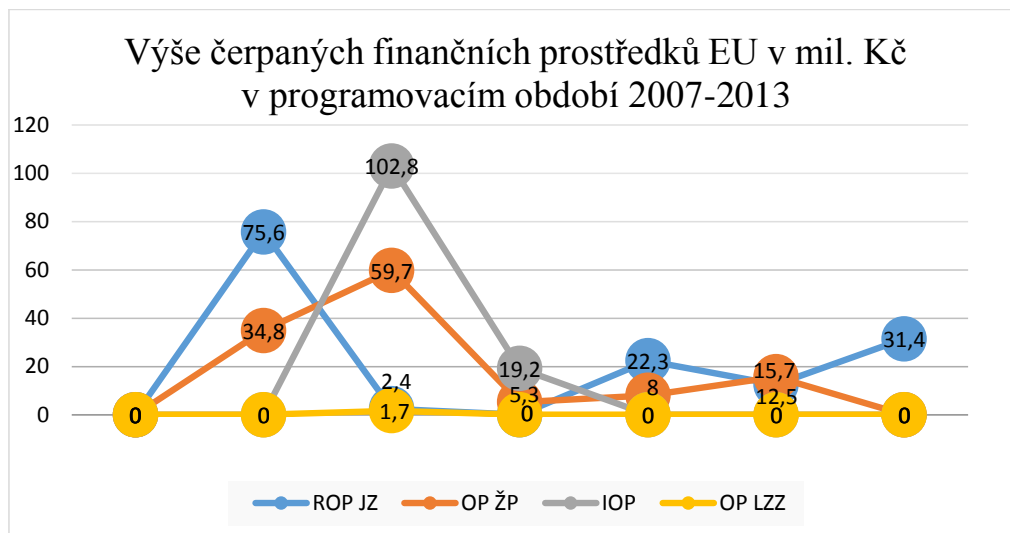
Graf 9: Procentní vyjádření dotací za rok 2013

Zdroj: vlastní zpracování

V roce 2013 celková suma přiznaných dotací se zvýšila na více jak **46 mil. Kč**. Z grafu je již na první pohled zřejmá úspěšnost projektů podaných do vyhlášených výzev v rámci ROP JZ. Došlo ke značným investičním akcím do historické budovy Sladovny. Přes 14 mil. korun bylo přiznáno na rekonstrukci a vytvoření expozice sladovnictví, více jak 11 mil. Kč na 7. etapu rekonstrukce Sladovny s názvem Galerie dětský svět. Třetí, úspěšným projektem byla podaná žádost na regeneraci Plovárny sv. Václav, která je v současnosti jediným venkovním prostorem k vodní rekreaci ve správě města. Procentuální úspěšnost přiznané a požadované dotace dosáhla 85,5 %. Zavádějící je uvádět procentuální vyjádření úspěšnosti. V porovnání s rokem 2009, kdy úspěšnost přiznaných dotací dosáhla pouze 29,7 %, přičemž suma přiznané dotace byla ve výši 198 mil. Kč.

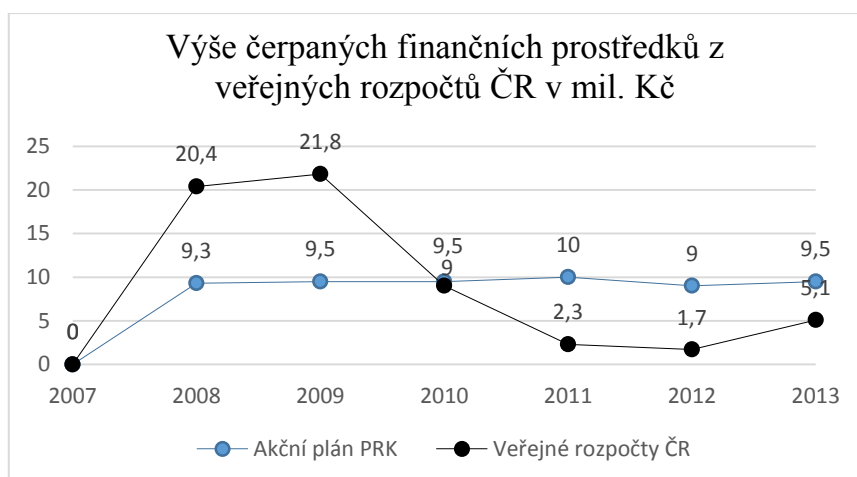
Graf 10: Výše finančních prostředků EU čerpaných z OP v programovém období 2007-2013

Zdroj: vlastní zpracování

Souhrnný graf podává přehled získaných dotací z jednotlivých OP. Nejvýraznější bod s hodnotou 102,8 mil. Kč dokládá skutečnost realizace nejrozsáhlejší investice, která byla ve městě Písek uskutečněna ve sledovaném období. Nejnákladnější investicí byly projekty v rámci IPRM. IPRM je bezesporu nejúspěšnější a velmi potřebnou investicí, která ve městě Písek zajistila estetičtější a bezpečnější místa s kvalitními a úspornými objekty. Nicméně graf také ilustruje fakt poklesu získaných financí, který je patrný od roku 2010 do konce sledovaného období.

Graf 11: Výše čerpaných finančních prostředků z veřejných rozpočtů v mil. Kč

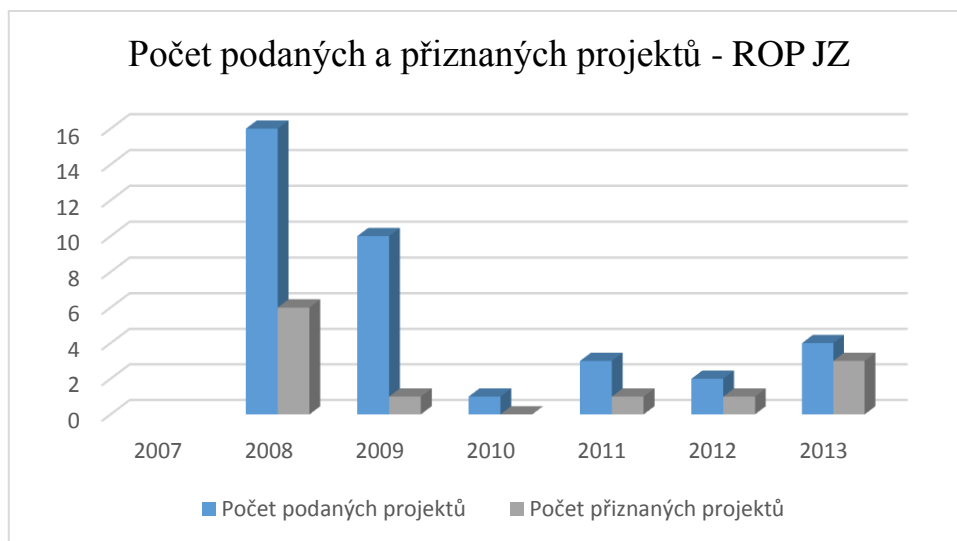

Zdroj: vlastní zpracování

Graf znázorňuje výše přiznaných finančních prostředků, ať nárokových či nenárokových dotací z národních zdrojů.²⁸

Pro úplnost je v každém grafu uveden rok 2007, který započínal programové období 2007–2013. Tento rok byl pro většinu žadatelů a budoucích příjemců rokem příprav, spíše než k čerpání docházelo k získávání odborných znalostí, jakým způsobem dosáhnout na finanční prostředky z EU.

Graf 12: Počet podaných a přiznaných projektů – ROP JZ

Zdroj: vlastní zpracování, dle poskytnutých dat

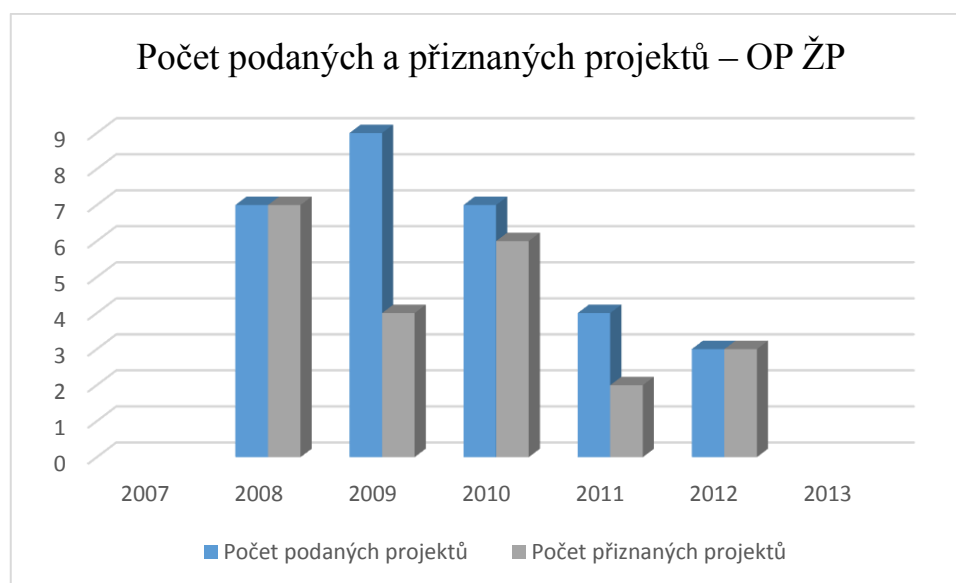
První žádosti byly podány v roce 2008. Z počtu 16 podaných žádostí bylo přiznáno 6 projektů, které byly zrealizovány. Největší investicí byla regenerace zóny Bakaláře a revitalizace ploch na Výstavišti v Písku – I. etapa. Celková suma dotace dosáhla 75,6 mil. Kč, přičemž celkové náklady dosáhly 90,8 mil. Kč. Přestože v roce 2009 bylo podáno celkem 10 projektů, pouze jeden z nich byl úspěšný a přiznaná dotace za rok 2009 dosáhla 2,4 mil. Kč. Z uvedeného plyne, že 9 žádostí o podporu ze zdrojů EU neprošlo selektivním a schvalovacím procesem pro podporu. Mezi neúspěšnými žádostmi byly finančně náročné projekty, jako např. krytý plavecký bazén v Písku s celkovými náklady 236 mil. Kč, ale i rozsáhlé revitalizace a rekonstrukce v řádů desítek milionu korun. Pokles pokračoval i v roce 2010, kdy byla podána jediná žádost o podporu v požadované dotaci 71,4 mil. Kč s celkovými náklady 242,8 mil. Kč. Realizací mělo k dojit vybudování městského komplexu lázeňství, sportu a relaxace. Druhá polovina

²⁸ Náplní práce není analyzovat finanční prostředky, které byly získány od subjektů v rámci ČR, nýbrž středem zájmu je zaměřit se na finanční prostředky ze zdrojů EU. Ze získané evidence není zřejmý počet a výše finančních prostředků za rok 2007, nicméně pro účely práce se nejedná o údaje nezbytné.

programového období byla mezi jednotlivými roky obdobná. V roce 2011 byla přiznána dotace ve výši 22,3 mil. Kč na vybudování Sportovně komunitního centra Písek. V následujícím roce 2012 byly podány dvě žádosti o podporu z fondů EU, nicméně jedna ze žádostí byla vzata zpět a druhá z nich byla úspěšně přijatá a podpořena ve výši 12,5 mil. Kč. 75% úspěšnost podaných žádostí představoval rok 2013. Ze čtyř podaných žádostí byly podpořeny tři projekty v přiznané dotaci 31,4 mil. Kč. V souvislosti s dobíhajícími programovými obdobími 2007-2013 byla v roce 2014 podána jedna žádost o poskytnutí dotace, ale v procesu posuzování a hodnocení projektu nebyla tato žádost dostatečně bodově ohodnocena a nemohlo dojít k její podpoře.

Dílčí závěr: Celková částka přiznané dotace z ROP JZ za celé programové období dosáhla výše více jak 144,42 mil. Kč, v celkovém počtu 12 podpořených projektů. Dalším zjištěním je, že z pohledu počtu podpořených projektů a získaných finančních prostředků bylo úspěšnější období pravicového vedení města Občanská demokratická strana (ODS), tedy období 2006-2010. V zastupitelstvu měla vítězná strana silné zastoupení, díky čemuž snáze prosazovala své záměry.

Graf 13: Počet podaných a přiznaných projektů – OP ŽP

Zdroj: vlastní zpracování, dle poskytnutých dat

Druhým významným OP, ze kterého často byly přiznány dotace pro obce a města, je OP ŽP. Z tohoto programu bylo možné získat nemalé finanční prostředky na rekonstrukce objektů, které mají ve správě tyto subjekty. Počátek programového období byl pro města Písek úspěšný. V roce 2008 bylo podáno celkem 7 žádostí o podporu a všechny byly podpořeny. Přiznané dotace směřovaly zejména do škol v podobě zatep-

lování budov s cílem snížení energetické náročnosti. Pět z podaných žádostí podaly jednotlivá školská zařízení, jejichž zřizovatelem je město Písek. V následujícím roce byl počet podaných projektů zvýšen na 9, avšak dotace byla přiznána čtyřem z nich. V tomto roce byly vyhlášeny výzvy na podporu odbahnění rybníků, ozelenění prostranství a investice na vybudování sběrných dvorů. Z celkové přiznané dotace ve výši 59,7 mil. Kč na realizaci všech projektů byl podpořen projekt řešící modernizaci a rozšíření kompostárny v Písku ve výši celkem 42,6 mil. Kč. V roce 2010 byly prostřednictvím získaných podpor zrealizovány projekty opět zaměřené na odbahnění, výstavbu sběrných dvorů ale i zpracování digitálního povodňového plánu pro město a ORP Písek a vybudování varovného systému ochrany před povodněmi. Celková výše získané dotace dosáhla výše 19 mil. Kč a celkové náklady dosáhly výše 26 mil. Kč. V roce 2011 ze čtyř podaných projektů byly podpořeny dva v celkové částce dotace 8 mil. Kč. Celkové náklady realizovaných projektů dosáhly hodnoty 34,3 mil. Kč. Mezi žádostmi o dotaci byl projekt na aktualizaci digitálního povodňového plánu (DPP) v požadované částce 13,2 mil. Kč. Zajímavostí je, že město Písek podalo žádost o podporu na aktualizaci DPP, přičemž dotace na jeho zpracování byla čerpána v roce předešlém, v roce 2010.

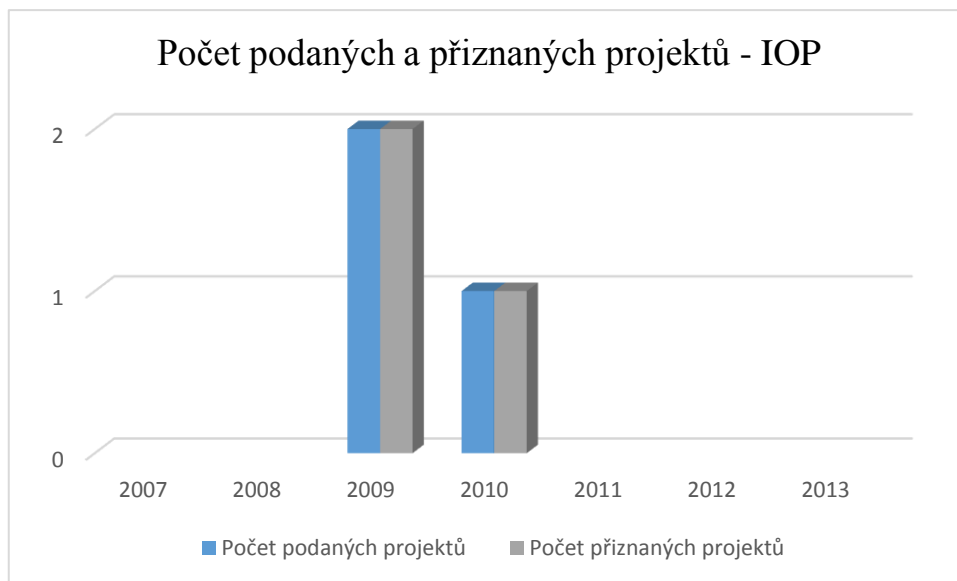
Rok 2012 stejně jako rok 2008 byl úspěšný z pohledu počtu podaných a podpořených projektů. Všechny tři podané žádosti o podporu byly schváleny k poskytnutí finančních prostředků.

Dílčí závěr: Průběh čerpání z OP ŽP je odlišný od počtu podaných a přiznaných projektů v rámci ROP JZ. V rámci ROP JZ město Písek podávalo velké množství projektů s cílem získat značné finanční prostředky na své investice. Oproti tomu projekty podané v rámci OP ŽP byly možná přesvědčivěji a kvalitněji zpracovány, neboť v porovnání s ROP JZ bylo podpořeno více projektů. Nicméně obdobná situace nastala v souvislosti s průběhem, kdy z grafu je zřejmá skutečnost úspěšnosti pravicového vedení města. Vlastním počinem zahrnuje do strategického plánu 2. aktualizací řadu projektů, které byly zrealizovány.

Celková částka přiznané dotace z OP ŽP za celé programovací období dosáhla výše 137,63 mil Kč, v celkovém počtu 22 podpořených projektů.

Graf 14: Počet podaných a přiznaných projektů - IOP

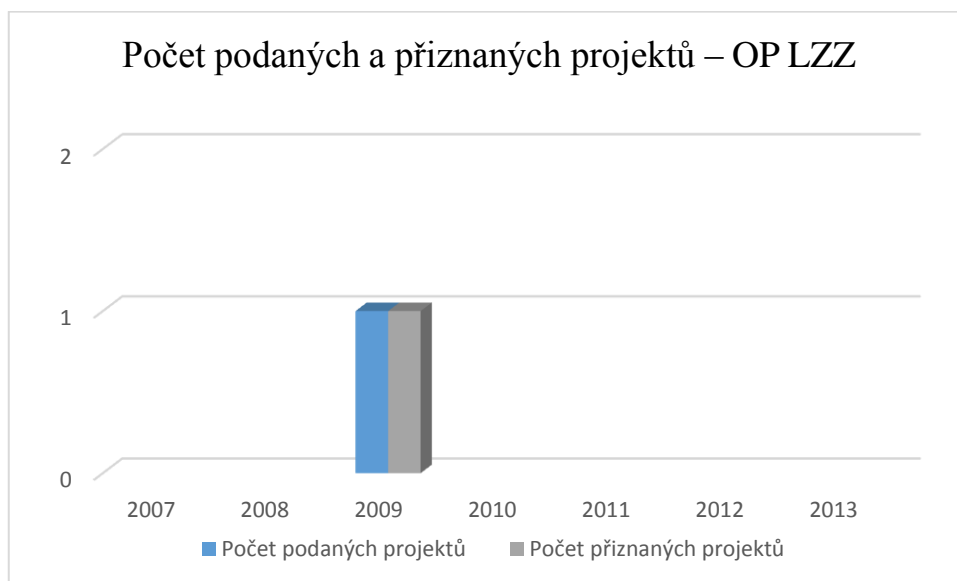

Zdroj: vlastní zpracování, dle poskytnutých dat

Město Písek v rámci IOP poprvé zažádalo o podporu v roce 2009. Byly podány dvě žádosti a obě byly podpořeny. Realizovaný projekt s celkovými náklady 197,2 mil. Kč byl nejrozsáhlejší investicí, kterou město Písek uskutečnilo. Jednalo se o čerpání dotací z IOP na projekty v rámci IPRM pro zónu Portyč. Městu byla přidělena dotace ve výši 102,8 mil. Kč. Druhým přiznaným projektem byl projekt CzechPoint – Kontaktní místo v celkové hodnotě 43,8 tis. Kč, z toho přiznaná dotace činila 37,2 tis. Kč. Hodnoty a rozsah obou projektů jsou neporovnatelné, nicméně na počet podaných a přiznaných projektů výše dotace nemá vliv. V následujícím roce byla podána jedna žádost o podporu. Jednalo se o projekt Technologického centra a elektronické spisové služby města Písek a ORP Písek v částce 5,2 mil. Kč přiznané dotace.

Dílčí závěr: Přestože město Písek zrealizovalo za celé sledované období pouze tři projekty, jejich suma dosáhla výše 108,15 mil. Kč. Zapojíme-li do svých úvah opět politické vedení města a plnění jejich závazků, pravicové vedení města během svého působení provedlo všechny tři projekty.

Graf 15: Počet podaných a přiznaných projektů – OP LZZ

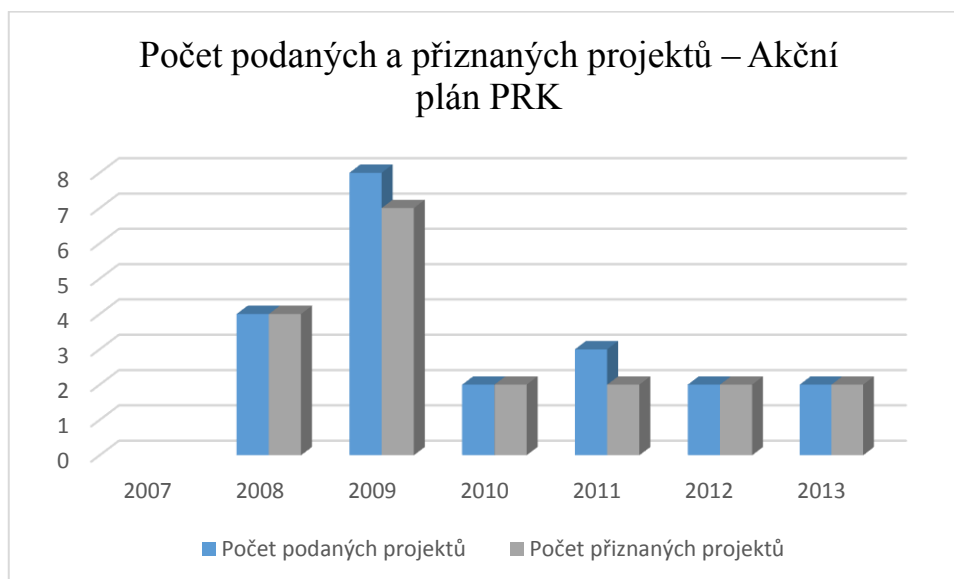

Zdroj: vlastní zpracování, dle poskytnutých dat

Zarážející je, že město Písek v programovém období 2007-2013 kromě jediného nerealizovalo měkké, tedy neinvestiční projekty. Vystává otázka, zda pro město nebyly vyhlášené výzvy atraktivní či se zkrátka zaměřovalo na investiční akce. Jediným projektem v rámci tzv. měkkých byl projekt s názvem „Školící centrum ORP Písek“ v roce 2009.

Dílčí závěr: Uskutečněný projekt byl zrealizován v době, kdy ve vedení města byla pracíková strana. Vzhledem k následnému funkčnímu období od roku 2010 je překvapivé, že nedošlo k uskutečnění dalších měkkých projektů, neboť město bylo pod správou středo-levicové koalice. Celková suma finanční pomoci dosáhla výše 1,7 mil. Kč a celková částka směřovala ke spolufinancování jediného projektu.

Graf 16: Počet podaných a přiznaných projektů – Akční plán PRK

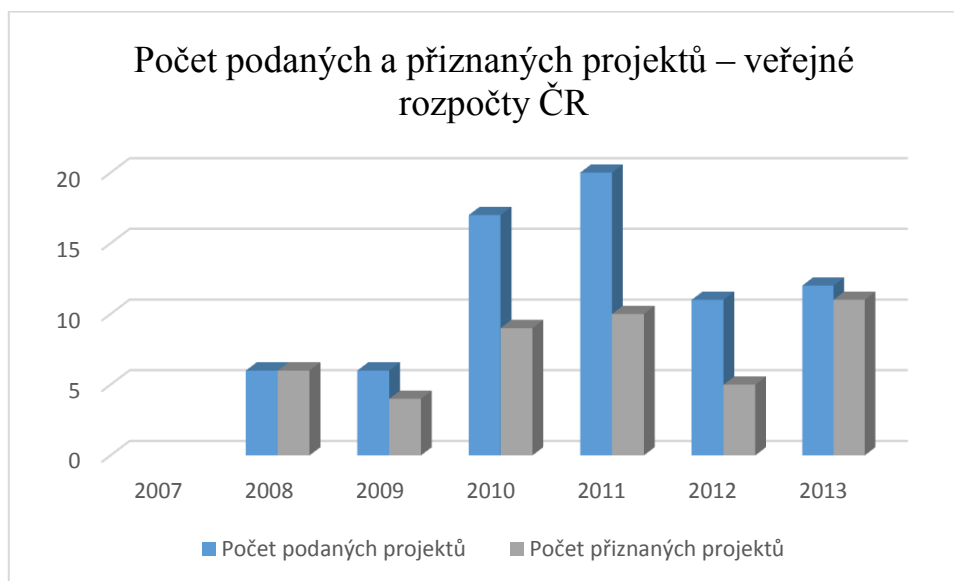
Zdroj: vlastní zpracování, dle poskytnutých dat

V rámci Akčního plánu PRK byly žádány příspěvky na projekty Programu obnovy venkova (POV), kterých bylo podáno v řádu desítek.²⁹ V roce 2008 byly podány čtyři žádosti o podporu a všechny byly podpořeny. Celková přiznaná dotace dosáhla 9,3 mil. Kč, z čehož byla provedena protipovodňová opatření a obnova stezky. Následující rok se ucházelo o přiznání dotace osm žádostí, z nichž byla dotace přiznána sedmi. Celkově dotace dosáhly sumy 9,4 mil. Kč a největší z nich směřovaly do POV. V tomto roce pět žádostí podalo oddělení kultury a cestovního ruchu a získalo tak finanční příspěvky na Festival nad řekou či plovoucí podium na Otavě. V roce 2010 přiznané dotace dosáhly 9,4 mil. Kč, o rok později 10 mil. Kč, taktéž v roce 2012 a 9,7 mil. Kč v roce 2013.

Dílčí závěr: Získané dotace v průběhu celého programového období se pohybovaly v rozmezí od 9,3 – 10 mil. Kč. Stejně tak počty projektů v POV se pohybovaly v jednotlivých letech od 75 – 84 podaných žádostí. Nelze zde shledat výrazné nesoulady mezi jednotlivými roky, naopak Akční plán PRK lze považovat za srovnatelný z pohledu obnosů získaných dotací a obdobných tematických zaměření. Celková částka finančních prostředků dosáhla výše 57,15 mil. Kč.

²⁹ Pro přehlednost jsou použita rozdělení dle materiálů poskytnutých zaměstnanci zařazených do odboru investic a rozvoje MěÚ Písek. V POV byly podány desítky projektů, nicméně v grafu jsou považovány za jeden v jednom roce.

Graf 17: Počet podaných a přiznaných projektů – Veřejné rozpočty ČR

Zdroj: vlastní zpracování, dle poskytnutých dat

V sekci ostatních programů bylo přispíváno na oblast kultury, na obnovu památek a významné akce. Příspěvky na tematické projekty dosahovaly výše 370 tis. Kč. V roce 2009 byly dotovány projekty zvláště z Ministerstva financí ČR a Ministerstva kultury ČR. Podpořen byl projekt Písecká cyklostezka Otavská cesta Písek ze Státního fondu dopravní infrastruktury, projekty podporovala Nadace Jihočeské cyklostezky. Přes 9 mil. Kč město získalo z dotací v roce 2010. Jednalo se o menší projekty, na jejichž realizaci byly požadovány dotace v řádu desítek tis. Kč. Největší příspěvek město Písek získalo ze Státního fondu dopravní infrastruktury na III. etapu Písecké cyklostezky Otavská cesta Písek. Z počtu 17 podaných žádostí o podporu byla dotace přiznána deseti z nich. V následujícím roce počet podaných žádostí vzrostl na 20, nicméně podpořeno bylo deset projektů. Mezi podpořenými byly projekty na poskytování sociálních služeb a rekonstrukce, projekty v oblasti dopravy ale i často navštěvované Cipískoviště. Částka podpořených akcí dosáhla výše téměř 2,3 mil. Kč. Projekty byly podány odborem dopravy, odborem školství a kultury, dále Lesy města Písku s. r. o. a další. V roce 2012 došlo k mírnému poklesu, z jedenácti podaných žádostí bylo podpořeno pět z nich, přičemž dotace byly ve výši desítek tis. Kč. V roce 2013 bylo podáno pět žádostí a všechny byly podpořeny. Výše těchto podpor se pohybovaly opět v řádu desítek tis. Kč. Jedinou výraznější podporou byla dotace z Jihočeského kraje na podporu zajištění regionálních funkcí knihoven.

Dílčí závěr: V oddílu veřejných rozpočtů ČR došlo k podpoře spíše menších akcí, často pravidelně se opakujících. Závěrem tohoto oddílu lze považovat skutečnost, že bylo podáno v souhrnu 50 projektů o dotace a celková hodnota překonala výši 65,53 mil. Kč přiznané dotace.

7.5 Úvahy o volbě realizovaných projektů

Pro účely zjištění pohledů a faktů o volbě OP a realizaci konkrétních projektů byly provedeny polostrukturované rozhovory s 1. místostarostou města Písku JUDr. Josefem Knotem, který byl zodpovědný za realizaci dotační politiky EU na území města, projektovým manažerem většiny projektů Ing. Petrem Jelínkem a Ing. Bc. Janem Venclíkem zodpovědnou osobu za strategický plán rozvoje města.

Odpovědi dotazovaných expertů podpořily vlastní výsledky zpracovatelky práce. Ty lze shrnout do několika závěrů:

- začátek programového období projektově úspěšnější z hlediska počtu podaných žádostí a přiznaných projektů;
- nejvýznamnějším projektem byl IPRM;
- prioritou byly investiční projekty;
- potřeba nového strategického plánu;
- kvalitní příprava projektové dokumentace projektů, vč. výkazu výměr a položkových rozpočtů.

Některé odpovědi však byly překvapující, jako např.:

- paralela volby OP a realizovaných projektů s politickým vedením města;
- zájem o čerpání finančních prostředků z OP Výzkum, vývoj a vzdělávání.

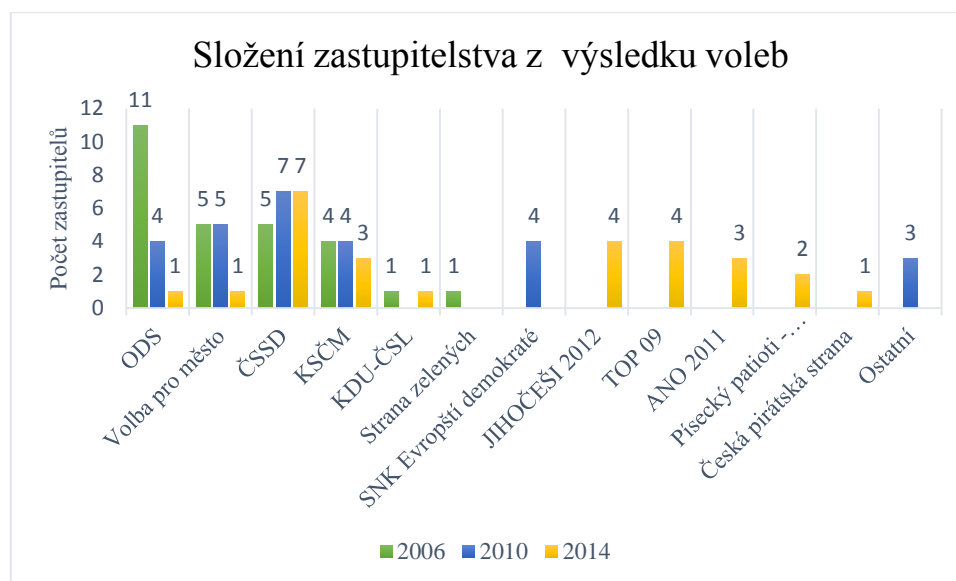
Přestože experti neshledávají spojitost volby OP a realizovaných projektů s politickým vedením města, považují z hlediska vlastní analýzy za příhodné do svých úvah toto téma zahrnout a blíže analyzovat. Politická strana, která má široké zastoupení v zastupitelstvu a nachází se ve vedení města, může určitým způsobem směřovat a upřednostňovat konkrétní projektové záměry.

Počet hlasů z voleb z roku 2006 stanovil do vedení města ODS. Starostou na čtyřleté funkční období se stal Ing. Miroslav Sládek.

Volby v roce 2010 vyhrála Česká strana sociálně demokratická (ČSSD), která vytvořila koalici s ODS a politickou stranou Volba pro město (VPM). Středo-levicová koalice zvolila do vedení města JUDr. Ondřeje Veselého.

Pro kompletní přehled je v grafu uvedena stávající situace skladby zastupitelstva z posledních komunálních voleb. Tzv. středo-pravicovou koalici utvořila TOP 09, JIHOČEŠI 2012 a ANO 2011. Ve vedení města se představili JIHOČEŠI 2012 a starostkou se stala Mgr. Eva Vanžurová, a to i přes skutečnost vítězství ČSSD ve volbách.

Graf 18: Složení zastupitelstva z výsledku voleb

Zdroj: vlastní zpracování, údaje z IDNES.cz

Po analýze složení koalic a vedení města je žádoucí do úvah zahrnout hledání souvislostí, které poodhalí volbu projektů k financování a volbu realizovaných projektů.

Tabulka 21: Aktivity města Písek v návaznosti na politické vedení města

ODS	ČSSD
1. Aktualizace seznamů projektů strategického plánu, resp. 2. aktualizace strategického plánu	1. Nedošlo k zanesení nových projektů ani úpravám ve strategickém plánu

<p>Prioritní oblast:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Podnikání: Revitalizace objektů a ploch pro podnikání IPRM – obytná zóna Portyč ❖ Lidské zdroje: Rekonstrukce školských objektů a objektů pro sociální účely ❖ Cestovní ruch: Regenerace a rekonstrukce kulturních památek, objektů pro kulturu a rozvoj cyklistické infrastruktury 	<p>Prioritní oblasti zůstaly nezměněny.</p>
---	---

Zdroj: vlastní zpracování

Shrnutí: Z dosud analyzovaných skutečností, je možné konstatovat, že část programového období 2007-2010, kdy město bylo pod vedením pravicové ODS, si zaneslo do strategického plánu několik projektů a změn, které zrealizovalo. V následujícím volebním období od roku 2010 byla ve vedení města ČSSD. Tato politická strana měla ztíženou situaci v tom, že byla součástí široké koalice, v níž neměla silné zázemí v podobě hlasů v zastupitelstvu, a tudíž pro ni bylo složité prosadit své zájmy. Přestože dotazovaní experti neshledávají souvislost volby OP se složením zastupitelstva, určitá paralela je zde zřejmá.

7.6 Doporučení pro rozvoj města Písku

Město Písek se v současné době připravuje na implementaci nového strategického plánu rozvoje města. Tento klíčový dokument strategického plánování bude pro následujících několik let hlavním plánem projektových záměrů. V období příprav strategického plánu je potřeba se důsledně věnovat volbě prioritních oblastí. K nastavení těchto priorit poslouží provedené průzkumy kvantitativní ale i kvalitativní povahy ve formě dotazníkového šetření. Vhodným prostředkem ke zjištění zájmů obyvatel je uspořádat veřejnou diskuzi, vyhodnotit představy veřejnosti a představy tvůrců politiky a dojít k souladu mezi těmito názorovými představami. Průzkumy jsou jakousi zpětnou vazbou názorů, postojů, ale i preferencí a potřeb obyvatel. Výstupy průzkumů odráží úroveň spokojenosti či nespokojenosti obyvatel se směřováním a děním ve městě.

Prvním doporučením je relevantní výběr prioritních oblastí, který by měl zohledňovat obecné i individuální faktory rozvoje města Písku. Ke zjištění volby strategie se jeví jako vhodný nástroj SWOT analýza, která prostřednictvím komparace vnitřního a vnějšího prostředí poodhalí klíčové aspekty rozvoje. Výsledkem provedené SWOT analýzy je strategie „aktivní obrany“, tedy využívat silných stránek a eliminovat hrozby.

Tabulka 1: Výsledek provedené SWOT analýzy

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
1. $w_j = 0,08$	5. $w_j = 0,08$
2. $w_j = 0,05$	6. $w_j = 0,08$
3. $w_j = 0,08$	7. $w_j = 0,06$
4. $w_j = 0,08$	
Součet 0,29	Součet 0,22
PŘÍLEŽITOSTI	OHROŽENÍ
8. $w_j = 0,09$	11. $w_j = 0,13$
9. $w_j = 0,05$	12. $w_j = 0,08$
10. $w_j = 0,01$	13. $w_j = 0,13$
Součet 0,15	Součet 0,34

Zdroj: vlastní zpracování

Cíle mají být přesně vymezené, hodnotitelné (měřitelné), potřebné, reálně a časově dosažitelné. Za výstižné považuji následující tvrzení:

„Nedokáže-li stát identifikovat cíle, nemá pro něj úvaha o efektivnosti smysl. Předpokladem měření efektivnosti je explicitní vyjádření cíle.“ (Malý & kol., 2001)

Možnými prioritními oblastmi v návaznosti na výsledek provedené SWOT analýzy by mohly být stanoveny:

- Podnikání – snaha o udržení klíčových zaměstnavatelů v průmyslové zóně;
- Lidské zdroje – zvýšení zaměstnanosti, zamezení odlivu obyvatel mimo území města či do periférií města;
- Atraktivita města – podpora zajímavostí města a jeho okolí.

Druhým doporučením je sledovat vyhlášené výzvy jednotlivých OP, zejména výzev vyhlášených v rámci níže uvedených OP. Mezi doporučenými OP jsou zejména ty, které budou podporovat projektové záměry korespondující s plánovanými projekty, které jsou uvedené v projektovém zásobníku města. Jedná se o:

- IROP - vzhledem k plánovaným projektům, které jsou zejména investičního charakteru, se tento OP jeví jako nejvhodnější. Žádosti o dotaci by měly být podávány zejména v rámci prioritních os:
  - o Konkurenceschopné, dostupné a bezpečné regiony
  - o Zkvalitnění veřejných služeb a podmínek života pro obyvatele regionů
  - o Dobrá správa území a zefektivnění veřejných institucí
- OP ŽP – finanční prostředky na podporu energeticky náročných budov ve vlastnictví města Písku bude možné získat v rámci prioritních osy:
  - o Energetické úspory
- OP Z - představuje možnou alternativu k ukončenému OP LZZ. Město Písek téměř nerealizovalo tzv. měkké projekty, nicméně tento OP nabízí několik prioritních os, které by měly být městem Písek využity:
  - o Podpora zaměstnanosti a adaptability pracovní síly
  - o Efektivní veřejná správa

Žadoucí je také vynaložit úsilí na získání grantů a příspěvků Jihočeského kraje v rámci Akčního plánu rozvoje kraje, dále získat granty na národní úrovni poskytované národními institucemi, např. Ministerstvem financí ČR, Státním fondem životního prostředí ČR atd.

Třetím doporučením je vyhnout se tvorbě nejčastějších chyb, které vznikají při zpracování žádostí o dotace. Relativně bezchybná žádost o dotaci zajistí vyšší bodové ohodnocení projektového záměru a výrazně zvyšuje pravděpodobnost schválení projektu ke spolufinancování. Nejčastějšími pochybeními při tvorbě žádosti o dotaci jsou:

- nedodržení ustanovení závazných dokumentů, např. metodické pokyny, příručky pro žadatele apod.;
- formální nedostatky;
- nepřesvědčující popis a účel projektu a nejasná potřebnost realizace projektu;
- nesoulad s požadavky vyhlášené výzvy, prioritami a principy daného OP;
- nevhodně nastavený harmonogram;
- chyby při volbě indikátorů a další.

Naopak vyšší bodové ohodnocení získají projekty, které mají pozitivní vliv na horizontální témata, tedy udržitelný rozvoj a rovné příležitosti, dále synergické projekty. Vyšší

počet bodů získají i takové projekty, jejichž územní dopad směřuje do více než jednoho statisticky vymezeného území, např. NUTS III.

8 Závěr

Hlavním cílem práce bylo zhodnotit čerpání finančních prostředků z fondů EU zvolenou obcí. Dílčími cíli bylo popsat a analyzovat realizované projekty, provést analýzu využití financí ze zdrojů EU, dále posoudit, zda realizované projekty byly v souladu se strategickým plánem rozvoje města Písek.

Úvod literární rešerše vymezuje základní terminologii regionální politiky EU. Seznamuje se základními pojmy, vývojem, východisky a významem této politiky jako politiky koordinované. Další část práce se zabývá komparací programového období 2007-2013 a programového období 2014-2020. Tato kapitola upozorňuje na zásadní změny, které jsou s implementací nového programového období spojeny.

Analytická část práce započíná deskripcí města Písek a vytvořením socioekonomického profilu města. Dále text přechází k analýze strategického dokumentu a ke zhodnocení čerpání financí EU. Projekty realizované v průběhu programového období 2007-2013 byly komparovány z hlediska výše požadovaných a přiznaných finančních prostředků, ale i z pohledu počtu podaných a podpořených projektů. Smyslem této analýzy bylo odhalit spojitosti a objasnit skutečnosti, které zapříčinily úspěšnost a volbu podaných projektů. V první polovině programového období město Písek výše přiznaných dotací výrazně převyšovaly výše získaných finančních prostředků v druhé polovině sledovaného období (viz graf 10). Tento fakt byl zohledněn a promítnut do druhého doporučení zpracovatelky. Do provedené analýzy byly také okrajově zahrnuty finančních prostředky z veřejných rozpočtů ČR, nicméně se jednalo o druhotnou oblast zájmu řešené problematiky, a proto nejsou analyzovány v takovém rozsahu jako finanční prostředky z fondů EU.

Hlavním přínosem zpracovatelky bylo stanovení několika doporučení:

1) objektivní skutečnosti – průzkum veřejného mínění, socioekonomický profil města, využití metody SWOT analýzy pro stanovení strategie rozvoje, objektivní výběr prioritních oblastí a explicitní vyjádření cílů;

Výsledek provedené SWOT analýzy (viz příloha č. 1):

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
1. $w_j = 0,08$	5. $w_j = 0,08$
2. $w_j = 0,05$	6. $w_j = 0,08$
3. $w_j = 0,08$	7. $w_j = 0,06$

4. $w_j = 0,08$	
Součet 0,29	Součet 0,22
PŘÍLEŽITOSTI	OHROŽENÍ
8. $w_j = 0,09$	11. $w_j = 0,13$
9. $w_j = 0,05$	12. $w_j = 0,08$
10. $w_j = 0,01$	13. $w_j = 0,13$
Součet 0,15	Součet 0,34

SILNÉ STRÁNKY + OHROŽENÍ/HROZBY ⇒ AKTIVNÍ OBRANA

2) výzvy v rámci IROP, OP ŽP, OP Z – uvedené OP se jeví pro město Písek jako nejvhodnější, neboť mezi plánovanými/uvvažovanými projekty jsou zejména projekty investičního charakteru, jež budou tyto OP podporovat. Předpokladem je, že město Písek bude realizovat i měkké projekty, které by mohly být spolufinancovány z OP Z;

3) tvorba projektových žádostí s důrazem na kvalitativní stránku a návaznost realizovaných projektů na prioritní oblasti stanovené ve strategickém dokumentu města – vyvarovat se častých chyb při podávání žádostí o dotaci v podobě formálních nedostatků, nejednoznačné potřeby realizace projektu apod.

Závěrem lze konstatovat, že využití metody a postupy přispěly k dosažení cílů práce. Doporučení zpracovatelky se snaží eliminovat neúspěšné čerpání financí EU, a naopak dosáhnout produktivnější projektové činnosti již v počátku nového programového období 2014-2020. Úvahy zpracovatelky byly experty potvrzeny při rozhovorech a lze je shrnout do několika bodů, a sice:

- začátek programového období projektově úspěšnější z hlediska počtu podaných žádostí a přiznaných projektů;
- nejvýznamnějším projektem byl IPRM;
- prioritou byly investiční projekty;
- potřeba nového strategického plánu rozvoje města;
- potřeba zpracovávat kvalitní projektovou dokumentaci, vč. výkazu výměr a položkových rozpočtů.

Volbu tématu práce považuji za vhodnou zejména z důvodu uzavírání programového období 2007-2013, a tudíž nastala příhodná doba ke zhodnocení úspěchů a neúspěchů v podobě získaných finančních prostředků EU, ale také z hlediska současných příprav strategického plánu rozvoje města Písek. Ten má dle předběžných plánů nabýt konečné podoby ve třetím kvartálu roku 2015.

I. Summary a keywords

The aim of this thesis was to present an overview of the Regional policy of the European Union and of the effects of this policy in relation to selected the town. The main aim was to evaluate the finances resources of the EU funds gained by the town of Písek in the period 2007-2013. Reaching the target was preceded by a theoretical basis, which outlined the topic of cohesion policy across the European Union. On the main aim were followed sub-goals, who were achieved accross of the selected methods and procedures in a particular parts of thesis. The main goal and sub-goals were fulfilled. Sub-goals were to describe and analyze implemented projects to town of Písek, to analyze the use of finances from the funds of EU and to assess whether the projects were implemented in accordance with the aims of strategic plan of development town Písek. The last sub-goal of the formulation own proposals to achieving the regional development were presented in ending thesis.

Keywords: Regional policy EU, structural funds, finances resources, strategic plan, success, regional development

II. Seznam použitých zdrojů

Použitá literatura:

- Boháčková, I., & Hrabánková, M. (2009). *Strukturální politika Evropské unie*. Praha: C. H. Beck.
- Foret, M., & kol. (2013). *Management v regionálním rozvoji*. Brno.
- Had, M., & Urban, L. (2000). *Evropská společenství: První pilíř Evropské unie*. Praha: Ministerstvo zahraničních věcí České republiky.
- Hendl, J., (2005). *Kvalitativní výzkum v pedagogice*. České Budějovice: PF JU v ČB
- Hrabánková, M., Rolínek, L., & Štys, D. (2008). *The methodology of monitoring and evaluation of project implementation into practise*. České Budějovice: Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Ekonomická fakulta.
- Hrabánková, M., Svatošová, L., & Boháčková, I. (2006). *Vybrané diagnostické metody pro sledování regionálního rozvoje*. České Budějovice.
- Chvojková, A., & Květoň a kol., V. (2007). *Finanční prostředky fondů EU v programovacím období 2007-2013*. Praha: IREAS, Institut pro strukturální politiku, o.p.s.
- Jáč, I., & kol. (2010). *Jedinečnost obce v regionu*. Příbram: Professional Publishing.
- Kolektiv autorů. (2004). *Úvod do regionálních věd*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, s.r.o.
- Komise Evropských společenství. (1993). *Evropská unie*. Luxemburg: Victoria publishing.
- Malý, I., & kol. (2001). *Vliv veřejného sektoru na efektivnost rozvoje regionů*. Brno: Masarykova univerzita.
- Marek, & Kantor. (2009). *Příprava a řízení projektů strukturálních fondů Evropské unie*. Barrister a Principal, o.s.
- Marek, D., & Baun, M. (2010). *Česká republika a Evropská unie*. Barrister.
- Paláček, M. (2005). *Základní dokumenty Evropské unie*. Český Těšín: Poradce.
- Rektořík, J., Šelešovský, J., & kol. (1999). *Strategie rozvoje měst, obcí, regionů a jejich organizací*. Brno.
- Stejskal, J., & Kovárník, J. (2009). *Regionální politika a její nástroje*. Praha: Portál
- Stimson, R., Stough, R., & Roberts, B. (2006). *Regional Economic Development; Analysis and Planning Strategy*. New York: Springer.

- Svatošová, L., Boháčková, I., & Hrabánková, M. (2005). *Regionální rozvoj z pozice strukturální politiky*. České Budějovice: Jihočeská univerzita.
- Vilamová, Š. (2004). *Jak získat finanční zdroje Evropské unie*. Praha: GRADA Publishing, a.s.
- Vilamová, Š. (2005). *Čerpáme finanční zdroje Evropské unie: praktický průvodce*. Praha: GRADA Publishing.
- Wokoun, R. (2006). *Strukturální fondy a obce I*. Praha: ASPI.
- Wokoun, R., & Mates (eds.), P. (2006). *Management regionální politiky a reforma veřejné správy*. Praha: LINDE PRAHA, a.s.
- Wright, G., & Nemeč, J. (2003). *Management veřejné správy: teorie a praxe*. Praha: Ekopress.

Internetové zdroje:

- Aktualizace Strategického plánu rozvoje města Písek. (2008). Načteno z www.mesto-pisek.cz/dokumenty/strategicky/plan
- CENIA. (2012). Načteno z CENIA česká informační agentura životního prostředí: [http://www.cenia.cz/web/www/webpub2.nsf/\\$pid/CENMSFNFPVN5/\\$FILE/jihocesky_06_final_eb%5B1%5D.pdf](http://www.cenia.cz/web/www/webpub2.nsf/$pid/CENMSFNFPVN5/$FILE/jihocesky_06_final_eb%5B1%5D.pdf)
- Český statistický úřad. (2013). Vybrané statistické údaje za obce. Načteno z <http://www.czso.cz>
- Český statistický úřad. (2001-2013). Načteno z [http://www.czso.cz/xc/redakce.nsf/i/casova_rada_vybrane_ukazatele_za_so_orp_pisek/\\$File/313108.pdf](http://www.czso.cz/xc/redakce.nsf/i/casova_rada_vybrane_ukazatele_za_so_orp_pisek/$File/313108.pdf)
- Český statistický úřad. (2013). Načteno z http://vdb.czso.cz/vdbvo/tabdetail.jsp?kapitola_id=5&potvrd=Dokon%C4%8Dit+%C3%BApravy&pro_1_154=549240&cislotab=MOS+ZV01&str=tabdetail.jsp
- Český statistický úřad. (2014). *Krajská správa ČSÚ v Českých Budějovicích*. Načteno z Českých statistický úřad: [http://www.czso.cz/xc/redakce.nsf/i/casova_rada_vybrane_ukazatele_za_so_orp_pisek/\\$File/313108.pdf](http://www.czso.cz/xc/redakce.nsf/i/casova_rada_vybrane_ukazatele_za_so_orp_pisek/$File/313108.pdf)
- Destinační management Písecko. (2014). *Zpráva o činnosti Destinačního managementu*. Načteno z Oficiální turistický portál města Písek: http://www.pisek.eu/VismoOnline_ActionScripts/File.ashx?id_org=200196&id_dokumenty=1074

- Evropská komise. (2014). *Politiky EU: Regionální politika*. Načteno z Ministerstvo pro místní rozvoj ČR: www.strukturalni-fondy.cz
- Kislingerová, E. (2003). *Ekonomická encyklopédia*. Načteno z EuroEkonom.sk: <http://www.euroekonom.sk/download2/testy-prijimacky-vs-ekonomia/Materialy-na-prijimacky-Podnikova-ekonomika-PE301-8.pdf>
- Kolářová, L. (2013). *Jížní Čechy Ted'*. Načteno z Jihočeské týdeníky s.r.o.: <http://www.jcted.cz/mesto-pro-byznys-nejlepsim-mestem-pro-podnikani-je-pisek/>
- Komise Evropských společenství. (1993). *Evropská unie*. Luxemburg: Victoria publishing.
- Lyons, D., & Deutz, P. (2010). *Regional Sustainable Development: Making Development Work in Politically Contingent Space*. Načteno z www.sciencedirect.com
- Město Písek. (2007 - 2014). *Úvod*. Načteno z Oficiální webová stránka města Písek: <http://www.mesto-pisek.cz/povinne-zverejnovane-informace/DIR-povinne-informace/CL-vyrocnizpravy/95>
- Ministerstvo dopravy ČR. (2010). *Základní informace*. Načteno z Operační program doprava: <http://www.opd.cz/cz/Zakladni-informace>
- Ministerstvo dopravy ČR. (2014). *Operační program Doprava*. Načteno z http://www.opd.cz/cz/OP_doprava_2014-2020
- Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR. (2008). *Operační program lidské zdroje a zaměstnanost*. Načteno z Evropský sociální fond v ČR: <http://www.esfcr.cz/07-13/oplzz/prioritni-osa-4-verejna-sprava-a-verejne-sluzby>
- Ministerstvo pro místní rozvoj. (2014). *Programy pro programové období 2007-2013 a 2014-2020*. Česká republika.
- Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. (2013). *Strategie regionálního rozvoje 2014-2020*. Praha, ČR. Načteno z www.mmr.cz
- Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR. (2008). Načteno z Operační program vzdělávání pro konkurenceschopnost: <http://www.op-vk.cz/cs/siroka-verejnost/prioritni-osy.html>
- Ministerstvo životního prostředí ČR. (2008). *Operační program životní prostředí*. Načteno z <http://www.opzp.cz/sekce/16/strucne-o-opzp/>
- Ministerstvo životního prostředí ČR. (2014). *Operační program Životní prostředí*. Načteno z http://www.opzp.cz/soubor-ke-stazeni/53/15970-opzp_2014_2020_verze_7.pdf

- Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. (2013). *ESPON 2013 Projekty programu ESPON*. Načteno z www.espon.eu/esport/sites
- Ministerstvo pro místní pro rozvoj ČR. (2014). Česká republika. Načteno z [www.s-f.cz/Evropské fondy 2014-2020/Jednoduše pro lidi](http://www.s-f.cz/Evropské_fondy_2014-2020/Jednoduše_pro_lidi)
- Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. (2014). III. čtvrtletní monitorovací zpráva o průběhu čerpání 2007-2013. Načteno z www.strukturalni-fondy.cz
- Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. (2007). Načteno z www.strukturalni-fondy.cz
- Místní pro místní rozvoj ČR. (2007). *Evropské zdroje*. Načteno z www.strukturalni-fondy.cz
- Ministerstvo pro místní ČR. (2008). Načteno z Evropské strukturální a investiční fondy: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Informace-o-fondech-EU/Regiony-regionalni-politiky-EU>
- Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. (2014). *Evropské strukturální a investiční fondy*. Načteno z <http://s-f.cz/cs/Microsites/IROP/O-programu>
- Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR. (2015). *Evropský sociální fond v ČR*. Načteno z <http://www.esfcr.cz/op-zamestnanost-2014-2020>
- Myslivcová, M. (2014). *Písecký svět*. Načteno z Občanské sdružení Písecký svět: <http://www.piseckysvet.cz/veci-verejne/velke-tema-jak-na-cestovni-ruch-v-pisku>
- Písek CZ. (2004). webové stránky Města Písek. Načteno z www.mesto-pisek.wz.cz
- Programový dokument IOP. (2008). *Integrovaný operační program*. Načteno z Ministerstvo pro místní rozvoj ČR: http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/5e71a6c2-8599-4ba7-84b6-c5160be2dff1/Programovy-dokument-IOP_14112014.pdf?ext=.pdf
- Regionální rada regionu soudržnosti Severozápad. (2009). *IPRM*. Načteno z www.iprm.cz
- ROP JIHOZÁPAD. (2011). Načteno z Regionální operační program Jihozápad: <http://www.rr-jihozapad.cz/?menu=rop-jihozapad>
- Takase, S. (2008). *Politika ochrany životního prostředí*. Načteno z AISIN EUROPE MANUFACTURING CZECH s.r.o. : <http://www.aisin.co.cz/o-spolecnosti/zivotni-prostredi>
- Ústav územního rozvoje. (2001-2014). *Ústav územního rozvoje*. Načteno z Ministerstvo pro místní rozvoj ČR: <http://www.uur.cz/default.asp?ID=4498>

III. Seznam zkratk

ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
EAFRD	Evropský fond pro rozvoj venkova
EHS	Evropské hospodářské společenství
EK	Evropská komise
ERDF	Evropský fond regionálního rozvoje/European regional development fund
ESF	Evropský sociální fond/European social fund
ESIF	Evropské strukturální a investiční fondy
ESPON	Monitorovací síť pro evropské územní plánování
EU	Evropská unie
HDP	Hrubý domácí produkt
HNP	Hrubý národní produkt
HSS	Hospodářská a sociální soudržnost
IOP	Integrovaný operační program
IPRM	Integrovaný plán rozvoje města
JEA	Jednotný evropský akt
KF	Kohezní fond/Cohesion fund
LAU	Local administrative unit
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
NRP	Národní rozvojový plán
NSRR	Národní strategický referenční rámec
NUTS	Nomenclature Unit of Territorial Statistic
OP	Operační program
OP D	Operační program Doprava
OP LZZ	Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost
OP ŽP	Operační program Životní prostředí
ROP	Regionální operační program
ŘO	Řídící orgán
ZS	Zprostředkující subjekt

IV. Seznam obrázků, grafů a tabulek

Tabulka 1: Stručný vývoj regionální strukturální politiky EU

Tabulka 2: Rozpočet EU na politiku HSS

Tabulka 3: Kritéria pro ustanovení NUTS

Tabulka 4: Územní členění NUTS v ČR

Tabulka 5: Komparace programových cílů ČR

Tabulka 6: OP platné v programovém období 2007-2013 v komparaci s novým programovým obdobím 2014-2020

Tabulka 7: Vývoj strategického plánu rozvoje města Písek

Tabulka 8: Struktura využití ploch

Tabulka 9: Počet obyvatel věkových skupin

Tabulka 10: Pohyb obyvatelstva v roce 2013

Tabulka 11: Obyvatelstvo podle nejvyššího ukončeného vzdělání

Tabulka 12: Složení obyvatelstva podle národnosti

Tabulka 13: Obyvatelstvo dle ekonomické aktivity

Tabulka 14: Vyjíždějící do zaměstnání a škol

Tabulka 15: Uchazeči o zaměstnání a volná pracovní místa v ORP Písek

Tabulka 16: Přehled klíčových zaměstnavatelů ve městě Písek

Tabulka 17: Struktura místní ekonomiky podle převažující činnosti

Tabulka 18: Struktura místní ekonomiky podle právní formy

Tabulka 19: Sociální systém ve městě Písek k 31. 12. 2013

Tabulka 20: SWOT analýza města Písek

Tabulka 21: Aktivity města Písek v návaznosti na politické vedení města

Obrázek 1 Průběh čerpání finančních prostředků

Obrázek 2: Seskupení 14 krajů (NUTS III) do 8 regionů soudržnosti (NUTS II)

Obrázek 3: Proces strategického plánování

Obrázek 4: Co si s Pískem spojujete?

Graf 1: Vývoj počtu obyvatelstva města Písek

Graf 2: Podíl obyvatelstva v produktivním věku v roce 2013 na celkovém počtu obyvatel

Graf 3: Vývoj míry nezaměstnanosti správního obvodu ORP Písek

- Graf 4: Procentní vyjádření dotací za rok 2008
- Graf 5: Procentní vyjádření dotací za rok 2009
- Graf 6: Procentní vyjádření dotací za rok 2010
- Graf 7: Procentní vyjádření dotací za rok 2011
- Graf 8: Procentní vyjádření dotací za rok 2012
- Graf 9: Procentní vyjádření dotací za rok 2013
- Graf 10: Výše finančních prostředků EU čerpaných z OP v programovém období 2007-2013
- Graf 11: Výše čerpaných finančních prostředků z veřejných rozpočtů v mil. Kč
- Graf 12: Počet podaných a přiznaných projektů - ROP
- Graf 13: Počet podaných a přiznaných projektů – OP ŽP
- Graf 14: Počet podaných a přiznaných projektů - IOP
- Graf 15: Počet podaných a přiznaných projektů – OP LZZ
- Graf 16: Počet podaných a přiznaných projektů – Akční plán PRK
- Graf 17: Počet podaných a přiznaných projektů – Veřejné rozpočty ČR
- Graf 18: Složení zastupitelstva z výsledku voleb

V. Přílohy

Příloha 1: SWOT analýza

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
1. Průmyslová zóna poskytující velké množství pracovních míst	5. Finančně náročné objekty na provoz a údržbu, jež jsou ve vlastnictví města
2. Dobrá dostupnost do krajského města a Hl. m. Prahy	6. Neperspektivní pracovní prostředí pro absolventy středního a vysokého školství
3. Vytvořené vazby s partnerskými městy a organizacemi	7. Problém brownfields (bývalé kasárny a jiné vojenské objekty)
4. Atraktivní prostředí Píseckých hor, kulturní a historické památky	
PŘÍLEŽITOSTI	OHROŽENÍ
8. Snížení míry nezaměstnanosti s návazností na rozšíření průmyslové zóny	11. Odliv obyvatel do periferií města či mimo region
9. Využitelnost volných ploch ke komerci či jiným účelům	12. Růst počtu uchazečů o zaměstnání na jedno pracovní místo
10. Růst návštěvnosti města a podpora přírodního a kulturně-historického potenciálu	13. Ukončení výroby v průmyslové zóně a odchod klíčových zaměstnavatelů a zahraničního investorů

FULLERŮV TROJÚHELNÍK

<u>1</u>	<u>1</u>	1	1	1	<u>1</u>	1	<u>1</u>	<u>1</u>	1	<u>1</u>	1
2	3	<u>4</u>	<u>5</u>	<u>6</u>	7	<u>8</u>	9	10	<u>11</u>	12	<u>13</u>
	<u>2</u>	2	2	2	2	<u>2</u>	2	<u>2</u>	2	<u>2</u>	2
	3	<u>4</u>	<u>5</u>	<u>6</u>	<u>7</u>	8	<u>9</u>	10	<u>11</u>	12	<u>13</u>
		3	3	<u>3</u>	<u>3</u>	<u>3</u>	<u>3</u>	<u>3</u>	3	<u>3</u>	<u>3</u>
		<u>4</u>	<u>5</u>	6	7	8	9	10	<u>11</u>	12	13
			<u>4</u>	4	<u>4</u>	4	4	<u>4</u>	4	4	4
			5	<u>6</u>	7	<u>8</u>	<u>9</u>	10	<u>11</u>	<u>12</u>	<u>13</u>
				5	<u>5</u>	5	<u>5</u>	<u>5</u>	5	5	5
				<u>6</u>	7	<u>8</u>	9	10	<u>11</u>	<u>12</u>	<u>13</u>
					<u>6</u>	6	<u>6</u>	6	6	6	6
					7	<u>8</u>	9	<u>10</u>	<u>11</u>	<u>12</u>	<u>13</u>
						7	<u>7</u>	<u>7</u>	<u>7</u>	<u>7</u>	7
						<u>8</u>	9	10	11	12	<u>13</u>
							<u>8</u>	<u>8</u>	8	8	8
							9	10	<u>11</u>	<u>12</u>	<u>13</u>
								<u>9</u>	<u>9</u>	9	9
								10	11	<u>12</u>	<u>13</u>
									10	10	10
									<u>11</u>	<u>12</u>	<u>13</u>
										<u>11</u>	<u>11</u>
										12	13
											12
											<u>13</u>

Výpočet:

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
1. $w_j = 0,08$	5. $w_j = 0,08$
2. $w_j = 0,05$	6. $w_j = 0,08$
3. $w_j = 0,08$	7. $w_j = 0,06$
4. $w_j = 0,08$	
Součet 0,29	Součet 0,22
PŘÍLEŽITOSTI	OHROŽENÍ
8. $w_j = 0,09$	11. $w_j = 0,13$
9. $w_j = 0,05$	12. $w_j = 0,08$
10. $w_j = 0,01$	13. $w_j = 0,13$
Součet 0,15	Součet 0,34

SILNÉ STRÁNKY + OHROŽENÍ/HROZBY ⇒ AKTIVNÍ OBRANA

Příloha 2: Otázky pro polostrukturovaný rozhovor

Položené otázky a souhrnné odpovědi:

- 1. Z poskytnutých materiálů odboru investic a rozvoje MěÚ Písek je zřejmé, že město Písek v programovém období 2007-2013 čerpalo finanční prostředky z fondů EU zejména na financování investičních projektů. Z jakého důvodu město Písek nepodávalo žádosti o dotaci na neinvestiční projekty ve větší míře?*

Dotazovaní přiznali, že by město řadu z projektů nerealizovalo nebýt podpor z EU. Příkladem je Sladovna Písek, jejíž rekonstrukce se vyžádala investice v řádu desítek mil. Kč. JUDr. Knot zmínil projekt SMART city Písek, který je v současnosti připraven pro jednání v zastupitelstvu města. Díky tomuto projektu by se město Písek zařadilo mezi významná města jako např. Barcelona, Amsterdam.

Ing. Jelínek uvedl jako možný důvod nečerpání finančních prostředků z fondů EU na neinvestiční projekty nezájem odboru sociálních věcí, jakožto příslušného zástupce města.

- 2. Rok 2008 byl úvodním rokem programového období 2007-2013, kdy město Písek v pozici žadatele podalo velký počet žádostí o dotaci. Poté následoval pokles v počtu podaných a přiznaných projektů. Co bylo příčinou postupného poklesu projektové činnosti, která měla výrazný útlum zejména v letech 2011 a 2012?*

Jednotlivé odpovědi dotazovaných byly prakticky shodné. Jako příčiny byly uvedeny vyhlášené výzvy, na něž město nechtělo reagovat, požadavky OP, potřeba příprav dokumentů vč. povinných příloh žádostí o dotaci. Mezi odpověďmi také byla zaneprázdněnost s investicemi v rámci IPRM, jehož realizace v letech 2011 a 2012 vrcholila.

- 3. Město Písek čerpalo finanční prostředky ze čtyř OP EU, a to z ROP, OP ŽP, IOP a OP LZZ. Vyhlášené výzvy v ostatních OP v průběhu programového období město Písek neoslovily?*

JUDr. Knot představil projektové záměry, na něž dotace nebyly přiznány, např. cyklostezka obchodní zóna - jih.

- 4. V rámci IOP a OP LZZ byly podány žádosti o podporu pouze v roce 2009 (IOP, OP LZZ) a v roce 2010 (IOP). Jak si vysvětlujete toto počínání?*

IPRM financovány v rámci IOP je považován za nejvýznamnější projekt realizovaný městem Písek, jehož časová náročnost zapříčinila pokles předkládaných žádostí o dotaci.

5. *Během programového období 2007-2013 se ve vedení města Písek vystřídaly odlišně orientované politické strany. V roce 2006 zvítězila ve volbách ODS, v roce 2010 se stala vítězem ČSSD. Souvisí tato skutečnost s průběhem a četností podávání žádostí o dotaci, potažmo se zaměřením projektů (volbou OP)?*

Dotazovaní odpověděli shodně. Paralelu mezi volbou projektů a OP a politickým vedením města dotazovaní neshledávají.

6. *V současnosti se město Písek nachází ve fázi příprav nového strategického plánu rozvoje města. Bude strategický plán navazovat na nové OP?*

JUDr. Knot představil, že by měl být v nejlepším případě koncipován v souladu s cíli nového programového období. Dále uvedl, že město Písek není schopno realizovat všechny projekty, které by rádo realizovalo bez podpor a dotací. Ing. Bc. Venclík uvedl, že v souvislosti s tvorbou nového strategického plánu je v současnosti prováděn průzkum, sběr dat, plánováno je vyhodnocení starého strategického plánu, volba priorit na základě provedených analýz. Dne 7. dubna letošního roku se uskuteční 2. zasedání komise, kde dojde k prezentaci výsledků a volbě směru dalšího působení města. Na přelomu měsíce října by mělo dojít k předložení a schválení konečné podoby strategického plánu zastupitelstvem města.

7. *Připravujete nové projekty, které chcete spolufinancovat z OP?*

JUDr. Knot představil významný projekt SMART city spolufinancován z Central Europe, projekt knihovny Písek a rekonstrukci lyžařského svahu. Ing. Jelínek připomněl koaliční prohlášení, v němž vedení mezi své priority zařadilo plavecký bazén, zklidnění centra a knihovnu.

8. *Předpokládáte, že město Písek bude i v novém programovém období podávat žádosti o dotace do obdobných OP jako v minulém období?*

Na tuto otázku dotazovaní odpověděli shodně. V současnosti se jeví jako příležitosti IROP a OP ŽP. Zajímavostí bylo uvedení Ing. Jelínkem i OP Výzkum, vývoj a vzdělávání.

9. *Jaký/é projekt/y, dle Vašeho názoru, zásadně napomohl/y k rozvoji města Písek?*

JUDr. Knot uvedl IPRM, rekonstrukce Sladovny, výstavba kompostárny.

Ing. Jelínek uvedl IPRM, výstaviště, bakaláře, výstavba kompostárny. Zároveň představil nejproblémovější projekt, a to Sportovně komunitní centrum Písek.

Ing. Bc. Venclík uvedl projekt IPRM.

10. Jaký postup doporučujete k nastartování projektové činnosti do nového programového období?

JUDr. Knot k nastartování projektové činnosti doporučuje schválení kvalitně zpracovaného strategického plánu rozvoje města. Uvádí, že tento dokument stanoví priority a směřování města a vizí minimálně do roku 2020 (2025). Ing. Jelínek doporučuje tvorbu kvalitní projektové dokumentace, přípravu projektů a vytipování prioritních oblastí jednotlivých OP.